

MINISTERSTVO FINANCÍ

Odbor Provoz ICT

Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

12/2018

Prosinec

Finanční a ekonomické

INFORMACE

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

Vydavatel:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Mgr. M. Benda B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. I. Janoušková, Ing. Bc. D. Kný,
Mgr. J. Machonský, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, odbor Provoz ICT,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 21. 12. 2018

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Mgr. M. Benda, B. A.,
Ing. Mgr. T. Dudáčková, Bc. I. Janoušková,
Ing. Bc. D. Kný, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrdá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám prosincové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí jako obvykle souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

V rubrice Podrobně k tématům tentokrát najdete přehledový článek „Primární emise mincí v hledáčku amerických regulátorů finančního trhu“. Věnuje se virtuálním vstupům na burzu (Initial Coin Offerings, ICO), které využívají jako alternativní zdroje financování prostřednictvím kryptoměn a různých forem virtuálních tokenů některé mladé technologické firmy (start-upy). V článku jsou uvedeny příklady některých podvodů s ICO, dále je pozornost věnována možnostem jejich účinné regulace ve Spojených státech amerických.

Druhý přehledový článek, který rubrika přináší, nese název „Plány společnosti Volkswagen na přesun výroby automobilů se spalovacími motory do ČR a související otázky“. Text zasazuje plánovanou změnu do kontextu aféry Dieseldgate a ekologických opatření EU, citovány jsou rovněž komentáře zpochybňující přínos státních zásahů do této oblasti v souvislosti s příliš ambiciózními limity a budoucnosti elektromobilů vzhledem k jejich efektivitě. Dále je pozornost věnována možným dopadům některých rozhodnutí (přesun výroby Passatu do ČR, přesun výroby SUV mimo ČR aj.) na českou ekonomiku včetně zaměstnanosti. V závěru se článek věnuje komentářům k současnému ekonomickému boomu ve střední Evropě, budoucím rizikům (zvyšování mezd, nedostatek kvalifikované pracovní síly) a možnostem dosažení dalšího stupně rozvoje, zejména nutnosti inovací pro zvýšení produktivity.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Benda
vedoucí redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

Pro rok 2019 připravilo Ministerstvo financí řadu změn, které budou mít vliv na každodenní život občanů. Na webu Ministerstva byl publikován jejich přehled:

<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/prehled-nejdulezitejsich-zmen-v-gesci-mi-33702>

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 20. 11. 2018 – 20. 12. 2018 se tentokrát věnuje tématu:

Dohoda o brexitu

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

PF 2019

Redakce bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE a zaměstnanci odd. 5904 – Informační podpora a knihovna Vám přejí šťastný nový rok 2019. Věříme, že i v příštím roce Vám bude naše periodikum cenným zdrojem informací.

O B S A H

Podrobně k tématům.....	5
Primární emise mincí v hledáčku amerických regulátorů finančního trhu	5
Plány společnosti Volkswagen na přesun výroby automobilů se spalovacími motory do ČR a související otázky	11
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	15
Daně.....	15
Ekonomické vědy. Ekonomie	22
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	23
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	28
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	31
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	32
Podnik a podnikání.....	33
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	34
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	36
Právo.....	37
Statistika. Demografie. Sociologie.....	39
Účetnictví	39
Veřejná správa.....	40
Veřejné finance. Rozpočet	42
Životní prostředí	45
Životní úroveň	45
Ostatní	46
Přehled nových knih.....	51

Primární emise mincí v hledáčku amerických regulátorů finančního trhu

Mgr. Marek Benda, B. A.

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

Problematika tzv. virtuálních vstupů na burzu neboli primární emise mincí (Initial Coin Offerings, ICO) stále více zaměstnává regulátory finančního trhu v řadě zemí a neušla ani pozornosti médií. Tento zájem nesouvisí pouze s etablováním kryptoměn a různých forem virtuálních tokenů, které ICO primárně využívá a jež často používají mladé technologické firmy (start-upy) jako alternativní zdroj financování. O publicitu se ICO postaralo i nemálo skandálů, kdy investoři naletěli podvodníkům a splakali nad výdělkem. Tento článek se zaměří na příklady některých podvodů v ICO a na diskusi o možnostech její účinné regulace ve Spojených státech amerických, které stále platí za největší ekonomiku světa a epicentrum pohybu mezinárodního kapitálu včetně investic s kryptoměnami.

Co je ICO?

Primární emise mincí (ICO) je založena na vydávání poukázek (tokenů) zpravidla ve formě zvláštní kryptoměny či virtuální měny¹, které emitující společnosti poskytují investorům výměnou za vložený kapitál. Tento kapitál má podobu buď konvenčních fiat peněz (tj. peněz garantovaných centrální bankou), nebo častěji některé z rozšířenějších kryptoměn (etheru, bitcoinu aj.). Získané tokeny mohou být volně obchodovatelné na platformách podobných burzám, nebo jsou navázány na konkrétní služby jako tzv. užitkové tokeny. Tuto formu tokenů v rámci ICO využívají například provozovatelé a vývojáři internetových počítačových her, u nichž „investoři“ jsou zároveň i hráči. Tokeny neboli „mince“ (coins) emitované v ICO jako kryptoměny bývají často založeny na bázi blockchainu, kde nedochází k administraci transakcí v rámci centralizovaných systémů zúčtování plateb, ale v tzv. technologiích decentralizovaných účetních knih (distributed ledger technologies). To může být atraktivní pro řadu start-upů, které tím mohou získat snadnější přístup k potenciálním investorům a zdrojům kapitálu pro svůj další rozvoj. Současně může být ICO přitažlivá také pro investory, neboť emitované tokeny se mnohdy podobají klasickým finančním nástrojům či přímo cenným papírům v tom smyslu, že investorům slibují budoucí výnos a podíl na zisku emitenta. Rostoucí oblibu ICO v posledních letech potvrzují i **statistiky portálu Coinschedule**², který poskytuje informace o virtuálních vstupech na burzu pro investory a veřejnost. Dle Coinschedule získali v roce 2018 emitenti tokenů v ICO od investorů více než 20 miliard dolarů, přičemž o rok dříve to bylo jen něco přes 6,5 miliard. Meziročně se také více než zdvojnásobil počet virtuálních vstupů na burzu na více než tisíc. Mezi emitenty přitom nepatří jen mladé start-upy z oblasti informačních technologií, finančních služeb a kryptoměn, ale například i Venezuela s vlastní, na cenu ropy a dalších komodit navázanou kryptoměnou petro, pomocí které chce řešit své rozpočtové problémy. V oblasti primární emise mincí se ovšem pohybuje i nemálo podvodníků, což souvisí s hlavní rizikem ICO v podobě jejího zatím minimálního regulačního podchycení především v oblasti ochrany investic. Na tuto okolnost v uplynulých dvou letech upozornilo nemálo afér, jež patrně také vedly k určité aktivizaci orgánů finančního dozoru v USA i dalších zemích.

¹ Kryptoměny jsou založeny na kryptografickém kódu, který zaručuje absenci jedné centrální autority regulující jejich další objem a oběh. Virtuální měny jsou širším termínem a takovouto decentralizaci nutně obsahovat nemusí. Co ale oba pojmy spojuje je jejich nemateriální forma a zpravidla i nezávislost na konvenčních emitentech měny – centrálních bankách.

² COINSCHEDULE. Cryptocurrency ICO Stats 2018. In: *COINSCHEDULE.com* [online]. Data last updated on 18th December 2018 13:38 UTC. [cit. 2018-12-18]. Dostupné z: <https://www.coinschedule.com/stats.html?year=2018>.

Boj Komise pro cenné papíry a burzu s podvodníky i naivitou investorů

Asi nepřekvapí, že USA jako lídr mezi globálními finančními trhy mají mnoho co dočinění s virtuálními vstupy na burzu včetně řady problematických kauz, jež museli řešit tamní regulátoři.³ Na základě jednoho takového případu varoval v polovině roku 2017 tamní federální dozorový orgán Komise pro cenné papíry a burzu (U. S. Securities and Exchange Commission, SEC) všechny emitenty ICO, že na jejich tokeny může být nahlíženo jako na regulaci podléhající cenné papíry. Spouštěčem vyjádření SEC, obsaženém v dokumentu **Report of Investigation Pursuant to Section 21(a) of the Securities Exchange Act of 1934: The DAO**⁴, byla aféra kolem platformy The DAO z přecházejícího roku. The DAO založil německý start-up Slock.it jako virtuální automatizovaný fond, který činil investice na základě návrhů a hlasování investorů – držitelů DAO tokenů. Investoři nakupovali tyto tokeny pomocí kryptoměny ether a investiční projekty měly být realizovány prostřednictvím na blockchainu postavených transakčních protokolů, tzv. smart contracts. The DAO během necelého měsíce získala od více než 11 tisíců investorů ether v hodnotě 150 milionů dolarů. V polovině června 2016 však došlo na systém platformy k hackerskému útoku, který měl za následek odcizení částky kolem 50 milionů dolarů. Tato událost se také podepsala na kurzu etheru, neboť komunita držitelů této kryptoměny musela provést anulaci útokem dotčených mincí a plateb.⁵ SEC ve zmíněné hodnotící zprávě došla k závěru, že tokeny z The DAO i ostatní „mince“ postavené na podobném principu splňují definici cenného papíru, jak je obsažena ve federální legislativě. Dotčené tokeny proto podléhají registrační povinnosti u regulátora finančního trhu a podobná povinnost by se měla týkat i příslušných obchodních platform s ICO, jelikož naplňují funkci burzy s nezbytnou licencí.

Od vydání „DAO Report“ podnikla SEC ještě další kroky, kterými chtěla aktéry v obchodu s kryptoměnami a v ICO upozornit na možnou nelegálnost či problematickou udržitelnost jejich obchodních modelů a investičních strategií. Jedním z těchto opatření byla akce z května 2018, kdy SEC prostřednictvím webové stránky falešného podnikatele v ICO školila potenciální investory. Web **howeycoins.com**⁶ totiž obsahuje časté triky, kterými se podvodní emitenti tokenů snaží získat důvěru poskytovatelů kapitálu: slib zaručeného a značného výnosu, podrobně popsany obchodní model, doporučení známých osobností. Při kliknutí na odkaz pro nákup tokenů je však návštěvník přesměrován na stránky SEC s podrobnými varováními a charakteristikami podezřelých nabídek. Jedním takovým případem podvodu byla ostatně o měsíc dříve zveřejněná kauza start-upu Centra Tech. Inc. a jeho ICO „CTR Token“. V tiskové zprávě **SEC Halts Fraudulent Scheme Involving Unregistered ICO**⁷ Komise pro cenné papíry a burzu uvádí, že jako regulátor spolu s kriminální policií obvinila spoluzakladatele start-upu z oklamání „tisíců“ investorů, kteří do společnosti vložili kapitál přesahující 32 milionů dolarů. Podvodné jednání mělo spočívat v tom, že investorům byl předložen fiktivní obchodní plán na vývoj nového finančního produktu. Tím měly být debetní karty konvertující kryptoměny do amerických dolarů nebo jiných fiat peněz. Oba obvinění se zároveň měli zaštitovat dohodami s globálními vydavateli platebních karet Visa nebo MasterCard, které však nikdy nebyly vyjednávány, natožpak uzavřeny. Šéfové firmy Centra Tech prý také pro zvýšení důvěryhodnosti svých záměrů prezentovali na svých stránkách neexistující manažery a zavádějící propagační materiály. A rovněž prokazatelně platili americkým celebritám, profesionálnímu boxerovi Floydovi Mayweatherovi Jr. a hudebníkovi Khaledu Khaledu, za doporučení na sociálních sítích. Se zmíněnými zaplacenými podporovateli nicméně SEC dosáhla koncem listopadu 2018 mimosoudního finančního

³ Seznam případů problematických ICO či nabídky digitálních aktiv viz U. S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. Cyber Enforcement Actions. In: SEC.gov [online]. Modified: Dec. 13, 2018. [cit. 2018-12-18]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/spotlight/cybersecurity-enforcement-actions>.

⁴ U. S. SECURITY AND EXCHANGE COMMISSION. Report of Investigation Pursuant to Section 21(a) of the Securities Exchange Act of 1934: The DAO. Dostupné z: <http://www.sec.gov/litigation/investreport/34-81207.pdf>.

⁵ WATERS, Richard. 'Ether' brought to earth by theft of \$50m in cryptocurrency. In: FT.com [online]. June 18, 2016. [cit. 2018-12-18]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/591518a0-34df-11e6-ad39-3fee5ffe5b5b>

⁶ <https://www.howeycoins.com/index.html> [cit. 2018-12-18].

⁷ U. S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. SEC Halts Fraudulent Scheme Involving Unregistered ICO. 2018-53. In: SEC.gov [online]. April 2, 2018. [cit. 2018-12-18]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/press-release/2018-53>.

vyrovnání, a bylo tak alespoň proti nim upuštěno od žaloby.⁸ SEC však již před touto kauzou explicitně varovala potenciální investory v ICO před spoléháním se na investiční doporučení známých osobností. Regulátoři přitom neopomněli zdůraznit, že promotéři, kteří nedeklarují svou odměnu za propagaci dané ICO jako cenného papíru, porušují americké zákony.⁹

Během září až listopadu 2018 SEC zahájila řízení i proti dalším subjektům, které se sice nedopustily podvodů, ale měly neoprávněně provádět primární emisi mincí či obchodovat s tokeny s charakteristikami cenného papíru. Konkrétně byly dotčeny společnosti AirFox a Paragon, které nabízely investorům tokeny z ICO. Dále se jednalo o firmy EtherDelta a TokenLot, u nichž SEC konstatovala naplňování funkce burzy, respektive rovněž registraci podléhajícího brokera. Ve společném prohlášení tří divizí SEC **Statement on Digital Asset Securities Issuance and Trading**¹⁰ z 16. listopadu 2018 je stanovisko regulátora k těmto společnostem blíže zdůvodněno s odkazy na relevantní části americké federální legislativy.

Že lze na tokeny z ICO pohlížet jako na cenné papíry, si ale v USA nemyslí jen SEC jako orgán moci výkonné. V září 2018 se k této problematice vyjádřil i federální soud v New Yorku, jak o tom informovala agentura Bloomberg ve zprávě **U. S. Judge Says Initial Coin Offering Covered by Securities Law**¹¹. Inkriminovaný rozsudek vynesl okrskový soudce federálního soudu se sídlem v Brooklynu Raymond Dearie, a sice v souvislosti s trestní kauzou tamního byznysmena Maxima Zaslavského. Ten se měl dopustit klamání investorů tvrzením, že jím vydávané tokeny jsou kryty investičními projekty do nemovitostí a diamantů. Zaslavskij a jeho právníci ve své obhajobě uvedli, že tokeny byly zamýšleny pouze jako virtuální měna a nikoliv jako cenné papíry. Stávající americká legislativa o cenných papírech je také podle nich formulována „příliš vágně“ na to, aby vydavatelé produktů jako ICO z toho mohli vyvozovat své přímé povinnosti ve vztahu k regulátorům. Soudce Dearie však tuto argumentaci odmítl s tím, že jde o pouhé „nálepkování“, které nijak nevyvrací povahu těchto primárních emisí mincí založených na investičním kontraktu, a tedy nutnost vydání cenného papíru.

Nejasnosti v kompetencích regulátorů, „Howeyho test“ a otázka substance tokenu

Jistou nejednoznačnost relevantních právních norem a jejich výkladu však nelze popřít. Myslí si to kupříkladu právník newyorské pobočky advokátní kanceláře Linklaters Zachary Anderson. Ve svém blogu **SEC Settles Charges Against Two ICO Issuers**¹² ze 4. prosince 2018 na webu svého zaměstnavatele se zabývá už výše zmíněnými kauzami Airfox a Paragon, jež SEC vyšetřovala a nakonec přijala nabídku na mimosoudní vyrovnání. Toto vyrovnání zahrnovalo zaplacení pokuty, příslib dodatečné registrace tokenů jako cenných papírů a odškodnění investorů, kteří o ně požádají. Podle Andersona nicméně není stále na obecné rovině jasné, jestli všechny digitální tokeny v ICO budou podléhat regulaci, tedy i ty nenaplňující funkci cenných papírů, a jak vlastně samotné tokeny definovat. Rovněž zatím není jednoznačně ošetřeno, zda odškodnění investorům mohou být vyplácena v kryptoměnách, nebo pouze ve fiat penězích, případně bude-li rozhodnou dobou pro určení výše kompenzace den nákupu tokenů, či den odškodnění za zmařenou investici.

⁸ U. S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. Two Celebrities Charged With Unlawfully Touting Coin Offerings. 2018-268. In: *SEC.gov* [online]. Nov. 29, 2018. [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/press-release/2018-268>.

⁹ U. S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. SEC Statement Urging Caution Around Celebrity Backed ICOs. In: *SEC.gov* [online]. Nov. 1, 2017. [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/public-statement/statement-potentially-unlawful-promotion-ICOs>.

¹⁰ U. S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. Statement on Digital Asset Securities Issuance and Trading. In: *SEC.gov* [online]. Nov. 16, 2018. [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/public-statement/digital-asset-securities-issuance-and-trading>.

¹¹ HURTADO, Patricia; BAIN, Benjamin; RUSSO, Camila. U. S. Judge Says Initial Coin Offering Covered by Securities Law. In: *BLOOMBERG.com* [online]. Updated on 11. září 23:43. [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2018-09-11/u-s-judge-says-initial-coin-offering-covered-by-securities-law>.

¹² ANDERSON, Zachary. SEC Settles Charges Against Two ICO Issuers. In: *LINKLATERS.com* [online]. 04 December 2018. [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <https://www.linklaters.com/en/insights/blogs/fintechlinks/2018/december/sec-settles-charges-against-two-ICO-issuers>.

Nelze také opomenout, že SEC není jediným regulátorem USA, který může stanovovat standardy pro ICO a digitální aktiva. To v únoru roku 2018 ostatně potvrdilo i **veřejné slyšení k regulaci kryptoměn a ICO**¹³ před Výborem pro bankovníctví, bydlení a záležitosti měst amerického Senátu. Hlavními pozvanými byl jak předseda SEC Jay Clayton, tak Christopher Giancarlo, předseda Komise pro obchodování s komoditními futures (Commodity Futures Trading Commission, CFTC). Clayton a Giancarlo před senátory shodně poukázali na skutečnost, že mnohé platformy obchodující s kryptoměnami se v USA deklarují jako platební služby, ty však nejsou pod přímou kontrolou orgánů federálního finančního dozoru, ale regulátorů na úrovni jednotlivých států.

V neposlední řadě není zcela vyjasněno ani vymezení kompetencí mezi samotnými federálními regulátory SEC a CFTC ve vztahu ke kryptoměnám a ICO. Jak během únorového senátního slyšení, tak ve společném článku **Regulators Are Looking at Cryptocurrency**¹⁴ pro Wall Street Journal z ledna 2018 sice Clayton a Giancarlo deklarovali úzkou spolupráci svých úřadů, určité různice ale plynou již ze samotného zaměření SEC a CFTC a dle všeho přetrvaly. SEC jako orgán s kompetencí regulovat trh s cennými papíry považuje ICO a zde obsažené kryptoměny za investiční nástroje. Oproti tomu CFTC coby dozorce nad finančními deriváty a komoditami hledí na „kryptoměny jako bitcoin a další virtuální měny“ především jako na komodity¹⁵ a podřizuje je legislativě proti podvodům a falšování, se kterou pracuje. O nevyjasněnosti přístupu amerických regulátorů ke kryptoměnám svědčilo stanovisko šéfa SEC Clayтона z 11. prosince 2017, **Statement on Cryptocurrencies and Initial Coin Offerings**¹⁶, ve kterém byl označen i tzv. užitkový token (utility token) pro nákup konkrétních služeb za formu cenného papíru, jestliže „obsahuje charakteristiky a marketingové strategie zdůrazňující potenciál zisku, založeného na podnikatelském a manažerském úsilí druhých“. Vydavatelé kryptoměn by také podle předsedy SEC měli být schopni předem doložit, že jejich produkt není cenným papírem a nepodléhá odpovídajícím registračním povinnostem.

Takto extenzivně formulované požadavky vedly na konci jara 2018 k diskusím s CFTC, zda je druhá nejrozšířenější kryptoměna ether rovněž cenným papírem, protože na rozdíl od bitcoinu ether vznikl v roce 2014 jako „token“ primární emisí mincí.¹⁷ V polovině června 2018 nicméně došlo k ujištění ze strany ředitele jedné z divizí SEC Williama Hinmana, že ether nebude pokládán za cenný papír s ohledem na jeho současnou decentralizovanou povahu, ať už ve způsobu transakcí (pomocí blockchainové technologie), tak v absenci jedné hlavní entity, do které plynou investice. O užitkových tokenech mimo dosah regulace SEC se dá podle Hinmana hovořit pouze v tom případě, že jsou určeny výlučně ke spotřebě a nabízeny jen svým uživatelům, nikoliv široké veřejnosti. Na druhé straně však Hinman uvedl ve svém inkriminovaném projevu **Digital Asset Transactions: When Howey Met Gary (Plastic)**¹⁸ na kongresu Yahoo Finance All Markets Summit, že analýza příslušnosti k cennému papíru není statická a nelze pevně vázat na konkrétní instrument. Takže jakákoli aktiva, včetně těch fungujících výlučně jako prostředky směny v decentralizovaném prostředí, je možné považovat za cenné papíry, jsou-li prezentovány a prodávány jako investiční strategie. Hinman v této souvislosti upozorňuje především na precedenční rozsudek Nejvyššího soudu USA v případě SEC vs. Howey

¹³ UNITED STATES SENATE COMMITTEE ON BANKING, HOUSING AND URBAN AFFAIRS. Virtual Currencies: The Oversight Role of the U.S. Securities and Exchange Commission and the U.S. Commodity Futures Trading Commission. In: *BANKING.SENATE.gov* [online]. Tuesday, February 6, 2018. [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <https://www.banking.senate.gov/hearings/virtual-currencies-the-oversight-role-of-the-us-securities-and-exchange-commission-and-the-us-commodity-futures-trading-commission>.

¹⁴ CLAYTON, Jay; GIANCARLO, Christopher J. Regulators Are Looking at Cryptocurrency. *Wall Street Journal (Online)*. Dostupné komerčně z databáze Proquest.

¹⁵ U. S. COMMODITY FUTURES TRADING COMMISSION. In the Matter of Coinflip, Inc., d/b/a Derivabit, and Francisco Riordan, CFTC Docket No. 15-29 (Sep. 17, 2015) Dostupné z: <https://www.cftc.gov/sites/default/files/idc/groups/public/@lrenforcementactions/documents/legalpleading/enfcoinfliporder09172015.pdf>.

¹⁶ U. S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. Statement on Cryptocurrencies and Initial Coin Offerings. In: *SEC.gov* [online]. Dec. 11, 2017 [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/public-statement/statement-clayton-2017-12-11>.

¹⁷ DOW JONES INSTITUTIONAL NEWS. CFTC Official Urges SEC to Clarify Ether's Status. *Dow Jones Institutional News*. Dostupné komerčně z databáze Proquest.

¹⁸ U. S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. Digital Asset Transactions: When Howey Met Gary (Plastic). In: *SEC.gov* [online]. June 14, 2018. [cit. 2018-12-20]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/speech/speech-hinman-061418>.

z roku 1946, jenž je základem pro stávající právní názor SEC a na který se odvolal i J. Clayton ve svém stanovisku z prosince 2017. V této kauze se jednalo o hoteliéra W. J. Howeyho, který prodával svým hostům nároky na výnosy z citrusového sadu na hotelovém pozemku. Soudci tehdy došli k závěru, že tato transakce nesplňovala kritéria realitního obchodu, ale investičního kontraktu, neboť peníze zde byly vloženy do společného podniku s očekáváním výnosu navázaného na úsilí jiných osob, než je prodejce a kupující daného nároku. Analogickými příklady z minulosti byly podle Hinmana koncem 60. let ještě prodeje stvrzenek za účelem financování destilace a zrání skotské whisky, případně obchodování s depozitními certifikáty v polovině 80. let, které brokerská společnost nabízela drobným investorům pod příslibem zvýšení likvidity a zisku ze změny úrokových sazeb (případ Gary Plastic vs. Merrill Lynch). Hinman zdůrazňuje, že smyslem americké legislativy o cenných papírech (Securities Act) je eliminace informační asymetrie mezi promotérem investičního záměru (emitentem) a investorem: investor by měl mít právo na poučené rozhodnutí o svých penězích a promotér, respektive emitent by měl nést odpovědnost za nesprávně uvedená fakta v investiční nabídce. Tyto cíle by měly být aplikovány dle Hinmana i na většinu dnešních ICO, což se ale neobejde bez odpovídajícího regulačního rámce.

Jakkoliv je argumentace SEC důkladná, nejasnosti ve vztahu ke komoditnímu regulátoru CFTC a kryptoměnám v ICO přesto zůstávají. Alespoň si to myslí doktorand práv Neil Tiwari z University of Michigan Law School. Ve svém článku *The Commodification of Cryptocurrency*¹⁹, který v prosinci 2018 uveřejnil časopis Michigan Law Review, je Tiwari také názoru, že test existence cenného papíru z případu Howey přestává být pro regulaci kryptoměn optimální, a navrhuje jeho modifikaci. Tiwari oprávněnost své teze spatřuje už v samotné deklaraci SEC, že kryptoměny jsou z hlediska své příslušnosti do kategorie komodit či cenných papírů ambivalentní a záleží vždy „na faktech a okolnostech spojených s konkrétní ICO“.²⁰ CFTC však nadále považuje kryptoměny a virtuální měny za komodity, přičemž v praxi jako vodítko příliš nepomůže dosavadní pojetí „Howeyho testu“ s jeho čtyřmi kritérii pro určení cenného papíru a odlišení od komodity s inherentní hodnotou. Zmíněnou čtveřici tvoří: peněžní investice, existence společného projektu, očekávání zisku a úsilí druhých. Aktualizaci testu považuje Tiwari za potřebnou i proto, že také definice komodit se stala pro uživatele daleko komplexnější a méně jasnou. Do komodit totiž dávno nepatří pouze zlato, dobytek nebo obilí, ale také finanční deriváty. Tyto deriváty, různé futures a swapy, operují nejen s cenami klasických komodit, ale také sází na měnové kurzy, úrokové sazby a další ukazatele, přičemž aktéři na trhu je užívají často podobně jako cenné papíry. Nynější podoba „Howeyho testu“ se Tiwarimu ale jeví nedostatečná zejména proto, že kryptoměny nemusí být založeny na peněžních investicích a kvůli existenci decentralizované blockchainové technologie dokonce ani na „úsilí druhých“, ale jako například zlato na své tržní hodnotě. Ve vztahu k ICO z toho podle Tiwarie plyne riziko nadměrného nebo naopak nedostatečného vynucování směrem k dodržování legislativy o cenných papírech. Nejistota pro aktéry na trhu a regulátory vzniká také v tom ohledu, že jeden a ten samý token se může v čase i účelovými zásahy proměňovat z komodity na cenný papír a naopak. Jako řešení Tiwari nenavrhuje opuštění kritérií „Howeyho testu“, ale nejprve jejich důsledné respektování: teprve když jsou naplněny všechny čtyři body, má se jednat o cenný papír podléhající dozoru SEC. V opačném případě by tokeny z ICO měly být chápány jako komodita podléhající dohledu CFTC. Pro určení existence investičního kontraktu u kryptoměn by mělo být určující naplnění funkcionality vydaných tokenů, tedy zda slouží k platebním transakcím a nákupům zboží a služeb. Není-li tomu tak, lze na token pohlížet jako na investiční nástroj a cenný papír. A pro určení čtvrtého kritéria „Howeyho testu“ o ziscích „zajištěných úsilím druhých“ se zase jeví jako stěžejní blockchainová technologie, kdy daná kryptoměna v ICO se nestane cenným papírem, pokud je pro ni blockchain nezbytný. To znamená, že funguje na bázi samosprávné, decentralizované platformy svých uživatelů a její tvůrci a promotéři nejsou schopni do tohoto stavu zasahovat. V regulační praxi Tiwarieho článek dokonce předpokládá, že existence neodstranitelné blockchainové technologie bude klíčovým hlediskem, podle kterého by SEC konstatovala hranice svých regulačních kompetencí a prověřovanou kryptoměnu by bylo možné

¹⁹ TIWARI, Neil. The Commodification of Cryptocurrency. In: *Michigan Law Review*. 117 (3), 611-634. ISSN 00262234. Dostupné komerčně z databáze Proquest.

²⁰ Viz vyjádření SEC výše, Tiwari se pak konkrétně vztahuje k U.S. SECURITIES AND EXCHANGE COMMISSION. Investor Bulletin: Initial Coin Offerings. In: *SEC.gov* [online]. July 25, 2017. [cit. 2018-12-17]. Dostupné z: https://www.sec.gov/oiea/investor-alerts-and-bulletins/ib_coinofferings.

přiřadit jako komoditu pod dohled CFTC. Zaměření jen na blockchain by tak zjednodušilo regulátorům práci, přičemž jako další bonus svého řešení Tiwari uvádí, že by nebyly potřeba ani legislativní změny, ani úpravy pravomocí mezi dvěma hlavními orgány finančního dozoru USA.

Z uvedených zpráv a analýz nelze nevyčíst určitý handicap právních předpisů ve vztahu k nejnovějším technologickým inovacím — v tomto případě primární emisi mincí (ICO) ve formě kryptoměn a virtuálních měn. Při pohledu na realie USA je také patrné, že tamní struktura regulátorů finančního trhu nemá u ICO jednoznačně vymezené pole působnosti. To ale dosud nijak nebránilo Komisi pro cenné papíry a burzu (SEC) provádět dalekosáhlá opatření, a to především s ohledem na sérii podvodných emisí, které připravily investory o nemalé částky. Je nicméně otázkou, zda přístup SEC, který by většině tokenů v ICO přisoudil status cenného papíru, neučiní z tohoto alternativního způsobu financování exkluzivní a pro mnoho start-upů nedostupnou záležitost. Virtuální vstupy na burzu se tak alespoň v USA mohou stále více podobat těm „nevirtuálním“ – Initial Public Offerings, jež ale budou navíc doprovázeny právní nejistotou, neprosadí-li se návrhy na jednoznačnější dělení cenných papírů a komodit.

Plány společnosti Volkswagen na přesun výroby automobilů se spalovacími motory do ČR a související otázky

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 5904, Informační podpora a knihovna

V polovině listopadu oznámila německá automobilka Volkswagen své rozhodnutí začít vyrábět model Passat v České republice do roku 2023. Nyní se Passaty vyrábějí v německých továrnách, ty však budou v budoucnu vyrábět pouze vozidla na elektrický pohon¹. Vzhledem k významu automobilového průmyslu pro českou ekonomiku vzbudilo toto téma ohlas především v domácím tisku. Plány Volkswagenu vyvolávají řadu otázek – jaká budoucnost vlastně elektromobily čeká a zda jejich případný úspěch nepoškodí českou ekonomiku. Spekuluje se totiž, že nové plány Volkswagenu by mohly zbrzdit investice do rozvoje elektromobility v ČR.

Kontext: aféra Dieselgate a ekologická opatření Evropské unie

V roce 2015 byla automobilka Volkswagen zapletena do skandálu ohledně manipulování emisních testů pomocí speciálního softwaru instalovaného do motorů svých vozidel. Podle článku *Černá skvrna, které se VW jen tak nezaví*² přispěla právě tato aféra přezdívaná „Dieselgate“ ke zpříšňování pravidel a limitů pro spalovací motory³. Prosazování striktnějších limitů Evropskou unií je zároveň jedním z prostředků plnění cílů Pařížské klimatické dohody⁴. V říjnu letošního roku například proběhlo jednání ministrů životního prostředí členských států EU v otázce určení cíle, o kolik by se měly emise omezit. Bylo dohodnuto, že průměrný objem emisí oxidu uhličitého u nově registrovaných osobních automobilů by měl být v roce 2025 o 15 % nižší a v roce 2030 o 35 % nižší v porovnání s limity platnými v roce 2021. Pro dodávky je druhý z limitů o něco mírnější (30 %). Cíle budou nyní projednány v Evropském parlamentu⁵.

Kromě zmíněných aktivit Evropské unie prosazují vlastní plány na omezení emisí či podporu elektromobilů na národní úrovni i samotné členské státy. Zároveň ale existují kritici, kteří namítají, že udávaná čísla jsou příliš ambiciózní či že by se stát do uvedené problematiky vůbec neměl plést, což odůvodňují řadou různých argumentů. Například Bill Wirtz vyjadřuje svůj názor na toto téma v článku *Může vláda nakopnout inovace?*⁶. Autor doslova píše: „Základním pravidlem je, že zákony nemůžou povzbuzovat inovace. Pokud zákony předběhnou technologický pokrok, pak s nimi průmysl neudrží krok. A zákon, který vznikne až po tom, co pokrok proběhl, byl od začátku zbytečný.“ Svě tvrzení tento novinář následně ilustruje na příkladu zkracování pracovní doby v historii. Ta podle něj nebyla výsledkem vyjednávání odborů, jak se často uvádí, ale byla umožněna díky pokrokům v moderních technologiích. Lidé a firmy zatím nepřešli na ekologičtější automobily, protože se jim to jednoduše nevyplatí.

V domácích kruzích však zaznívají obavy zejména z toho, jak přísnější limity ovlivní výrobu automobilů v Česku i celou ekonomiku a zaměstnanost. To, že mohou být tyto obavy oprávněné, je zřejmé do určité míry i z hloubkové zprávy Evropské komise *A Clean Planet for all: A European*

¹ Volkswagen redefines plant assignment and focuses more closely on multi-brand plants. In: *Volkswagen Newsroom* [online]. 11/16/18 [cit. 2018-12-10]. Dostupné z: <https://www.volkswagen-newsroom.com/en/press-releases/volkswagen-redefines-plant-assignment-and-focuses-more-closely-on-multi-brand-plants-4394>.

² DVOŘÁK, František. Černá skvrna, které se VW jen tak nezaví. *Mladá fronta*. 15. 9. 2018. ISSN 1210-1168. Dostupné také ze sítě resortu MF v Aktivních novinách z: <http://noviny.mfcr.cz/news/2018/09/15/m215a11a.htm>.

³ Více o aféře viz např. anglická Wikipedia: https://en.wikipedia.org/wiki/Volkswagen_emissions_scandal.

⁴ Více k Pařížské dohodě z roku 2015 viz např. web OSN: <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>.

⁵ CO2 emission standards for cars and vans: Council agrees its position. In: *Consilium* [online]. 10/10/2018 01:20, Last reviewed on 15/10/2018 [cit. 2018-10-12]. Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/10/10/co2-emission-standards-for-cars-and-vans-council-agrees-its-position/#>.

⁶ WIRTZ, Bill. Může vláda nakopnout inovace? In: *Finmag.cz* [online]. 17. 10. 2018 [cit. 2018-12-10]. Dostupné z: <https://finmag.penize.cz/kaleidoskop/396337-muze-vlada-nakopnout-inovace>.

long-term strategic vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy⁷ vydané na konci listopadu. Zpráva shrnuje veškeré kroky Evropské unie, které EU podniká se záměrem splnit cíle Pařížské klimatické dohody, včetně dopadů těchto kroků. Zohledněn je také vliv na zaměstnanost v EU, a to i podle regionů. Ze zprávy mimo jiné vyplývá, že agregátní zaměstnanost by přijetím plánů na snižování emisí (a to obecně, nejen zpřísněním limitů u automobilů) být dotčena neměla (popř. je za určitých předpokladů identifikován její mírný nárůst), pravděpodobně však dojde k výrazným změnám ve strukturální zaměstnanosti. Z hlediska územních dopadů budou nejvíce zasaženy regiony, jejichž ekonomiky jsou závislé na sektorech, u kterých se očekává útlum či nutná transformace. V tabulce dotčených sektorů se pak objevuje i výroba motorových vozidel, kde budou změny vyvolány elektrifikací. V evropské osmadvacítce existuje celkem 24 regionů, v nichž je více než 1 % pracovní síly zaměstnáno v sektoru, u kterého se předpokládá podobná transformace. Většinou jde o regiony v členských státech EU s nižším podílem HDP na obyvatele. Nejvíce zasaženým regionem bude Středočeský kraj, následují dva regiony v Maďarsku a Rumunsku.

Že mohou být ambiciózní limity na snižování emisí pro evropské automobilky možná dobrou zprávou, se domnívá v článku **Náš boj za tradiční auta. Dopadneme jako výrobci vzducholodí?**⁸ Lukáš Palata. V současnosti totiž dochází k boomu elektromobilů v Číně a hrozí, že Evropě zaměřené na výrobu běžných vozidel ujede vlak, zejména ve vývoji technologií. Podle Palaty by se proto Česko nemělo za každou cenu zastávat „klasických aut“.

Přesun výroby automobilů Passat do ČR a související komentáře

O obavách na české straně, které přesunu předcházely, informuje příspěvek Ludka Vokáče **Passat – cena útěchy**⁹. V uplynulém roce totiž zaznívaly v médiích spíše zprávy o možném přesunu výroby modelu Superb z ČR do Německa. To se nestalo a v ČR se nově bude vyrábět i Passat. To, co na první pohled vypadá jako výhra odborů, však nemusí být až tak pozitivní zprávou vzhledem k tomu, že oba modely patří mezi vozidla střední třídy, která je v Evropě nyní spíše na ústupu. Jak Passat, tak Superb, však mají dobrou zákaznickou základnu. Podle Vokáče získala sice česká Škoda Auto část prestiže a tradice koncernu, zároveň však přišla o možnou prestiž v podobě budoucího pokroku.

Listopadové události, které ovlivní český automobilový průmysl, shrnul v článku **Sedm změn pro český autoprůmysl**¹⁰ Roman Šitner. Vedle přesunu výroby Passatu do ČR a masivních investic Volkswagenu do elektromobilů zmiňuje autor také přesun výroby vozů SUV, o které je v současnosti velký zájem, mimo Českou republiku. Škoda Auto se pravděpodobně bude ve větší míře podílet na vývoji nové generace vozu Passat a převezme strategii koncernu pro Rusko a Indii. Vedle toho však byly v listopadu zveřejněny informace o odchodu francouzské automobilky Peugeot z továrny v Kolíně. Provoz převezme japonská Toyota, autor však připomíná, že Toyota v Evropě roste rychleji než trh a zmiňuje spekulace, že by v budoucnu o závod mohla mít zájem i Škoda Auto.

Komentátor Jan Klesla v příspěvku **Co bude následovat po Škodovce?**¹¹ hodnotí dopady rozhodnutí automobilky Volkswagen na českou ekonomiku jako nepříznivé. Obává se zejména rostoucí nezaměstnanosti, pokud by došlo postupně k poklesu výroby aut se spalovacími motory, a také v souvislosti s tím, že díky robotizaci už pro zahraniční firmy nemusí být levná pracovní síla v Česku až tak výhodná. Autor proto vyzývá ke státní podpoře výzkumu a inovací, konkrétně k vytvoření

⁷ EVROPSKÁ KOMISE. *In-depth analysis in support of the Commission Communication COM(2018) 773: A Clean Planet for all: A European long-term strategic vision for a prosperous, modern, competitive and climate neutral economy* [online]. Brussels, 28 November 2018 [cit. 2018-12-10]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/clima/sites/clima/files/docs/pages/com_2018_733_analysis_in_support_en_0.pdf.

⁸ PALATA, Luboš. Náš boj za tradiční auta. Dopadneme jako výrobci vzducholodí? In: *Finmag.cz* [online]. 12. 10. 2018 [cit. 2018-12-10]. Dostupné z: <https://finmag.penize.cz/kaleidoskop/391449-nas-boj-za-tradicni-auta-dopadneme-jako-vyrobc-vzducholodi>.

⁹ VOKÁČ, Luděk. Passat – cena útěchy. *Lidové noviny*. 21. 11. 2018. ISSN 0862-5921. Dostupné také ze sítě resortu MF v Aktivních novinách z: <http://noviny.mfcr.cz/news/2018/11/21/1270a10c.htm>.

¹⁰ ŠITNER, Roman. Sedm změn pro český autoprůmysl. *Lidové noviny*. 26. 11. 2018. ISSN 0862-5921. Dostupné také ze sítě resortu MF v Aktivních novinách z: <http://noviny.mfcr.cz/news/2018/11/26/1274a13a.htm>.

¹¹ KLESLA, Jan. Co bude následovat po Škodovce? *Lidové noviny*. 23. 11. 2018. ISSN 0862-5921. Dostupné také ze sítě resortu MF v Aktivních novinách z: <http://noviny.mfcr.cz/news/2018/11/23/1272a15a.htm>.

strategie inovací a vzdělávání, k podpoře byznysových klastrů okolo univerzitních výzkumných center a ke vzniku nástrojů financování modernizace malých a středních podniků.

Budoucnost a efektivita elektromobilů

Jak politika Evropské unie, tak plány automobilky Volkswagen a výše zmíněné obavy z negativních dopadů na českou ekonomiku vyplývají ze scénáře, kdy se osobní automobily na elektrický pohon podaří více prosadit a rozšířit. Představují však elektromobily skutečně vozidla budoucnosti?

Bohumil Mareš z Centra výzkumu udržitelné mobility ČVUT v zářijovém rozhovoru¹² pro Hospodářské noviny uvedl několik problémů spojených s elektromobily a okomentoval různé výhody motorů spalovacích. V dálkové dopravě nemají podle Mareše spalovací motory zatím alternativu, u středních a kratších tras jsou pak nejefektivnější hybridní pohony. V souvislosti s elektromobily dále podle Mareše zatím nejsou příliš diskutována témata jako výroba a recyklace baterií či nároky na rozvodnou síť. Spalovací motory mají podle něj ještě dlouhou budoucnost, ačkoli zvyšování účinnosti je spíše na hranici možností. Lze ještě pracovat na konstrukčních úpravách automobilů, popř. pracovat na vývoji alternativních paliv, která produkují méně emisí (CNG, vodík).

Na rizika elektromobilů upozornil ve svém komentáři *Chceš, nechceš, musíš!*¹³ i Miroslav Zámečník. Ani příspěvky na nákup elektromobilu v Německu nepomohly zvýšit poptávku, neboť elektromobily nejsou uživatelsky na stejné úrovni jako běžná auta. Evropská unie nemá na svém území suroviny pro výrobu baterií do elektromobilů ani výrobce baterií. U elektromobilů s velkým dojezdem jsou celkové emise při výrobě větší než u klasických aut. Navíc je nutné zohlednit i to, z jakých zdrojů pochází elektřina, kterou budou auta napájena (zda z obnovitelných zdrojů či z uhlí). Podle autora jsou přínosy elektromobilů příliš malé a náklady spojené s nimi naopak vysoké.

I přes některé výše diskutované problémy jsou podle různých studií citovaných v článku Financial Times *Electric cars' green image blackens beneath the bonnet*¹⁴ elektromobily pro životní prostředí příznivější než auta se spalovacími motory, a to i pokud jsou provozovány v zemích, kde převažují uhelné elektrárny (Polsko). Zároveň je však na místě mezi elektromobily rozlišovat, což se podle autora článku zatím neděje. Úřady mají tendenci zvýhodňovat jakékoli elektromobily, ačkoli dopady na životní prostředí některých z nich jsou horší než u obdobných aut se spalovacím motorem. Je nutné zohledňovat celý životní cyklus auta a elektromobily rozdělit do různých kategorií tak, jak k tomu již došlo např. u domácích spotřebičů. Otázkou však je, jaký úřad v EU by měl něco takového mít v kompetenci.

Česká ekonomika a inovace

V souvislosti s dříve citovaným názorem Jana Klesly je na tomto místě vhodné ještě připomenout vybrané příspěvky ze zahraničního tisku, které poukazují na podobné skutečnosti týkající se české ekonomiky.

Týdeník The Economist v článku *Never had it so good: Central Europe's Goldilocks economies*¹⁵ hodnotí současnou situaci ekonomik zemí střední Evropy. Nejprve uznává, že střední Evropa nyní zažívá ekonomický boom, dále ale připomíná, že současného úspěchu dosáhl region díky přílivu zahraničního kapitálu, zahraniční poptávce po zboží relativně levně vyrobeném na tomto území a investičním pobídkám. Dosažení dalšího stupně rozvoje bude náročnější a bude vyžadovat zvýšení produktivity firem, kvalifikovanosti pracovní síly a objemu soukromého kapitálu. The Economist identifikuje tři důvody k obavám, mezi něž patří nedostatek inovací, nepříznivá demografická situace a nadměrná závislost ekonomik na poptávce ze zahraničí, zejména z Německa. Pouze zlomek

¹² KNÍŽEK, Martin. Rychle se zbavit spalovacích motorů jednoduše nejde. *Hospodářské noviny*. 5. 9. 2018. ISSN 0862-9587. Dostupné také ze sítě resortu MF v Aktivních novinách z: <http://noviny.mfcr.cz/news/2018/09/05/h171y04a.htm>.

¹³ ZÁMEČNÍK, Miroslav. Chceš, nechceš, musíš! *Euro* [online]. 20. října, 17:00 [cit. 2018-12-10]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/byznys/chces-nechces-musis-1425128>.

¹⁴ MCGEE, Patrick. Electric cars' green image blackens beneath the bonnet. In: *FT.com* [online]. November 8, 2017 [cit. 2018-12-10]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/a22ff86e-ba37-11e7-9bfb-4a9c83ffa852>.

¹⁵ Never had it so good: Central Europe's Goldilocks economies. *The Economist*. 2018, 428(9099), 62-64. ISSN 0013-0613. Dostupné také komerčně ze systému Proquest.

nestátních podniků je podle The Economist schopen konkurovat zahraničním firmám, trh práce se potýká s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků a region je vystaven riziku, že se dostane do problémů, pokud dojde z jakýchkoli důvodů k poklesu poptávky ze zahraničí. Další zdroj nestability spatřuje The Economist v závislosti na dotacích z EU, jejichž objem se v budoucnu pravděpodobně sníží.

V podobném duchu se nese i článek Jamese Shottera **Central Europe: running out of steam**¹⁶ z Financial Times. Rozmach, ke kterému v postkomunistických zemích došlo od vstupu do Evropské unie, považuje Shotter za jeden z největších úspěchů EU, zároveň ale jedním dechem dodává, že se region nyní nachází na křižovatce. Výrazným problémem je nedostatek kvalifikované pracovní síly. Pokud dojde k pouhému zvyšování mezd, hrozí, že mzdy porostou rychlejším tempem než produktivita práce a že střední Evropa již nebude nadále přitahovat zahraniční investice tak, jako tomu bylo v předchozích desetiletích. Postoje vůči imigraci jsou ve střední Evropě spíše negativní. Je proto třeba opustit model růstu založený na levné práci a spíše se zaměřit na investice od technologií a inovací a zkvalitnění vzdělávacího systému.

Jak vyplývá z předchozího textu, na první pohled pro Česko dobrá zpráva o plánech společnosti Volkswagen nevypadá při bližším zkoumání až tak příznivě, jak by se mohlo zdát. Obavy vycházejí zejména z toho, co se stane, pokud se elektromobily více prosadí (čemuž do jisté míry nahrávají i opatření EU). I kdyby se tak v souladu s některými skeptickými komentáři nestalo, je zřejmé, že možnosti současného ekonomického modelu České republiky jsou do budoucna omezené a že by se Česko mělo zaměřit na podporu inovací, výzkumu a vývoje.

¹⁶ SHOTTER, James. Central Europe: running out of steam. In: *FT.com* [online]. August 27, 2018 [cit. 2018-12-10]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/21c2d25e-a0ba-11e8-85da-eeb7a9ce36e4>.

Daně

Michal Lehuta

Ako to, že dane máme zároveň vysoké aj nízke : daňový a odvodový systém

Trend, Sv. 28, (2018) č. 44, s. 26-28

Porovnání slovenského daňového a odvodového systému a daňové zátěže s dalšími zeměmi EU. Autor upozorňuje na nízkou efektivitu výběru daní na Slovensku a na nutnost snížení mezery výběru daní. Informuje o struktuře zdanění (vyšší sazba daně z příjmů právnických osob a zdanění práce versus nižší majetkové daně), o postupném zvyšování efektivní sazby daně z příjmů fyzických osob a o zavádění daní nových. Uvádí také doporučení mezinárodních organizací ke snížení daňově-odvodové zátěže a k dalším změnám v daňovém systému.

Andreas Kowallik, Reinhard Pumpler

Begleitende Kontrolle als Alternative zur Außenprüfung in Österreich : Übersicht zur Neuregelung und Würdigung aus deutscher Sicht

Doprovodná kontrola jako alternativa k externímu auditu v Rakousku : přehled o nové normě a její hodnocení z německého úhlu pohledu

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 41, S. 13-16 (příl. č. 2)

V rámci rakouského daňového balíčku pro r. 2018 byla do tamní legislativy s účinností k 1.1.2019 zakotvena také tzv. doprovodná kontrola, jež vychází z od r. 2011 existujícího pilotního projektu rakouského ministerstva financí na kooperativní model zdaňování (horizontální monitoring) velkých podniků. Autoři článku představují podmínky pro účast v systému doprovodné kontroly a povinnosti jeho účastníků, kteří ale na oplátku mohou profitovat z vyšší právní jistoty a nižších nákladů na management dodržování daňových zákonů (tax compliance). Následně je v příspěvku rakouský model srovnáván s dosavadními nástroji a přístupem německé finanční správy v oblasti tax compliance (ELSTER, institut včasného auditu). - Poznámky. -- Problematikou daňového auditu v podnicích, případně systémy managementu tax compliance se zabývají také všechny ostatní články přílohy.

Marcus Helios, Thomas Lenz

Brexit: Steuerliche Herausforderungen im Rahmen der Umstrukturierungen von Banken : Diskussion ausgewählter Problembereiche

Brexit: daňové výzvy v rámci bankovních restrukturalizací : diskuse nad vybranými problémovými oblastmi

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 41, S. 2461-2465

S blížícím se vystoupením Velké Británie z EU (tzv. brexitem) se britské banky snaží o zachování svého privilegovaného přístupu na unijní trh. Jednou z cest je zakládání nových sídel na území EU, pod něž by byly začleňovány již zde působící pobočky. Autoři článku nicméně upozorňují, že v případě takového daňově neutrálních restrukturalizací na německém území jsou britské společnosti v danou chvíli vystaveny nebezpečí, že nebudou moci dodržet německý zákon o změnách právních forem podniků, který u začleňování částí podniku pod jinou v EU se nacházející kapitálovou společnost předpokládá alespoň sedmiletou držbu podílů vzniklých z této transformace. Vystoupením Spojeného království z EU by však tato lhůta byla porušena, neboť by nebyla dále splněna na ní navázaná podmínka sídla držitele podílu na území EU či EHS. Zákonodárce nicméně chystá odpovídající novelizaci, jejíž návrh je rovněž v článku představen. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M12.

Lukáš Hrdlička, Petra Šmirausová

CFC rules in the Czech Republic after the ATAD. second part

Pravidla pro ovládané zahraniční společnosti v ČR v souvislosti se směrnicí ATAD. 2. část

Daně a finance, Vol. 26, (2018) No. 3, p. 31-37

Autoři analyzují efektivitu nových pravidel zdanění ovládané zahraniční společnosti (CFC) v ČR, které by v souvislosti s transpozicí směrnice o zamezení vyhýbání se daňovým povinnostem (č. 2016/1164/EU, ATAD) měly být upraveny v zákoně o daních z příjmů. V této části autoři upozorňují na nedostatek navrhované právní úpravy, který představují pravidla pro výpočet, jenž je prováděn za účelem stanovení, zda se v případě konkrétního daňového subjektu jedná o zahraniční ovládanou společnost či

nikoli (threshold requirements, attributable income). Analyzují definici příjmu CFC, pravidla pro jeho výpočet dle návrhu ministerstva financí a stanovení přičitatelnosti příjmu. Rozebírají také otázky odstraňování dvojího zdanění s ohledem na pravidla CFC. - Poznámky.

Lucia Mihóková, Alena Andrejovská, Slavomíra Martinková

Daňová konkurenceschopnosť členských krajín Európskej únie v kontexte korporátneho zdanenia

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 5, s. 588-608

V příspěvku je zkoumána daňová konkurenceschopnost členských států EU a je hodnoceno, zda jsou státy konkurenceschopné v oblasti daně z příjmů právnických osob. Autorky také zjišťují, zda je možno nové členské státy v porovnání s původními státy EU považovat za více daňově konkurenceschopné. Nejprve provádějí empirickou analýzu daňové soutěže prostřednictvím komparace tradičních ukazatelů (efektivní a implicitní sazba daně), dále aplikují metodu konstantních tržních podílů v oblasti korporátního zdanění jako netradiční metodu. Jako třetí způsob empirické analýzy autorky zvolily analýzu sazbových relací zkoumané daně, která verifikuje vliv změn efektivní sazby na daňové výnosy z příjmů korporací. Z hodnocení výsledků výzkumu vyplývá, že za více daňově konkurenceschopné je možno považovat nové členské státy EU, které se vyznačují nižší mírou daňové zátěže a současně rostoucím podílem výnosů daně z příjmů právnických osob na výnosech EU jako celku. Zjištění ukazují, že daňová konkurence není jednoznačně spojená a závislá na poklesu sazeb daně.

Jiří Vychopeň

Daňová kontrola

Účetnictví v praxi, Sv. 18, (2018) č. 11, s. 30-36

Daňová kontrola slouží k obsáhlému a časově i personálně náročnému dokazování správnosti, průkaznosti nebo úplnosti daňových tvrzení fyzických i právnických osob. Článek přibližuje právní úpravy institutu daňové kontroly v daňovém řádu (§ 85 - § 88), rozebírá problematiku zahájení daňové kontroly, předmět a rozsah daňové kontroly a upřesňuje povinnosti daňového subjektu při daňové kontrole. Následně autor charakterizuje práva daňového subjektu i pravomoci a povinnosti správce daně při daňové kontrole. V závěru se věnuje ukončení daňové kontroly a zprávě o daňové kontrole.

Lenka Křištofiková

Daňová problematika převodu obchodního podílu v s. r. o. u fyzických osob

Obchodní právo, Sv. 27, (2018) č. 10, s. 380-387

Převod obchodního podílu v s. r. o., ať již úplatný či bezúplatný, umožňuje zákon o obchodních korporacích. Z právního hlediska je prodej, darování či dědění podílu běžnou praxí. Další otázkou je však daňové hledisko. Článek se zabývá problematikou zdanění úplatného převodu obchodního podílu u fyzických osob, půjček fyzických osob na nákup obchodního podílu z daňového hlediska a zdanění bezúplatného převodu obchodního podílu u fyzických osob. - Poznámky.

Andreas Musil

Die ATAD-Richtlinien - Ein Paradigmenwechsel in der Steuerpolitik der EU?

Směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD) - změna paradigmatu v daňové politice Evropské unie?

Finanz-Rundschau, Jg. 100, (2018) Nr. 20, S. 933-941

Analýza směrnic EU č. 1164/2016 a 952/2017 proti vyhýbání se daňovým povinnostem (tzv. směrnice ATAD), které byly schváleny v reakci na program OECD proti erozi daňového základu (BEPS). Podle autora představují tyto normy paradigmatickou změnu v daňové politice Unie, která se již nesoustředí pouze na odbourávání překážek pro přeshraniční ekonomické aktivity, ale nově také zavazuje členské státy k vytvoření nástrojů proti daňovým podvodům a dodržování určitého minimálního standardu. V článku je nejprve stručně shrnut vývoj daňové politiky EHS a EU před zaváděním principů BEPS, následně jsou představena klíčová ustanovení směrnic ATAD, která jsou kontrastována s názory odborné veřejnosti a dosavadní judikaturou Soudního dvora EU. Závěrečná část je věnována analýze vztahu mezi směrnicemi, respektive je implementujícími národními normami, a primárním právem EU. - Poznámky. -- Ke směrnicím ATAD a k harmonizaci daňové politiky v EU viz také článek na s. 941-949.

Max Weber

Die Zusage im Umsatzsteuerrecht : ein Ausgestaltungsvorschlag als Ergebnis einer Untersuchung im steuerverfassungsrechtlichen Mehrebenensystem

Příslib v právu k DPH : návrh na jeho koncipování jako výsledek analýzy daňově - ústavněprávního víceúrovňového systému

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 67, (2018) Nr. 19, S. 752-762

Článek shrnuje disertační práci autora, jež má být publikována začátkem r. 2019. Podle něj patří DPH spolu s daní ze mzdy k nejdůležitějším daním v Německu z hlediska podílu na rozpočtových příjmech. Současně však její administrace leží téměř výlučně na podnikatelích, kteří ovšem často bojují s určitou informační nejistotou. Z toho důvodu by finanční správa měla posílit své informační aktivity ve formě oboustranně závazného "příslibu" (respektive "předběžné zprávy"), která by šla nad rámec jak již v německém právu zakotveného závazného posouzení (verbindliche Auskunft), tak cílů pilotního projektu Evropské komise o přeshraničních posouzeních ve věci DPH (cross border rulings), na kterém se v letech 2013 až 2018 podílelo 18 členských států EU. - Poznámky.

Václav Benda

DPH u digitálních služeb a připravované změny

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 19, (2018) č. 11-12, s. 3-6

Digitálními službami se při aplikaci zákona o DPH rozumějí telekomunikační služby, služby rozhlasového a televizního vysílání a elektronicky poskytované služby. Příspěvek podrobně rozebírá pravidla pro stanovení místa plnění při poskytnutí těchto služeb (jak osobě povinné k dani, tak osobě nepovinné k dani) a zaměřuje se také na zvláštní režim jednoho správního místa (mini one stop shop), který byl zaveden v EU novelizací směrnice o společném systému DPH s účinností od 1.1.2015. Tento zvláštní režim umožňuje odvádět daň za digitální služby poskytnuté přeshraničně pro osoby nepovinné k dani do členských států EU prostřednictvím jednoho správce daně, jeho principy jsou v textu vysvětleny. Autor dále informuje o připravované novelizaci zákona o DPH (s předpokládanou účinností od 1.1.2019), která přináší změny při aplikaci zvláštního režimu jednoho správního místa.

Rainer Spatscheck, Bettina Spilker

Einziehung im Steuerstrafrecht : ein Fremdkörper im System

Konfiskace v daňovém trestním právu : cizorodý prvek v systému

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 43, S. 2593-2598

K německé reformě zabavení majetku u daňových deliktů, jež byla schválena Německým spolkovým sněmem dne 13.4.2017 v rámci implementace směrnice EU č. 2014/42 o zajištění a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti. Článek upozorňuje na zrušení ustanovení v trestním zákoníku, jež znemožňovalo zajištění majetku při existenci individuálních nároků poškozených subjektů včetně samotného státu. Nová pravidla však podle autorů zároveň přinášejí určitou právní nejistotu, neboť není zcela jednoznačné, kdy dojde k zániku daňového nároku a tím i důvodu pro konfiskaci. Rovněž za problematická a potenciálně protiústavní považují ta ustanovení, jež zakládají možnost konfiskace i pro činy spáchané před vstupem schválené normy v účinnost. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M12.

Jiří Nekovář

Historie Koordinačního výboru MF ČR

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2018, č. 3, s. 24

U příležitosti 25 let od vzniku Komory daňových poradců (KDP) v ČR autor vzpomíná na založení a počáteční fungování Koordinačního výboru MF ČR a na spolupráci Koordinačního výboru s KDP.

Jan Tuček

Mezinárodní srovnání výkonu profese daňového poradce ve vybraných zemích

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2018, č. 3, s. 19-23

Příspěvek přináší výsledky mezinárodního porovnání pravidel pro výkon profese daňového poradce. Autor za pomoci dotazníkového šetření u jednotlivých profesních organizací sdružujících daňové poradce v EU (konkrétně v Irsku, Polsku, Velké Británii, Nizozemsku, Slovinsku, Slovensku a Rumunsku) srovnává stav regulace a výkon profese daňového poradenství se situací v ČR. Hodnotí podmínky pro vstup do profesní organizace, kvalifikační požadavky, odbornou praxi a kvalifikační

zkoušku, dále otázky kontinuálního profesního vzdělávání, povinností daňového poradce, jeho odpovědnosti, členského příspěvku a ukončení členství v profesní organizaci. - Poznámky. -- Viz také další příspěvky věnující se daňovým poradcům při příležitosti 25 let fungování KDP v ČR na s. 3-18.

Salvador Barrios, Gaëtan Nicodeme and A. Jesús Sánchez Fuentes

Multi-factor effective corporate taxation, firms' mark-ups and tax incidence : evidence from OECD countries

Multifaktorové efektivní zdanění podniků, firemní obchodní přírážky a daňová incidence na případu států OECD

Fiscal studies, Vol. 39, (2018) No. 3, p. 417-453

Studie přináší nový pohled na problematiku efektivní mezní daňové sazby (EMTR) a stimulů daňového systému pro ekonomickou činnost podniků. Na vzorku 11 výrobních odvětví v 17 zemích OECD představuje metodologii zjišťování multifaktorové efektivní mezní daňové sazby, která zahrnuje také zdanění kapitálu, práce a energií. Přístup umožňuje analyzovat příspěvy těchto vstupních faktorů k efektivnímu zdanění podniků, také s ohledem na míru náhrad, úlohu daňové incidence a obchodních přírážek. Autoři zjištěné multifaktorové EMTR dále porovnávají mezi jednotlivými odvětvími a státy. Zdůrazňují, že multifaktorový přístup umožňuje komplexnější zhodnocení distorzních dopadů daňového systému. - Poznámky.

Karel Šimka

Nejvýznamnější daňová rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (2003-2018)

Bulletin Komory daňových poradců, Sv. 2018, č. 3, s. 31-36

Autor předkládá výběr daňových rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ČR, které dlouhodobě nastavily určitou filozofii náhledu NSS na daňové právo nebo výrazně změnily dosavadní daňovou praxi. Seznamuje se stanoviskem pléna NSS ve věci zvýhodněného postavení správce daně v konkurzu ve srovnání s jinými věřiteli; s rozsudkem ke zdaňování fyzických osob a tzv. švarcsystému; s rozhodnutími ve věcech daňového řízení (prekluze, opakování daňové kontroly) a s rozhodnutím týkajícím se konceptu zákazu zneužití práva v daních. Dále zmiňuje rozhodnutí o soudní ochraně proti daňové kontrole; k rozsahu soudního přezkumu v daňových věcech; judikaturu k úroku z nadměrného odpočtu a obecně ke vztahu k právu EU i rozsudek k přípustnosti vydání zajišťovacího příkazu. - Poznámky.

Michael Šefčík

Novelizovaná úprava úroku z daňového odpočtu ve světle práva EU a judikatury Soudního dvora EU

Daně a finance, Sv. 26, (2018) č. 3, s. 27-31

Autor hodnotí nedávné změny v české právní úpravě úroku z nadměrného daňového odpočtu a hledá odpověď na otázku, zda nynější právní úprava již vyhovuje požadavkům, které jsou kladeny regulací na unijní úrovni, resp. judikaturou Soudního dvora EU. Autor nejprve analyzuje klíčová rozhodnutí SDEU týkající se požadavků na úrok ze zadržovaného odpočtu, poté s nimi srovnává současnou českou právní úpravu úroku z daňového odpočtu v daňovém řádu. Dokládá, že došlo k pozitivnímu posunu v právní úpravě, jednak s ohledem na zkrácení lhůty, po jejímž uplynutí náleží úrok z daňového odpočtu, ale také z důvodu, že nově nezáleží na tom, zda správce daně k prověřování daňových povinností daňového subjektu zvolí postup k odstranění pochybností nebo daňovou kontrolu. - Poznámky.

Jana Stavjaňová

Odhady daňových úniků v České republice založené na analýze nezjištěné ekonomiky

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 5, s. 569-587

Autorka představuje pohled na odhad velikosti celkových daňových úniků pro ČR postavený na datech o nezjištěné ekonomice, kterou pro účely stanovení HDP odhaduje Český statistický úřad, a zároveň provádí odhad výše daňových úniků v ČR v letech 2008-2015. V první části příspěvku seznamuje s metodami odhadování daňových úniků (přímé, nepřímé, kombinované), blíže je charakterizuje a uvádí, ve kterých vyspělých státech jsou v praxi používány. Poté se věnuje odhadům založeným na velikosti šedé ekonomiky. Následně předkládá možnost odhadu daňových úniků v ČR na základě nezjištěné ekonomiky, představuje jednotlivé složky nezjištěné ekonomiky, zdanění kategorií a typů

příjmů nezjištěné ekonomiky a výpočet daňových sazeb pro jednotlivé její součásti. V závěrečné části uvádí výsledky odhadu celkových daňových úniků v ČR a hodnotí výhody i nevýhody použité metody. - Poznámky.

Martin Greive, Jan Hildebrand

Scholz fordert globale Mindeststeuer : Digitalsteuer

Scholz požaduje minimální globální daň : digitální daň

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 202 (19.10.2018), S. 11

Německý ministr financí Olaf Scholz ve shodě se svým francouzským protějškem Brunem Le Maire zaslal OECD návrh na minimální globální daň pro často málo zdaňované velké nadnárodní společnosti, mezi něž v první řadě patří americké technologické firmy. Podle Scholzova návrhu by mělo jít o variantu německého zdanění připočtem, kdy by subjekty s nízkým zdaněním doplácely jednotlivým státům rozdíl ke stanovené minimální hodnotě daňového zatížení. Tuto ideu neodmítají ani němečtí podnikatelé a k diskusi o minimálním zdanění zejména velkých digitálních korporací se v OECD nebrání ani zástupci USA. Jak ale upozorňují autoři článku, chce Scholz oproti představám Francouzů svůj nápad prosadit jako alternativu ke konceptu digitální daně v Evropské unii, který připravuje Evropská komise.

Zdeněk Morávek

Silniční daň u příspěvkových organizací

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 14, s. 25-30

Autor rozebírá aktuální právní úpravu silniční daně a zaměřuje se na specifika týkající se příspěvkových organizací. Charakterizuje předmět daně, vymezuje poplatníka silniční daně, sazbu daně i lhůtu pro podání daňového přiznání. Uvádí, že silniční daň je u příspěvkových organizací velmi propojena s problematikou daně z příjmů. Zkoumané téma ilustruje na několika příkladech. -- Daňovému přiznání za r. 2018 se podrobněji věnuje příspěvek v DHK č. 15/2018, s. 27-32.

Andrew Hill, Mehreen Khan, Richard Waters, Michael Stothard, Madison Marriage, Harriet Agnew, Hannah Kuchler, Tim Bradshaw

The hunt to tax Big Tech

Honba za zdaněním technologických gigantů

Financial Times, Vol. 2018, No. 39929 (3.11.2018), p. 6

Pakliže nedorazí do r. 2020 na mezistátní úrovni k řešení nízké daňové zátěže nadnárodních technologických firem, navrhuje britský ministr financí Philip Hammond jednostranné zdanění digitálních služeb, z nichž těmto firmám plynou zisky přesahující 500 milionů liber. Jak ale upozorňují autoři článku, je dosažení mezinárodního konsensu na digitální dani spíše nepravděpodobné, přičemž se nad celým záměrem vznáší otázka nezamýšlených důsledků pro ostatní digitalizující se odvětví. -- K tématu viz i článek v The Economist, č. 9116/2018, s. 32.

Arkadiusz Bernal

The value added tax incidence - the case of the book market in CEE countries

Dopady daně z přidané hodnoty - případ knižního trhu zemí SVE

Finance a úvěr, Vol. 68, (2018) No. 2, p. 144-164

Hlavním cílem článku je odpovědět na otázku, na koho (spotřebitele, kapitál, práci) a do jaké míry se přesouvá zatížení daní z přidané hodnoty na knihy v ČR, Maďarsku, Polsku a na Slovensku. Autor dochází k závěru, že tato daň alespoň krátkodobě dopadá spíše na kapitál a práci než na zákazníky. Podle ekonometrického modelu zvýšení sazby DPH na knihy o jeden procentní bod vede k poklesu rentability vydavatelů o 0,43-0,76 p. b. a ke snížení průměrné mzdy jejich zaměstnanců o 0,84-0,92 %. Autor věří, že další výzkum by jeho poznatky mohl zobecnit i na jiné produktové oblasti.

Joachim H. Borggräfe, Mona-Larissa Staud

Wie kann der Zins gem. § 238 AO verfassungsrechtlich abgesichert werden? : Überlegungen zum BFH, Beschl. v. 25.4.2018 - IX B 21/18, BStBl. II 2018, 415

Jak lze dát do souladu s ústavním právem úrok podle § 238 německého daňového řádu? : úvahy k rozhodnutí Spolkového finančního dvora z 25.4.2018 - IX B 21/18, BStBl. II 2018, 415

Finanz-Rundschau, Jg. 100, (2018) Nr. 19, S. 857-870

Úrok z prodlení na jakoukoli dlužnou daň s pevnou sazbou činí v Německu 6 procent ročně již od r. 1961. Spolkový finanční dvůr (BFH) však ve svém rozhodnutí z 25.4.2018 zpochybnil jeho ústavnost vzhledem k přetrvávajícímu prostředí nízkých úroků. Autoři článku podávají výklad možností úročení daňových nedoplatků nebo naopak náhrad a zasazují je do kontextu německého ústavního práva. Následně analyzují vývoj úroků na kapitálovém trhu, úrokové předpisy v německém občanském a správním právu a v neposlední řadě i relevantní judikaturu včetně zmíněného rozhodnutí BFH z dubna 2018 a názorů odborné veřejnosti, k čemuž předkládají i vlastní návrhy. Závěrečná konkluze obsahuje výzvu zákonodárcům, aby provedli úpravu daňového řádu ještě předtím, než se k věci vyjádří Spolkový ústavní soud. - Poznámky.

Vladimír Hruška

Základní zásady správy daní

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále, Sv. 19, (2018) č. 11-12, s. 17-19

Příspěvek poskytuje přehled a charakteristiku základních zásad správy daní, které jsou uvedeny v daňovém řádu ČR. Představuje zásadu zákonnosti; zásadu rovnosti; zásadu vzájemné součinnosti a spolupráce; zásadu uplatnění práva; zásadu vstřícnosti a slušnosti; zásadu rychlosti; zásadu volného hodnocení důkazů; zásadu materiální pravdy; zásadu neveřejnosti správy daní a zásadu oficiality i jejich zakotvení v příslušných ustanoveních zákona č. 280/2009 Sb.

Hana Marková

Zdaňování příjmů souvisejících s licencií

Obchodní právo, Sv. 27, (2018) č. 10, s. 368-374

Licence je jedním z nástrojů práva duševního vlastnictví, který umožňuje legální užití průmyslových práv a autorských děl. Poskytovateli může za poskytnutí oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví náležet odměna. Autorka rozebírá právní úpravu smluvně sjednané licenční odměny a poté se zabývá problematikou zdanění příjmů spojených s licencií (poplatník daně, plátce daně, objekt a předmět daně z příjmů, základ daně a oceňování majetkových práv) i dědictvím autorských práv z pohledu daně z příjmů. Zdůrazňuje, že příjmy z úplatné licence budou vždy předmětem daně, a že způsob výpočtu daně přináší poplatníkům často dilema, jak správně příjem zdanit. Uvádí, že příjmy ze zděděných práv podléhají zdanění daní z příjmů fyzických osob v rámci kategorie ostatních příjmů. - Poznámky.

Marius Van Oordt

Zero-rating versus cash transfers under the VAT

Nulová sazba DPH versus hotovostní transfery

Fiscal studies, Vol. 39, (2018) No. 3, p. 489-515

Většina zemí využívá zvláštní režimy pro zdaňování určitých skupin potravin daní z přidané hodnoty (např. snížené nebo nulové sazby, osvobození od daně). Nicméně je obecně přijímáno, že s ohledem na posilování výkonu distribuční spravedlnosti jsou spíše upřednostňovány transferové systémy, tuto skutečnost potvrdily empirické studie rozvinutých ekonomik. Autor prostřednictvím modelového zkoumání dat z Jihoafrické republiky zjišťuje, zda standardní politické opatření, kdy je pro zajištění spravedlnosti efektivnější využít hotovostních transferů než snižovat sazbu DPH, platí také v méně rozvinuté ekonomice. Dokládá, že v případě neefektivity vlády rozvojové země v oblasti snižování zátěže chudých prostřednictvím transferové politiky se jako vhodnější jeví použití nulové sazby DPH. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**Sv. 23, (2018) č. 11**

DPH u přeshraničních obchodů v rámci EU - intrakomunitární plnění (s. 2-7); Osoby identifikované - dle zákona o DPH (s. 8-10); Osvobození bezúplatných příjmů fyzických osob (s. 11-19); Převod jmění na společníka - 1. část (s. 20-24); Účtování o nároku poškozeného na náhradu škody (s. 25-27); Zdanění virtuálních měn (s. 28-31); "Nekontaktní" dodavatel a nárok na odpočet daně (s. 32-34); Insolvenční řízení versus řízení daňové aneb Co na to Nejvyšší správní soud? (s. 37-39); Doručování - judikatura (s. 40-47).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**Sv. 20, (2019) č. 1**

Paušální výdaje a jejich maximální výše (s. 3-5); Přípravované změny sazeb DPH (s. 8-11); Odpočet daňové ztráty (s. 12-14); Podmínky pro osvobození příjmů z prodeje CP (s. 15-16); Daň stanovená paušální částkou (s. 17-20); Daňové výdaje při podnikání doma (s. 21-23); Dotace k ceně a DPH (s. 25-27); DPH u společníků společnosti (s. 28-31); Uplatnění DPH u plnění poskytovaných na dlouhodobé bázi (s. 35-37); Povinnosti podnikatelů na konci účetního období (s. 44-46); Zdravotní pojištění a bezdlužnost subjektu (s. 47-48); Pozor na dodanění neuhrazených dluhů (s. 57-60); Jak s dovolenou za rok 2018 (s. 66-70).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 26, (2018) č. 14**

Odpis hmotného majetku zařazeného do 6. odpisové skupiny (s. 3-6); Závěr roku v daňové evidenci (s. 6-15); Uplatnění správné sazby DPH u oprav a rekonstrukcí staveb pro bydlení, použití režimu přenesené daňové povinnosti (s. 15-22); E-shop s mezinárodním přesahem - řádná registrace zákazníka a identifikace na straně dodavatele rozhoduje o správném uplatnění daně z přidané hodnoty (s. 23-25); Silniční daň u příspěvkových organizací (s. 25-30); Pohledávky za upsaný základní kapitál (s. 30-33); Dlouhodobá hmotná aktiva - rozdíly ve vykazování a oceňování dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví a českých účetních předpisů (s. 34-40); GDPR a zaměstnanci - 2. část (s. 41-43).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2018, č. 23**

Nepeněžní příjem poskytnutý zaměstnanci - jeho osvobození a zdanění (s. 1-5); Poskytnutí IT služeb na Slovensko - zdanění a účtování - dotazy a odpovědi (s. 6); Technické zhodnocení a vynucená investice - dotazy a odpovědi (s. 8).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2018, č. 24**

Mateřská a dceřiná společnost - právně, účetně a daňově (s. 1-6); Kurzová ztráta v daňové evidenci - dotazy a odpovědi (s. 7); Odvod DPH z předepsaného manka - dotazy a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2018, č. 23**

Dotazový speciál: Osvobození od DPH u příspěvkové organizace (s. 1); Darování pozemku (s. 3); Přeprava ze třetích zemí (s. 3); Zpětná registrace k DPH (s. 4-5); Zrušení registrace k DPH (s. 5); Montáž a pronájem lešení (s. 5); Místo plnění u přepravy zboží (s. 6); Vrácení zboží v rámci reklamace a DUZP (s. 6-7); Třístranný obchod (s. 7); Nákup zboží pro odběratele ze třetí země (s. 8); Pozdě vystavené doklady a nárok na odpočet DPH (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2018, č. 24**

Související výdaje a DPH - zahrnování do základu daně z pohledu DPH (s. 1-2); Odvoz a likvidace odpadní vody - dotazy a odpovědi (s. 4); DUZP při prodeji pozemku - dotazy a odpovědi (s. 5); Nákup a prodej mincí - dotazy a odpovědi (s. 6).

Účetnictví**Sv. 2018, č. 11**

Koordinační výbor ke zdravotním benefitům zaměstnanců (s. 2-9); Korespondence se správcem daně (1.): správce daně a osoby zúčastněné na správě daní (s. 25-26); Daňové doklady podle zákona o DPH (základní informace) (s. 27-31); Malá "sankční" historie (3.) - novela zákona o účetnictví č. 462/2016 Sb. (s. 32-34); Povinnost přiznat DPH při prodeji poukazů a voucherů, datum uskutečnění zdanitelného plnění (s. 42-45).

Účetnictví v praxi**Sv. 18, (2018) č. 11**

Přepravní služby podle zákona o DPH (s. 4-13); Rozdíly daňového řešení fyzické osoby v případě účetního období - kalendářní a hospodářský rok (s. 14-16); Zvláštní režimy - pro cestovní službu, pro obchodníky s určitým zbožím, pro investiční zlato dle zákona o DPH (s. 17-20); Zdravotní pojištění - zvláštní případy při placení pojistného zaměstnavatelem (s. 28-29); Daňová kontrola (s. 30-36).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Roberto N. Fattal Jaef

Entry and exit, multiproduct firms, and allocative distortions**Vstup a výstup, multiproduktové firmy a alokační distorze**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 10, (2018) No. 2, p. 86-112

Autor navrhuje model s firemní dynamikou charakterizovaný vstupem na trh, vystoupením z trhu a multiproduktovými firmami k porozumění přispění těchto dynamických faktorů ke zlepšování životních podmínek a dlouhodobé produktivity při odstraňování alokačních distorzí. Zatímco vstup a výstup firem a jejich volby produktových portfolií přináší protichůdné dopady na dlouhodobou souhrnnou produktivitu výrobních faktorů, posilují se navzájem při zvyšování bohatství díky odstraňování neefektivní alokace. Zvýšení bohatství je tak dvakrát vyšší než změny v dlouhodobé souhrnné produktivitě výrobních faktorů (TFP). - Poznámky.

Matthew Rognlie, Andrei Shleifer, Alp Simsek

Investment hangover and the Great Recession**Investiční kocovina a Velká recese**

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 10, (2018) No. 2, p. 113-153

Autoři vytvářejí model investiční kocoviny inspirovaný Velkou recesí. Nadměrná kumulace dlouhodobého kapitálu v oblastech, jako je trh s nemovitostmi, vyžaduje realokaci produktivních zdrojů do jiných sektorů, jež je usnadněna snížením úrokových sazeb. Pokud je měnová politika příliš restriktivní, nadměrná kumulace kapitálu spustí poptávkou taženou recesí s omezenou realokací a nízkým výstupem. Investice do jiného kapitálu zpočátku poklesnou kvůli nízké poptávce, avšak později prudce rostou a spustí asymetrické oživení, v němž je sektor s nadměrnou kumulací kapitálu ponechán pozadu. Blahobyt může být zvýšen ex post politikami, které stimulují investice (i v případě sektoru, kde byla před krizí nadměrná kumulace kapitálu), a ex ante politikami, které omezují investice. - Poznámky.

Lewis Alexander, Janice Eberly

Investment hollowing out**Investiční vyprázdňení**

IMF Economic Review, Vol. 66, (2018) No. 1, p. 5-30

Autoři zkoumají data ohledně investic na úrovni firem a dokládají, že investice klesly ve vztahu k hospodářským fundamentům USA již na přelomu tisíciletí, tedy před Velkou recesí. Tento pokles koresponduje s přesunem zaměstnanosti do sektoru služeb a kognitivních dovedností, jenž pravděpodobně vyplynul z automatizace a přemístění výroby do zahraničí. Investice se přesunuly také do územně zakotvených odvětví, jako je energetika či telekomunikace, z nichž nemůže být kapitál snadno realokován. Ačkoliv hodnota a počet high-tech firem roste, je tento trend spojen s neměnným podílem kapitálových investic. U těchto sektorů je sledován nárůst spíše nehmotného než hmotného kapitálu. - Poznámky.

Yongsung Chang, Jay H. Hong, Marios Karabarbounis

Labor market uncertainty and portfolio choice puzzles

Nejistota na trhu práce a záhada volby portfolia

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 10, (2018) No. 2, p. 222-262

Standardní modely životního cyklu popisující volbu finančního portfolia domácnosti čelí problému, jak vysvětlit s věkem mírně rostoucí rizikový podíl portfolia. Autoři do modelu zapojují nejistotu na trhu práce závislou na věku. Vysoká nejistota na trhu práce (vysoké riziko nezaměstnanosti, časté změny zaměstnání a neznámý kariérní postup) brání mladým pracovníkům v přijímání výrazného rizika na finančních trzích. Jakmile je v průběhu času nejistota pracovníka na trhu práce omezena, začne akceptovat více rizika ve svém finančním portfoliu. - Poznámky.

Zdeněk Chytil, Arnošt Klesla

Nositel Nobelovy ceny za ekonomii pro rok 2017

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 5, s. 652-659

Stručné představení profesního životopisu a shrnutí vědeckého přínosu nositele Nobelovy ceny za ekonomii pro r. 2017 - amerického profesora Richarda Thaler. Thaler je jedním z nejvýznamnějších představitelů současné behaviorální ekonomie a je zakladatelem oboru behaviorálních financí. Na základě mnohaletého ekonomického výzkumu zaujímá kritický postoj k základnímu východisku standardní ekonomie k lidskému chování (homo oeconomicus) a zkoumá, jaký vliv na ekonomické chování mají zvyky, nálady, předsudky, a proč se za určitých okolností lidé chovají iracionálně. V závěru příspěvku je podán přehled publikačních výstupů laureáta. - Poznámka.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Christof Schulte ; rozhovor vedl Jan Keuchel

"Viel schmutziges Geld"

"Mnoho špinavých peněz"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 216 (8.11.2018), S. 26-27

Rozhovor s Ch. Schultem, ředitelem monitorovacího pracoviště praní peněz a financování terorismu Financial Intelligence Unit (FIU) při německém Generálním celním ředitelství. Podle Schulteho je trh s nemovitostmi hlavním ohniskem praní peněz v Německu, zde sice s FIU již úzce spolupracují banky, méně však realitní makléři. Právě makléře FIU hodlá vyzývat k intenzivní kooperaci s poukazem na rizika vysokých pokut za nedodržení ohlašovacích povinností. Předmětem interview jsou také dosud veřejně probírané těžkosti FIU s nedostatečným personálním obsazením, při spolupráci s kriminální policií a v přístupu do všech zemských kriminalistických databází. Schulte zdůrazňuje prioritní pozici FIU v rámci struktury celní správy a hovoří o plánech na navyšování počtu kmenových pracovníků.

Věra Jourová ; rozhovor vedli Ruth Berschens a Till Hoppe

"Wir müssen viel mehr gegen Geldwäsche tun"

"Musíme dělat mnohem více proti praní peněz"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 207 (26.10.2018), S. 10

Rozhovor s komisařkou Evropské unie pro spravedlnost a ochranu spotřebitele V. Jourovou k problematice praní peněz v EU, která je diskutována zejména v souvislosti se skandály Danske Bank, ING a aférami na Maltě či v Lotyšsku. Jourová v interview zdůrazňuje, že aplikace unijních předpisů proti praní peněz nyní leží výlučně na straně členských států, v reakci na nejnovější pochybení hodlá ale navrhnout rozšíření kompetencí Evropského orgánu pro bankovníctví (EBA), aby mohl sám reagovat na zjištěná podezření v případě nečinnosti odpovědného národního úřadu. Aktuálních 20 řízení Evropské komise proti členským zemím za nedodržování směrnice proti praní peněz je sice rozprostřeno napříč všemi regiony Unie, za zvláště rizikové však Jourová pokládá hlavně kauzy ve státech kolem Baltského moře, kde se jedná o prostředky pocházející z Ruské federace. Komisařka rovněž vyzývá členské státy k intenzivnější kontrole a sdílení informací o udělených státních občanstvích zahraničním investorům.

Jan Řehola, Václav Ulrich

Bitcoin, blockchain a hazardní hry : právní i praktické otázky spojené s využitím kryptoměn nejen v oblasti provozování hazardních her

Daně a finance, Sv. 26, (2018) č. 3, s. 9-16

Příspěvek se zabývá právní úpravou bitcoinu a virtuálních měn obecně i technologií blockchainu, kterou kryptoměny využívají. Autor nejprve shrnuje základní charakteristiky virtuálních měn a principy jejich fungování z pohledu neprávních vědních oborů. Tyto poznatky pak aplikuje v další části, která se zaměřuje na jejich právní úpravu. Upozorňuje také na důsledky nejasného právního postavení bitcoinu v ČR. Zvláštní pozornost pak věnuje právní úpravě kryptoměn v oblasti hazardních her a zamýšlí se nad otázkou, jak tyto nové technologie účinně regulovat tak, aby bylo využito jejich potenciálu nejen v oblasti hazardních her. Autor upřesňuje, že kryptoměny i blockchain vykazují natolik významné odlišnosti oproti právním institutům typu "měna", "elektronické peníze", "investiční nástroj" či "věc", že jejich podřazení pod tyto právní pojmy není dost dobře možné. - Poznámky.

Marek Macura

Blockchain: jak změni náš byznys?

Profi poradenství & finance, Sv. 6, (2018) č. 9, s. 46-47

Přehledné shrnutí podstaty fungování technologie blockchainu (distribuované decentralizované databáze) je doplněno současným pohledem na možné využití této technologie ve finančnictví, pojišťovnictví a dalších oblastech.

Deutsche Bundesbank

Die wachsende Bedeutung von Exchange-Traded Funds an den Finanzmärkten = The growing importance of exchange-traded funds in the financial markets

Rostoucí význam burzovně obchodovaných fondů na finančních trzích

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 70, (2018) Nr. 10, S. 83-106

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 70, (2018) No. 10, p. 79-101

Představení a zhodnocení růstu a rizik tzv. burzovně obchodovaných fondů (exchange-traded funds, ETF), které jsou postaveny na pasivním investování a jsou navázány na vývoj vybraného burzovního indexu. Článek dokládá jejich stoupající oblibu, byť ETF mezi investičními fondy zatím stále zůstávají menšinovou záležitostí (z celkového majetku investičních fondů připadalo na ETF v prvním pololetí r. 2018 kolem 13,7%, tj. 5,1 bilionů dolarů). Rizika jsou vzhledem ke komplexnosti portfolií ETF obtížně odhadnutelná, v principu však je pro míru rizika klíčová úloha autorizovaných účastníků (authorized participants), kteří zprostředkovávají transakce s podíly ETF na burze. Součástí příspěvku jsou zvláštní kapitoly, které jsou věnované dopadům turbulencí indexů S&P 500 a VIX (indexu volatility) z února 2018 na hypotetický ETF, analýze likvidity ETF a rozboru vybraných stresových situací na finančním trhu ve vztahu k performanci ETF. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

António Afonso, Mina Kazemi

Euro area sovereign yields and the power of unconventional monetary policy

Výnosy státních dluhopisů zemí eurozóny a síla nekonvenční měnové politiky

Finance a úvěr, Vol. 68, (2018) No. 2, p. 100-119

S využitím panelu 10 zemí eurozóny za období 1991-2016 autoři posuzují determinanty výnosových rozpětí dlouhodobých státních dluhopisů vůči německým státním dluhopisům. Zaměřují se přitom na vliv konvenční i nekonvenční měnové politiky ECB. Zjišťují, že mezinárodní riziko (VIX), rozptyl nabídky a poptávky a reálný efektivní směnný kurz zvýšily výnosové rozpětí desetiletých státních dluhopisů, zatímco zlepšení ratingů států snížilo dané rozpětí. Vedle toho dlouhodobé refinanční operace (LTRO) a program pro trhy cenných papírů (SMP) snížily výnosová rozpětí. Samotná oznámení nekonvenčních politik přispěla k významnému poklesu výnosových rozpětí, zejména v periferních zemích eurozóny. - Poznámky.

Martin Hobza, Aneta Vondráčková

Exchange Traded Funds: k právní povaze a nabízení investic

Daně a finance, Sv. 26, (2018) č. 3, s. 4-9

Analýza specifických otázek nabízení investičních služeb z pohledu jeho právní regulace. Autoři nejprve vymezují pojem Exchange Traded Funds (ETF) - smíšený investiční produkt kombinující prvky běžného investičního fondu s veřejně obchodovatelným investičním cenným papírem - v českém a uniijním právu. Následně se zabývají povahou cenných papírů, představujících podíl na ETF, z hlediska kategorizace investičních nástrojů dle zákona o podnikání na kapitálovém trhu a MiFID II. Hodnotí také distribuci ETF jako nabízení investic do investičního fondu ve smyslu zákona o investičních společnostech a investičních fondech a ve smyslu směrnice AIFMD. - Poznámky.

Jenny Körner

Financial intermediation, the mortgage market, and macroprudential regulation

Finanční zprostředkování, hypoteční trh a makroprudenční regulace

CESifo Economic studies, Vol. 64, (2018) No. 1, p. 50-77

Autorka analyzuje dopady makroobezřetnostní regulace v dynamickém stochastickém modelu všeobecné rovnováhy (DSGE) s hypotečním trhem, kde jsou banky i dlužníci podrobeni omezení pákového efektu. Zhodnoceny jsou ekonomické dopady požadovaného podílu bezrizikového bankovního kapitálu (BC), podílu úvěru k hodnotě (LTV) i obou těchto pravidel současně v průběhu hospodářského a finančního poklesu. Autorka dochází k závěru, že pravidlo LTV více zmírňuje úvěrovou volatilitu než regulace BC. Pokud finanční šok ovlivňuje ekonomiku výlučně přes soukromý hypoteční trh, ani jedno z pravidel nezmírní negativní dopad na produkt, protože dopady na spotřebu věřitelů a dlužníků se mezi sebou vykrátí. Tyto výsledky odhalují, že pro zajištění finanční stability představuje proticyklická regulace dlužníků důležitý komplement k regulaci BC. - Poznámky.

Tito Cordella, Giovanni Dell'Ariccia, Robert Marquez

Government guarantees, transparency, and bank risk taking

Vládní garance, transparentnost a přijímání rizika bankami

IMF Economic Review, Vol. 66, (2018) No. 1, p. 116-143

Autoři v článku představují model, jenž zkoumá vztah mezi přijímáním rizika bankami a vládními garancemi. Dopad vládních garancí na riskování bank závisí zejména na podílu investorů, kteří jsou schopni pozorovat chování banky a ocenit mezní zadlužení. Silnější vládní garance zvyšují přijímání rizika (morální hazard), pokud informovaní investoři drží dostatečně velký podíl závazků. Avšak v opačném případě garance snižují přijímání rizika prostřednictvím zvýšení zisků bank (franchise value effect, charter value effect). Analýza poukazuje na komplexní vztah mezi obezřetnostní politikou a institucionálním rámcem, jenž reguluje řešení situace bank v potížích či jejich záchranu. - Poznámky.

Zbyněk Kalabis

Historie centrální banky Austrálie - Reserve Bank of Australia

Bankovníctví, Sv. 26, (2018) č. 11, s. 48-49

Seznámení s historickým vývojem a klíčovými okamžiky centrálního bankovníctví v Austrálii. První návrhy na zřízení národní banky v Austrálii se začaly objevovat již v polovině 19. století. V r. 1908 je navrženo vytvoření Commonwealth Bank of Australia, později ale bez kompetencí centrální banky, emisní funkci má nadále ministerstvo financí. Dále k problematice australské měny, jejímu emitování a tisku bankovek a k vývoji činností Commonwealth Bank. Poté představení vývoje po 1. světové válce, vznik Australian Notes Board a postupné zpřetrhání ústavních vazeb s Velkou Británií. Blíže ke změnám statusu stávající centrální banky a ke vzniku Reserve Bank of Australia v r. 1960. Krátce také k historii novozélandské Reserve Bank of New Zealand.

India's shadow-banking crisis

Krise stínového bankovníctví v Indii

The Economist, Vol. 429, (2018) No. 9117, p. 66

V září 2018 se dostala v Indii do problémů kvůli svému zadlužení významná finanční firma IL&FS, která vlastní a financuje mj. výstavbu silnic a elektráren. Část indického finančního trhu zachvátila panika a objevují se obavy ze situace podobné asijské krizi v r. 1998 nebo světové finanční krizi, která

vypukla před deseti lety. Problémy hrozí hlavně stínovým bankám, které tvoří přibližně čtvrtinu indického finančního systému. Indické stínové banky se nyní potýkají s nedostatkem likvidity a jejich tržní hodnota klesla v letošním roce průměrně o 40 %. Mezi indickou vládou a centrální bankou RBI se rozhořel spor o to, jak situaci řešit.

Ingo Narat, Christian Schnell

Kampf ums Klima

Boj o klima

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 209 (30.1.2018), S. 30-31

Diskuse o dopadech klimatických změn se dostává i na půdu valných hromad akcionářů velkých koncernů. Zejména nadnárodní investiční fondy a banky, jako jsou například Blackrock či HSBC, začínají vyvíjet tlak směrem k podnikům se svou účastí, aby tyto zohledňovaly rizika změn klimatu v obchodních plánech. Přízní známých bank i podniků se těší při Radě pro finanční stabilitu (FSB) založené expertní těleso "Task Force on Climate-Related Financial Disclosures" (TCFD), jež vydává doporučení pro dobrovolná zveřejňování těchto rizik. Na 310 mezinárodních investorů s celkovým kapitálem ve výši 32 bilionů dolarů také založilo iniciativu "Climate Action 100+", která slouží k jejich vzájemnému sdílení informací o klimatických strategiích jednotlivých příjemců kapitálu. -- K tématu viz také rozhovor na s. 31 a komentář na s. 28.

Peter Csernák

Komu postačí zahraniční online banka? : alternativne banky

Trend, Sv. 28, (2018) č. 46, s. 58-60

Jednotný trh Evropské unie přináší první banky, které nabízejí svoje služby napříč celou Evropou. Článek představuje zahraniční online banky působící na Slovensku (N26, Revolut, Transferwise, 365 Bank), jimi poskytované služby a charakterizuje jejich výhody a nevýhody z pohledu slovenského klienta.

Zbyněk Revenda

Krytí peněz v současnosti : mýty, varianty a realita

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 5, s. 633-651

Článek je věnován teoretické problematice krytí emitovaných peněz. Autor postupně rozebírá tři možné systémy krytí peněz a hodnotí jejich reálnou využitelnost. Nejprve analyzuje jednostupňový systém tzv. svobodného bankovníctví s plným krytím peněz zlatem. V té souvislosti představuje otázky zlatého standardu, omezení nabídky peněz zlatem a směnitelnosti peněz za zlato. Analyzuje také podíl zlata na měnových veličinách za USA a ČR. Dále popisuje existující dvoustupňový systém měnové rady, kde jsou peníze plně kryty zahraniční měnou. Jako třetí možnost rozebírá dvoustupňový bankovní systém, kde jsou peníze emitovány centrální bankou do bank a obchodními bankami do ekonomiky. Zaměřuje se také na krytí peněz v současnosti v české ekonomice. Autor opakovaně vyvrací mýty spojené s měnovým zlatem, s jeho historickou rolí i s možností krytí peněz zlatem v současnosti. - Poznámky.

Martin Bod'a, Emília Zimková

Measuring financial intermediation : a model and application to the Slovak banking sector

Měření finanční intermediace : model s aplikací na slovenský bankovní sektor

E+M Ekonomie a Management = Economics and Management, Vol. 21, (2018) No. 3, p. 155-170

Klíčovým ukazatelem popisujícím míru finanční intermediace v bankovníctví je poměr úvěrů vůči vkladům (loan-to-deposit ratio). Autoři zkoumají možnosti měření schopnosti finanční intermediace v komerčních bankách a navrhuje model založený na metodě DEA (analýza datových obalů) s využitím poměru úvěrů vůči vkladům. Model je názorně představen na případové studii slovenských komerčních bank v období 2008-2016.

Martina Kláseková

Najväčší škandál s praním ruských špinavých peňazí je plný krvi : pranie ruských peňazí

Trend, Sv. 28, (2018) č. 44, s. 42-44

Príspevok odкрýva kriminálnu pozadí aféry s rozsáhlým praním špinavých peněz v estonské pobočce Danske Bank. Autorka uvádí, že v letech 2007-2015 estonská pobočka vyprala až 200 miliard eur původem z Ruska a dalších postsovětských zemí pocházejících nejspíše z nelegální činnosti a

daňových úniků. Na možné praní peněz přitom estonské protikorupční orgány upozorňoval již v r. 2006 zástupce ruské centrální banky, který byl později zavražděn. Autorka dokládá vývoj kauzy a selhání kontrolních mechanismů v oblasti praní špinavých peněz na pobočce i na úrovni skupiny Danske Bank.

Jana Macáková

Revoluce, nebo evoluce evropského systému dohledu nad finančními trhy?

Pojistný obzor, Sv. 2018, č. 3, s. 14-17

Příspěvek dokládá plánované změny v oblasti evropského dohledu nad finančním trhem, které jsou obsahem balíčku legislativních návrhů předložených Evropskou komisí v září 2017 v návaznosti na přezkum činnosti Evropských orgánů dohledu (ESAs). Balíček zahrnuje nové pravomoci a úkoly pro dozorové orgány EBA, ESMA a EIOPA a úpravu jejich řídicí struktury a způsobu financování. Navrhovány jsou také dílčí úpravy fungování Evropské rady pro systémová rizika (ESRB). EK spojuje předložený balíček návrhů s širší iniciativou budování unie kapitálových trhů s cílem dosáhnout větší dohledové konvergence. Plný text dostupný z: <http://www.pojistnyobzor.cz/archiv>

Eliška Krajičková, Alžběta Pazderková

Sekundární trh s nesplácenými úvěry podle návrhu směrnice Evropské komise : regulace

Bankovníctví, Sv. 26, (2018) č. 11, s. 28-29

Evropská komise přijala v březnu 2018 návrh směrnice o obsluhovatelích úvěrů, kupcích úvěrů a vymáhání kolaterálů. Článek se věnuje úpravě oblasti správců úvěrů a obchodníků s úvěry (v českém překladu návrhu směrnice jde o obsluhovatele úvěrů a kupce úvěrů) v daném návrhu. Regulace má za cíl sjednotit požadavky na tyto subjekty a umožnit jim poskytovat služby přeshraničně, čímž chce podpořit sekundární trh s pohledávkami z úvěrů a umožnit bankám jednodušeji se zbavit úvěrů v selhání. Autorky charakterizují působnost směrnice, povinnosti a požadavky na správce úvěrů, požadavky na obchodníky s úvěry i na informační povinnosti při postupování úvěrů. Zdůrazňují, že směrnice z pohledu českého trhu přináší novou regulaci správy úvěrů, resp. regulaci inkasních agentur, které by se staly dohlíženým subjektem na finančním trhu. -- O zrychleném mimosoudním vymáhání kolaterálu podle návrhu směrnice viz Bankovníctví č. 10/2018, s. 30-31.

Andreas Creutzmann, Alissa Spies, Jörn Stellbrink

Theorie und Praxis der Wechselkursprognose bei Unternehmensbewertungen zur Ermittlung einer angemessenen Barabfindung

Theorie a praxe prognózy měnového kurzu při ocenění podniku za účelem zjištění přiměřeného hotovostního vyrovnání

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 40, S. 2381-2389

Příspěvek nastiňuje aktuální diskusi na akademické půdě i v podnikatelské praxi o nejspolehlivější prognostické metodě vývoje měnového kurzu pro účely ocenění podniku. Tato problematika je relevantní zejména pro nadnárodní subjekty, které plánují strukturální změny a opatření v souladu s legislativou o akciových trzích a s dopadem na podnikové jmění (např. výkup podílu minoritních investorů nebo uzavření nadpodnikové dohody). Autoři nejprve představují německé právní normy a judikaturu pro přepočet měnového kurzu u ocenění podniku, jakož i přímou a nepřímou metodu zjištění měnové a peněžní ekvivalence. Dále shrnují teoretická východiska a diskutují vlastní metody prognózy (metody forwardových kurzů, parity kupní síly, odhadů analytiků), které jsou testovány na příkladu vlivu dané prognózy na zisk před zdaněním a úroky (EBIT) hypotetické akciové společnosti obchodující v amerických dolarech, jihoafrických randech, brazilských reálech a indických rupiích. Z této analýzy vyplývá relativně vyšší spolehlivost metod forwardových kurzů, byť i ony místy zaznamenaly značné odchylky oproti skutečnému kurzovému vývoji. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M10.

Olga Skalková, Markéta Řeháková

Zákon na hypotéky drhne

Hospodářské noviny, Sv. 62, (2018) č. 226 (22.11.2018), s. 14

Článek dokumentuje vývoj v přípravě legislativního návrhu na účinnější regulaci hypotečního trhu ze strany České národní banky. Centrální banka chce zákonem určovat tři ukazatele pro poskytování hypoték (maximální výši úvěru k hodnotě pořízované nemovitosti, maximální zadlužení žadatele podle jeho čistého ročního příjmu a maximální výši splátky s ohledem na čistý měsíční příjem).

Politická vyjednávání o podpoře návrhu momentálně ukazují, že omezení hypoték s ohledem na výši příjmu a dále obavy ze zhoršení dostupnosti bydlení pro mladé jsou důvody poklesu podpory ze strany ministerstva financí, Národní rozpočtové rady i dalších zúčastněných stran. ČNB nicméně zdůrazňuje nutnost zákona pro zajištění stability bankovního sektoru ČR a dává najevo ochotu k částečným ústupkům. Graf dokumentuje vývoj hypotečního trhu od začátku r. 2016. -- Viz také komentář na s. 8.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 26, (2018) č. 11

JPMorgan chce v Silicon Valley vybudovat nový fintech areál (s. 7); Eurofi aneb jaké výzvy stojí (nejen) před bankami? (s. 10-13); Machine learning v digitálním bankovníctví (s. 18-19); Využití umělé inteligence při úvěrování (s. 20-21); Advokátní úschovy z pohledu AML (s. 26-27); Digitální bankovníctví aneb loajalita závisí na kvalitě (s. 30-31); Italské řešení selhávajících bank: bailout zadními vrátky? (s. 34-37); Slovenské banky a biometria (s. 46-47); Historie centrální banky Austrálie - Reserve Bank of Australia (s. 48-49).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Jamie Dimon ; rozhovor vedli Daniel Schäfer a Astrid Dörner

"Die Schulden sind ein Risiko"

"Dluhy jsou riziko"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 212 (2.11.2018), S. 6-8

Rozhovor s J. Dimonem, předsedou představenstva americké banky s nejvyšší tržní hodnotou JP Morgan. Tématem interview je zhodnocení rizik pro evropskou i světovou ekonomiku, poučení z finanční krize z r. 2008, perspektivy bankovníctví v souvislosti s procesem digitalizace a slabá místa americké hospodářské a sociální politiky. Za největší riziko vedle dopadů brexitu považuje Dimon stav ekonomiky a vysoké veřejné zadlužení Itálie, zatímco pro globální hospodářství bude určující vývoj v zahraničněobchodních vztazích a ukončování uvolněné měnové politiky. Připouští sice nástup recese, opakování finanční krize z r. 2008 ale nepovažuje za pravděpodobné, neboť v reakci na ní se zcela proměnil regulační rámec pro finanční sektor. Nástup populismu v řadě zemí však může komplikovat hledání společných řešení v krizových situacích. EU Dimon doporučuje zavedení systému společného pojištění vkladů a podporu přeshraničních aktivit a fúzí bank. Konsolidaci bankovníctví očekává i v USA, kde pro příští půlstoletí odhaduje pokles počtu bank o dvě třetiny na zhruba 2000 subjektů. Za nejdůležitější hospodářsko-politické úkoly pro samotné USA označuje řešení nedostatků v systémech vzdělávání, zdravotnictví a sociálního zabezpečení. -- K rizikům pro italské banky vzhledem k množství italských státních dluhopisů v jejich bilancích viz s. 9.

Richard Waters

Apple's influence is greater than iPhone sales figures suggest

Vliv Applu je větší, než naznačují čísla o prodeji iPhoneů

Financial Times, Vol. 2018, No. 39940 (16.11.2018), p. 14

Autor komentáře kritizuje pozici evropské komisařky pro hospodářskou soutěž M. Vestagerové vůči firmě Apple, jež prý není dominantní společností s potenciálem ohrozit hospodářskou soutěž. Opak je podle autora pravdou, neboť Apple se sice podílí pouze z jedné pětiny na celosvětovém prodeji chytrých mobilních telefonů (smartphonů), v segmentu mobilních aplikací ale jdou za touto firmou, respektive její prodejní platformou App Store, až dvě třetiny všech tržeb. Aplikace na App Store jsou sice navázány jen na appleovský operační systém iOS a nevstupují tak do přímé tržní interakce s ostatními operačními systémy, jak ale připomíná v komentáři citovaná analýza konkurenta Applu, je nabízení služeb na App Store pro ostatní subjekty navázáno na dodržování velmi specifických podmínek (povinné užívání renderovacího jádra prohlížeče WebKit a platebního systému App Pay nebo poplatky pro vývojáře konkurenčních aplikací za přítomnost na App Store).

John Plender

Complacent investors face a Minsky moment as pendulum swings

Samolibí investoři čelí "Minského momentu", zatímco se kyvadlo vychyluje na opačnou stranu

Financial Times, Vol. 2018, No. 39938 (14.11.2018), p. 20

Komentář k pokrizovému charakteru ekonomiky vyspělých zemí. Podle autora je možné, že se stávající ekonomický cyklus chýlí ke konci a dojde k potvrzení hypotézy finanční nestability z dílny ekonoma Hymana Minského (1919-1996). Podle Minského vyvěrají hospodářské krize z období finanční stability, které podporují pocit sebeuspokojení u aktérů finančního trhu a jejich ochotu podstupovat neúměrná rizika. V současné době však vzniká otázka, kde zdroje těchto lehkomyšlností leží, přičemž komentář je spatřuje ve vysokém veřejném zadlužení, procyklické fiskální politice prezidenta USA D. Trumpa, vývoji na trzích s úvěry a dluhopisy (zejména s úvěry pro již zadlužené podniky, tzv. leveraged loans) nebo zvýšených aktivitách v segmentech s tradičně nízkou likviditou. Situace po r. 2008 je ovšem historicky netypická rolí centrálních bank, které uvolněnou měnovou politikou samy vybízely investory k podstupování rizik. Zároveň je dnešní svět podle autora charakteristický rostoucí koncentrací ve finančním sektoru, která centrálním bankám může přisoudit jejich aktivistickou roli i do budoucna. Pokud k tomu ale skutečně dojde, bude nejspíše třeba formulovat i novou, revizionistickou teorii vůči Minského pojetí finanční nestability.

Deutsche Bundesbank

Gesamtwirtschaftliche Auswirkungen von Unsicherheit = The macroeconomic impact of uncertainty

Makroekonomické dopady nejistoty

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 70, (2018) Nr. 10, S. 49-65

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 70, (2018) No. 10, p. 49-64

Analýza dopadu hospodářských šoků plynoucích z pocíťované nejistoty na vývoj ekonomiky v eurozóně od r. 1999. Autoři nicméně poukazují na určité slabiny konceptu nejistoty a s ním často spojovaných indikátorů a způsobů měření. Pro zvýšení vypovídající hodnoty celé analýzy jsou proto v příspěvku užívány a porovnávány čtyři indikátory: 1) mediálně reflektovaná hospodářsko-politická nejistota; 2) kurzová volatilita na akciových trzích; 3) disperze očekávání ohledně vývoje ve zpracovatelském průmyslu; 4) volatilita chybovosti makroekonomických prognóz. Při jejich aplikaci v rámci strukturního modelu vektorových autoregresí (modelu SVAR) je pak konstatován statisticky nesignifikanční dopad mediálně vnímaných nejistot na faktickou hospodářskou aktivitu v eurozóně. Pomocí indikátoru volatility chybovosti prognóz pak lze sledovat robustní negativní vliv nejistoty na ekonomiku zejména během finanční krize po r. 2008, zatímco během dluhové krize eurozóny jsou relevantnější šoky na finančních trzích než ty spojené s nejistotou. Součástí článku jsou také podkapitoly věnované makroekonomickým efektům nejistoty v dynamických stochastických modelech všeobecné rovnováhy (modely DSGE) a účinkům šoků z nejistoty na růst cen. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Gideon Long, John Paul Rathbone

How oil slump fuelled a decline

Jak propad těžby ropy prohloubil úpadek

Financial Times, Vol. 2018, No. 39924 (29.10.2018), p. 7

Objem těžby ropy ve Venezuele je na nejnižší úrovni za 75 let, o polovinu se během posledních pěti let snížil i hospodářský výkon této jihoamerické země. Od r. 2015 třicetimilionový stát také opustily více než dva miliony občanů. V centru venezuelských potíží je kolabující státní ropný podnik PDVSA, kde mělo docházet k množství korupčního jednání, praní peněz a chybných manažerských rozhodnutí. Produkce PDVSA je přitom klíčová pro obsluhu venezuelského dluhu vůči Rusku a Číně, zásobování kubánského spojence i domácí trh. Na vývoz za tržní ceny jde tak jen třetina produkce, z čehož 80 procent směřuje do USA. A právě USA zvažují svou reakci vzhledem k napjatým vztahům s režimem venezuelského prezidenta N. Madura a zhoršující se humanitární situaci v celém regionu. Ve hře je například uvalení embarga na veškerou venezuelskou ropu a "vyhladovění" Madurovy vlády, případně i vojenská intervence, jež by však byla velmi riskantní a pravděpodobně by nezískala mandát Rady bezpečnosti OSN. -- K dopadům venezuelské krize na světový trh s ropou viz také článek na téže straně.

Malte Fischer, Julian Heissler

Ist Amerika "great again"?

Vrátil se Americe její lesk?

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 40, S. 40-42

Kombinací klesajících daní, deregulace a dovozních cel daroval americký prezident D. Trump Spojeným státům hospodářský vzestup. Ekonomové však varují před nebezpečím pouze zdánlivého hospodářského rozkvětu.

Klaus Stratmann

Milliarden für die Reviere : Kommissionsbericht

Miliardy pro uhelné revíry : zpráva komise

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 206 (25.10.2018), S. 14

Ke zprávě zvláštní komise německé vlády pro problematiku utlumování těžby uhlí a tepelných elektráren. Její členové se shodli na tom, že do r. 2021 příslibená 1,5 mld. eur ze spolkového rozpočtu pro program restrukturalizace dotčených regionů má představovat pouze "první krok". Další veřejné investice by měly následovat, přičemž například pro lužický region je doporučována výstavba plynových elektráren a podpora obnovitelných zdrojů energie. Rovněž by měly být do všech částí Německa ohrožených strukturálními změnami směřovány vědeckovýzkumné projekty, budována infrastruktura pro rychlý internet a přestěhovány některé úřady s celostátní působností.

Julian Heissler, Matthias Hohensee

Sorgen im Sonnenstaat

Starosti ve slunečním státě

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 36, S. 32-35

Kalifornie představuje páté největší národní hospodářství světa. Kvůli tomu, že americký prezident D. Trump osnouvuje stále nové obchodní války, hrozí Kalifornii, že upadne do recese, což by mělo globální následky.

Frederic Spohr, Mathias Peer, Nicole Bastian

Tickende Zeitbombe : Indien

Tikající časovaná bomba : Indie

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 201 (18.10.2018), S. 10-11

Počet obyvatel Indie roste každý rok o přibližně 15 milionů, aglomerace kolem Nového Dillí by se během jedné dekády mohla stát největším městem světa. Tento vývoj s sebou přináší četné problémy, z nichž nejpálčivější je nedostačující nabídka pracovních míst. Sedmiprocentní růst HDP přitom na vytvoření životních perspektiv pro mladou populaci zdaleka nestačí a může být hůř, jak naznačují klesající burzovní indexy, pád rupie, stagnující objem zahraničních investic a setrvalé deficitní běžný účet platební bilance. Premiér N. Módí by se proto měl urychleně zasadit o vyšší transparentnost finančního systému, zefektivnění veřejné správy a reformy ve školství.

Jens Münchrath, Christian Rickens, Daniel Schäfer, Ulf Sommer, Frank Wiebe

Warten auf den großen Knall : Abschwung oder Crash?

Čekání na velkou ránu : recese nebo krach?

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 217 (9.11.2018), S. 56-61

V Německu se zhoršuje nálada mezi podnikateli a tamní ekonomičtí analytici korigují své prognózy hospodářského růstu směrem dolů. Ostatní státy světa v čele s těmi rozvinutými nebyly schopny od finanční krize v r. 2008 zvrátit své veřejné a soukromé zadlužování, jež se tak mezi lety 2007 až 2017 zvýšilo ze 179 na 225 procent světového HDP. Částečně jsou za tento vývoj podle článku přitom zodpovědné centrální banky se svou původně protikrizovou uvolněnou měnovou politikou, jejíž normalizace bude spojena s nemalým rizikem vyvolání recese a stagflace. Pakliže k hospodářským a měnovým turbulencím skutečně dojde, bude také nezbytná spolupráce politických reprezentací. Ta se ale oproti době po pádu banky Lehman Brothers výrazně obměnila a zatím, jak je patrné zejména u administrativy prezidenta USA D. Trumpa, sází spíše na konfrontaci než na kooperaci. -- K tématu viz také rozhovor s americkým nositelem Nobelovy ceny R. Shillerem na s. 62-63; tipy pro investory při nástupu 4 možných krizových scénářů viz s. 64-65.

Alexander Busch

Warum immer Argentinien?

Proč stále Argentina?

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 37, S. 38-39

Argentina je znovu v krizi. Úpadek země začal už před sto lety. Důvodem je závislost vlád na dluzích.

Angela Hennersdorf, Max Haerder

Wende? Ende.

Obrat? Konec.

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 40, S. 16-23

Energetickému obratu (Energiewende), tedy přechodu od jádra a fosilních paliv k obnovitelným zdrojům, který je nejdůležitějším politickým projektem týkajícím se průmyslu v Německu, hrozí definitivní zánik kvůli kombinaci nedostatečného zájmu, nepovolanosti a bezplánovitosti politiků.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Bruno Le Maire ; rozhovor vedl Thomas Hanke, spolupracovali Hans-Jürgen Jakobs a Catherine Chatignoux

"Europa muss ein Empire werden" : Reformen für Europa

"Evropa se musí stát impériem" : reformy pro Evropu

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 218 (12.11.2018), S. 4-5

Rozhovor s francouzským ministrem financí B. Le Mairem o další integraci, stabilizaci a reformách eurozóny. Le Maire v interview formuluje francouzské požadavky na urychlené dokončení bankovní unie, unie kapitálových trhů, posílení Evropského stabilizačního mechanismu (ESM) pro krizové situace a zvláštní rozpočtovou kapacitu pro eurozónu. Rovněž hájí koncept digitální daně, která podle něj nepoškodí start-upy, ale postará se o narovnání podmínek mezi technologickými giganty a ostatními podnikateli. Dále Le Maire hovoří o nutnosti založit zvláštní evropskou účelovou společnost pro zajištění obchodní výměny s Íránem po uvalení dalekosáhlých sankcí ze strany USA. Evropská unie by se dle něj měla naučit vnímat a posilovat svou suverenitu vůči ostatním světovým mocnostem a stát se "mírovým impériem". -- Rozhovor shrnuje článek na s. 1; k zahraničněpolitickým výzvám pro EU viz článek na s. 6. -- K reformám eurozóny dále také aktuálně viz The Economist, č. 9121/2018, s. 26 ("Gang of eight: eurozone reforms").

Leszek Balcerowicz ; rozhovor vedl Malte Fischer

"Ludwig Erhard hatte es leichter"

"Ludwig Erhard to měl snazší"

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 34, S. 40-41

Rozhovor s bývalým polským ministrem financí a šéfem centrální banky Leszkiem Balcerowiczem o výhodách rychlých a radikálních tržních reforem, o útocích polské vlády na právní stát a o nebezpečí transferové unie v Evropě.

Martin Greive, Jan Hildebrand

Scholz' Wettrennen gegen die Zeit : Plan für Europa

Scholzův závod proti času : plán pro Evropu

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 200 (17.10.2018), S. 4-5

K plánům německého spolkového ministra financí O. Scholze na zřízení "Evropského fondu stabilizace míry nezaměstnanosti" (European Unemployment Stabilization Fund, EUSF), který by v případě krizových situací poskytoval půjčky členským státům Evropské unie na podporu jejich národních systémů pojištění v nezaměstnanosti. Tím by vznikl nový systém evropského připojištění v nezaměstnanosti, které je v rámci EU již delší dobu diskutováno a jež by Německo mohlo navrhnout společně s Francií. Scholzův návrh počítá s příspěvky členských států do EUSF podle jejich hospodářské síly a s maximálně pětiletou dobou splatnosti poskytnutých půjček. Pokud by příjemce pomoci nesplácel včas, zvýšily by se jeho příspěvky do EUSF. Ač takto pojatý koncept ještě nezakládá transferovou unii, vzbuzuje Scholzova idea zatím kontroverze nejen na unijní úrovni, ale i v rámci německé vládní koalice, neboť by Německo zavázala k ročnímu příspěvku do fondu kolem 11 miliard eur. -- Téma shrnuje článek na s. 1; k reakcím na Scholzův návrh viz HB č. 201/2018, s. 6-8 a 12.

Sascha Zastiral

Very verzweifelt

Opravdu zoufalá vláda

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 38, S. 34-36

S blížícím se brexitem se britská vláda snaží všemi prostředky zadržet firmy před útekem z ostrova. Kdo bude nadále ve Velké Británii investovat, může podle premiérky Theresy Mayové počítat s velkorysou podporou.

Agnieszka Szczypińska

Who gains more power in the EU after Brexit?

Kdo získá více moci v EU po brexitu?

Finance a úvěr, Vol. 68, (2018) No. 1, p. 18-33

Pozornost je v článku věnována vlivu brexitu na aplikaci rozhodovacích procedur v EU, konkrétně na výsledky různých hlasovacích scénářů v Radě EU. Na základě indikátorů hlasovací síly (Banzhafův index) jsou zkoumány změny v distribuci moci v rámci EU ať už z pohledu jednotlivých členských států, tak potenciálních hlasovacích koalic. Zohledněny jsou rovněž projekce demografického vývoje v jednotlivých zemích. Autorka dochází k závěru, že větší členské státy spíše získávají a menší země spíše ztrácí, co se týče jejich podílu na rozhodovací moci v EU. Brexit podle ní může ovlivnit kvalitu institucionální a makroekonomické politiky, zejména při rozhodování ohledně přístupu (např. fiskálních) pravidel EU. Jasný negativní vliv bude mít brexit také na pozici a vliv nečlenských zemí eurozóny. Naopak posílí pozice čistých příjemců z rozpočtu EU. - Poznámky.

Hans Eichel, Jürgen Habermas, Roland Koch, Friedrich Merz, Bert Rürup, Brigitte Zypries

Wir sind in tiefer Sorge um die Einigung Europas und die Zukunft Deutschlands : Aufruf

Máme vážnou starost o sjednocování Evropy a budoucnost Německa : manifest

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 203 (22.10.2018), S. 48

Manifest skupiny bývalých německých politiků, ekonomů a za účasti filozofa a sociologa J. Habermase ve prospěch posílení evropské integrace jako odpovědi na růst globálních rizik a odstředivých sil v rámci Evropské unie. Za první krok považují posílení zahraniční a bezpečnostní politiky EU zahrnující i vybudování společné evropské armády. Dalším integračním polem by měla být eurozóna, kde autoři manifestu požadují v rámci fiskální politiky více konvergenčních opatření na podporu soudržnosti členů měnové unie a společnou politiku zaměstnanosti, jež by obsahovala i evropské pojištění v nezaměstnanosti. Posílení Evropy pro ně znamená i posílení hlasu Evropanů ve světě.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Henry Foy

"Isolation is impossible"

"Izolace je nemožná"

Financial Times, Vol. 2018, No. 39937 (13.11.2018), p. 8

Sankce USA a Evropské unie vůči Rusku měly oslabit moc prezidenta V. Putina a zasáhnout klíčová průmyslová odvětví, ve skutečnosti však podle článku jen způsobily přeorientaci ruského zahraničního obchodu na jiné partnery. To se týká i kontraktů zbrojního průmyslu, když se zájemci o nákup komponent raketového obranného systému S-400 staly Turecko, Indie, Čína, Saúdská Arábie, Katar nebo Irák. V investicích a uzavírání obchodů v Rusku ale nezůstávají pozadu ani mnohé evropské firmy včetně německých, francouzských nebo britských. Pro Rusko nejcitlivější částí sankcí tak jsou pouze individuální zákazy vstupu a nákupu majetku v Evropě a USA pro vybrané příslušníky jeho elit.

Alan Beattie

A global trading system under fire

Globální obchodní systém pod palbou

Financial Times, Vol. 2018, No. 39918 (22.10.2018), p. 7

Zahraničněobchodní konflikt mezi USA a Čínou poukázal podle článku na nutnost reformy ve fungování Světové obchodní organizace (WTO). Podle Američanů nezabraňují stávající pravidla organizace Číně v dumpingu průmyslových výrob, podpoře vlastních státních podniků a diskriminaci zahraničních investorů zahrnující i nucený transfer technologického know-how. Předmětem kritiky,

jež nezaznává pouze z USA, ale není jen přístup WTO k systému státních podpor, ale také pravidlo jednomyslnosti při schvalování legislativních norem a práce Odvolacího tělesa v rámci procedur řešení sporů. Jako o možném modelu fungování WTO se hovoří o podpoře tzv. plurilaterálních smluv (plurilaterals), které by mezi sebou uzavíraly menší skupiny zemí. Pro jakoukoli reformu ale bude nezbytný souhlas Číny, jež se obává návratu WTO k přecházejícímu systému GATT s nezávazným rozhodčím systémem a hegemonií USA, EU, Japonska a Kanady.

Henry Paulson

We are living in an age of alarming risk

Žijeme v čase alarmujících rizik

Financial Times, Vol. 2018, No. 39932 (7.11.2018), p. 9

Komentář bývalého amerického ministra financí z let 2006-2009 H. Paulsona k růstu rizik pro světovou ekonomiku, jež plynou ze vztahu mezi zvolenými vládami a soukromým sektorem. Paulson rozeznává tři typy rizik: 1) růst populismu a nacionalismu ve vyspělých ekonomikách a z něj vyplývající nejistota pro nadnárodní podniky; 2) chaotická antimonopolní politika, kdy regulátoři jednotlivých států užívají rozdílná kritéria a vůči dozorovaným subjektům často nepostupují zcela transparentně; 3) ze strany regulátorů příliš široké užívání pojmu "národní bezpečnosti", jež podle Paulsona ohrožuje mezinárodní obchod, investice, produkční řetězce a možnost dlouhodobého plánování firem. Současné ale v době technologických změn a pokračující globalizace si nejsou ani autoritářské režimy jisty svou plnou kontrolou národního hospodářství, ani pluralitní demokracie se nemohou zcela spoléhat na politiku laissez-faire či naopak protekcionismus. Manažeři velkých firem totiž mohou mobilizovat své zákazníky, zaměstnance a finanční zdroje na podporu politických a společenských změn nebo jen v reakci na působení tržních sil. Paulsonovou předběžnou odpovědí na tyto problémy je apel na kooperaci mezi byznysem a politikou, neboť obě strany na sebe zůstávají odkázány a i přes rozdílnost zájmů a cílů je poji snaha o eliminaci jednotlivých rizik.

Podnik a podnikání

Jaroslava Hečková, Miroslav Frankovský, Zuzana Birknerová, Alexandra Chapčáková

Cezhraničné fúzie a akvizície v kontexte vnímania faktorov ich realizácie v pred- a postfúziom a akvizičnom procese

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 5, s. 609-632

Článek identifikuje a specifikuje vnímané klíčové faktory před- a po-fúziního a akvizičního procesu extrahované na základě analýzy názorů vrcholných manažerů 120 podniků. Tyto podniky byly předmětem přeshraniční fúze nebo akvizice. Autoři se zaměřují zejména na metodologickou úroveň problematiky, snaží se verifikovat originálně vytvořenou metodiku (aDM&A, pDM&A). Získané údaje byly následně vyhodnoceny matematicko-statistickými metodami. Jako klíčové faktory realizace předfúziního a předakvizičního procesu byly identifikovány synergický potenciál, podnikatelské prostředí, investiční benefit a finanční management. Mezi zjištěné klíčové faktory vnímání po-fúziního a poakvizičního procesu patří strategie sjednocení, podnikový management, vnitřní prostředí podniku, identita podniku a strategický záměr. - Poznámky.

Red in tooth, claw and tape : Doing Business rankings

Nemilosrdná konkurencia a nadmerná byrokracie : žebříček Doing Business

The Economist, Vol. 429, (2018) No. 9116, p. 16

Světová Banka zveřejnila na počátku listopadu nejnovější hodnocení "Doing Business". Indikátor porovnává podmínky podnikání v zemích po celém světě. Respektovaný žebříček má také své kritiky, kteří namítají, že výsledky neodrážejí skutečné zkušenosti podnikatelů, že podporují bezhlavou deregulaci a že metodika kvůli svým změnám neumožňuje srovnávání v čase. Příspěvek reaguje na tyto názory a vyvrací jejich opodstatněnost. Jedním z dalších problémů je snaha některých států manipulovat s výsledky zaváděním reforem, které umožní co největší posun v žebříčku s vynaložením co nejmenšího úsilí, to však není chybou Světové banky, navíc tyto státy vynakládají alespoň nějaké úsilí o zlepšení podmínek pro podnikání. -- K tomu, jak se velké rozvojové země snaží posunout v žebříčku, viz článek na s. 69 ("Doing BRICness: red tape").

Joachim Hofer, Christoph Kapalschinski, Florian Kolf, Georg Weishaupt

Übermacht Amazon : gefährlicher Handelsgigant

Hegemon Amazon : nebezpečný obchodní gigant

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 215 (7.11.2018), S. 4-5

Podle analýzy výzkumníků Univerzity St. Gallen se americký internetový obchod Amazon stává dominantním v řadě segmentů německého trhu. Na obchodu s knihami se například podílí téměř 20 procenty a svou dominanci posiluje také v oblasti prodeje elektroniky, hraček a volnočasového sortimentu. Zároveň Amazon čelí nemalé kritice, neboť kromě vlastních obchodních aktivit provozuje rovněž platformu Amazon Marketplace. Na ní sice mohou nezávislí obchodníci inzerovat své zboží, Amazonu tím však poskytují svá data, které využívá ke své další expanzi. Německý antimonopolní úřad (Bundeskartellamt) již eviduje četné podněty na zahájení sektorového šetření nebo řízení ohledně zneužití tržní síly. -- Téma shrnuje článek na s. 1; k plánům Amazonu na otevření druhé centrály v USA viz článek na s. 5.

Vláda schválila návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s posílením zapojení akcionářů

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 20, příl. Legislativa s. I-II

Informace o schválení návrhu zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s podporou výkonu práv akcionářů. Tento zákon transponuje evropskou směrnici č. 2017/828/EU, jejímž cílem je zajistit dlouhodobé působení akcionářů ve společnostech, jejichž akcie jsou přijaty k obchodování na evropském regulovaném trhu. Návrh nastavuje zákonná pravidla tak, aby emitent byl schopen získat informace o svých akcionářích, upravuje odměňování členů orgánů společnosti, reguluje významné transakce se spřízněnými osobami a povinnosti institucionálních investorů, kteří budou nově poskytovat vysvětlení svého zapojení do činnosti emitenta. Také výslovně upravuje sankce za porušení povinností.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Oliver Ralph, Don Weinland

A hedge against future risks

Ochrana proti budoucím rizikům

Financial Times, Vol. 2018, No. 39936 (12.11.2018), p. 7

Článek představuje největší světovou pojišťovací společnost, čínskou korporaci Ping An. Tento konglomerát s tržní hodnotou 170 miliard dolarů, jehož jednotlivé divize se zaměřují na životní, majetkové a úrazové pojištění, finančníctví a technologický vývoj v této oblasti, zatím funguje převážně v Číně. Zde má na 179 milionů klientů a zaměstnává 1,4 milionu pojišťovacích agentů. Ping An však již pracuje na své expanzi na další trhy, především v jihovýchodní Asii, kde se hodlá zaměřit zejména na bankovní a fintechové služby, z nichž mají čelnou pozici zaujímat v Číně stále přísněji regulované půjčky na bázi peer-to-peer. -- K aktivitám Ping An v oblasti vývoje technologií viz další článek na téže straně.

Tomáš Břicháček

Evropský pilíř sociálních práv

Právník, Sv. 157, (2018) č. 11, s. 945-955

Evropský parlament, Rada a Komise v listopadu 2017 vyhlásily deklaraci označenou jako Evropský pilíř sociálních práv (EPSP). Tento dokument, který se podobá jakési nové sociální chartě, obsahuje 20 zásad a práv souvisejících s rovnými příležitostmi, přístupem na trh práce, spravedlivými pracovními podmínkami, sociální ochranou a začleňováním. EPSP není sám o sobě právně závazný, měl by sloužit jako východisko pro další formování sociální politiky na úrovni EU a pro sblížování sociálních modelů členských států. Článek přináší základní seznámení s projektem EPSP a dále komentář zaměřený na klíčové otázky právní a politické povahy, které v souvislosti s ním vyvstávají. Autor stručně představuje historii projektu, strukturu dokumentu, jeho obsah, účel, formu a právní povahu i otázku pravomocí. Věnuje se také ideologické vrstvě projektu. - Poznámky. -- Blíže k jednotlivým zásadám EPSP viz Fórum sociální politiky č. 5/2018, s. 16-17.

Libor Němec, Filip Murár

Nová právní úprava zprostředkování pojištění

Právní rádce, Sv. 26, (2018) č. 10, s. 64-65

Článek shrnuje nejvýznamnější změny, které do sektoru pojišťovacích zprostředkovatelů přináší nový zákon o distribuci pojištění a zajištění č. 170/2018 Sb. Tento zákon transponuje evropskou směrnici č. 2016/97/EU o distribuci pojištění (IDD) a zcela nahrazuje dosavadní zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích. Autoři představují novou kategorizaci pojišťovacích zprostředkovatelů a charakterizují jednotlivé kategorie (samostatný zprostředkovatel, vázaný zástupce, doplňkový pojišťovací zprostředkovatel). Věnují se také požadované odborné způsobilosti a dalším personálním předpokladům zprostředkovatelů i jejich povinnostem vůči zákazníkům zaměřeným na ochranu spotřebitelů pojistných produktů. Upozorňují, že nový zákon přináší řadu nových regulačních nároků, povinností a citelných sankcí. -- Viz také el. čas. Pojistný obzor č. 3/2018, s. 26-30 a Ekonom č. 49/2018, s. 46-47.

Stanislava Jakešová, Simona Urbánková

Výše důchodů od 1. ledna 2019

Národní pojištění, Sv. 49, (2018) č. 11, s. 7-12

Príspevek prináša vysvetlenie k aplikačnej praxi zmien zákona o dôchodovom pojištění v súvislosti s novelou č. 191/2018 Sb., ktorá s účinnosťou od 1. ledna 2019 prináša zvýšenie percentní výměry dávky důchodového pojištění poživatelům, kteří dosáhli věku 85 let. Dále také zvyšuje základní výměr důchodu z 9 % průměrné mzdy na 10 % průměrné mzdy. Problematika je dokreslena několika praktickými příklady. - Poznámky.

František Nonnemann, Michaela Skácelová

Zpracování osobních údajů v pojišťovnictví ve světle nové regulace

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 21, s. 734-739

Autoři rozebírají dopady nové regulace v oblasti zpracování osobních údajů a distribuce pojištění na subjekty, které se na pojišťovací činnosti podílejí, a hodnotí, jakým způsobem se mění vztahy a povinnosti při zpracování osobních údajů v pojišťovnictví. Zaměřují se na postavení jednotlivých subjektů v rámci veřejnoprávní odpovědnosti za zpracování osobních údajů (zejména na pojišťovací zprostředkovatele) i na nový právní rámec daný účinností obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR). Upozorňují na zpřesňování pojmu správce osobních údajů judikaturou evropských soudů, novou kategorizaci zprostředkovatelů pojištění a shrnují praktické dopady GDPR v oblasti zprostředkování pojištění. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Pojistný obzor : časopis českého pojišťovnictví

Sv. 95, (2018) č. 3

Budoucnost začíná nyní: mimosoudní způsoby řešení sporů - ADR (s. 8-9); Internet věcí mění svět pojišťoven i finančních institucí (s. 10); První set Q&As ke směrnici o distribuci pojištění (s. 11-13); Revoluce, nebo evoluce evropského systému dohledu nad finančními trhy? (s. 14-17); Dopady nařízení eIDAS a elektronizace transakcí v pojišťovnictví (s. 18-21); Návrh zákona o realitním zprostředkování ve srovnání se zahraniční právní úpravou (s. 22-25); Pojišťovny a pojišťovací zprostředkovatelé na prahu nové regulace - zákon č. 170/2018 Sb. (s. 26-29); Nová úprava kolektivních zájmů spotřebitele - hromadné žaloby (s. 31-33); Hodnocení vývoje pojistného trhu v roce 2017 (s. 34-37); K vývoji světového pojišťovnictví v roce 2017 (s. 40-43).

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

John C. Haltiwanger, Henry R. Hyatt, Lisa B. Kahn, Erika McEntarfer

Cyclical job ladders by firm size and firm wage

Cyklický kariérní žebříček podle velikosti firmy a firemní mzdy

American Economic Journal: Macroeconomics, Vol. 10, (2018) No. 2, p. 52-85

Autoři zkoumají, zda zaměstnanci postupují po kariérním žebříčku podle velikosti firmy a výše nabízené firemní mzdy, a cyklický vývoj tohoto pohybu. Nenacházejí empirickou podporu pro kariérní žebříček podle velikosti firmy, protože nové malé firmy se snaží lákat zaměstnance ze všech ostatních podniků. Naopak potvrzují existenci kariérního žebříčku podle výše nabízené mzdy, jenž je velmi procyklický. V průběhu Velké recese se tento žebříček zhroutl, když čistá realokace pracovníků do firem s vyššími mzdami klesla na nulu. Dopady tohoto chybějícího kariérního postupu na výdělků byly značné. Pro výzkum prezentovaný v tomto článku byla využita data LEHD (Longitudinal Employer-Household Dynamics). - Poznámky.

Sven Böll, Sophie Crocoll, Isabella Escobedo, Cordula Tutt

Die neuen Inländer

Noví tuzemci

WirtschaftsWoche, Jg. 2018, Nr. 35, S. 28-32

Německý pracovní trh je stále více mezinárodní. Většinu nově vznikajících pracovních míst obsadí cizinci. Také proto podniky tlačí na liberální přistěhovalecký zákon.

Sarah Gordon

Germans show how to tackle the puzzle of productivity

Němci ukazují, jak se lze vypořádat s rébusem jménem produktivita

Financial Times, Vol. 2018, No. 39919 (23.10.2018), p. 13

Podle analytické společnosti McKinsey bude do r. 2025 produktivita práce za odpracovanou hodinu ve Velké Británii až o třetinu nižší než v Německu. Článek se proto zaměřuje na možné příčiny německého úspěchu a britského zaostávání na tomto poli. Mezi rozhodující faktory řadí vyšší míru získaných kompetencí německých manažerů, danou i existencí systému duálního vzdělávání, a na druhé straně slabosti britských obchodních komor, jež sdružují jen málo podniků a oproti svým německým protějškům s povinným členstvím nepředstavují pro vládu silného partnera. Ve prospěch Německa rovněž hovoří odlišná struktura ekonomiky, která je postavena na malých a středních, často rodinných, podnicích s dlouhodobými vzájemnými vztahy.

Eva Procházková

O souběhu, konkurenční doložce a odměňování...

Právní rádce, Sv. 26, (2018) č. 10, s. 68-72

Autorka rozebírá rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 21 Cdo 48/2017 ze dne 13.2.2018, které se týká platnosti konkurenční doložky uzavřené v rámci pracovního poměru generálního ředitele a předsedy představenstva včetně poskytovaného plnění, které nebylo schváleno dozorčí radou, ač to vyžadovaly stanovy zaměstnavatele. Spor mezi bývalým zaměstnancem a zaměstnavatelem vyvstal poté, co zaměstnavatel odmítl plnit peněžité vyrovnání z konkurenční doložky s ohledem na její namítanou neplatnost. Článek představuje argumentaci obou stran sporu, řešení soudů nižší instancie i závěry posouzení NS. Autorka věcně polemizuje s názorem NS a dále se zabývá problematikou konkurenční doložky a odměňování při dovoleném souběhu funkcí po 1.1.2014. Upozorňuje, že nová právní úprava zákona o obchodních korporacích účinná od 1.1.2014 řeší otázku odměňování členů statutárních orgánů včetně případného odměňování v pracovněprávních vztazích podrobněji. - Poznámky.

Richard W. Fetter

Propadlé lhůty nově : pracovní právo

Národní pojištění, Sv. 49, (2018) č. 11, s. 24-28

Nejvyšší soud zaujal velmi významné a dosavadní přístup radikálně měnící stanovisko k otázce začátku běhu a konci prekluzivních lhůt podle zákoníku práce od 1. ledna 2014, kdy nabyl účinnosti nový občanský zákoník, explicitně pak ke lhůtě pro podání žaloby na neplatnost rozvázání pracovního poměru ve

smyslu § 72 zákoníku práce. Autor v příspěvku nejprve shrnuje východiska právní úpravy, rozdíl mezi promlčením a prekluzí a povahu lhůty k podání žaloby. Poté rozebírá zmiňovaný judikát NS ČR spis. zn. 21 Cdo 343/2018 ze dne 12.6.2018, řešení otázky ve sporné věci i jeho závěry pro praxi. Informuje také o přípravě novely zákoníku práce řešící i problém s prodlužováním prekluzivních lhůt.

Matěj Daněk

Zaměstnávání cizinců ze třetích států na území České republiky

Práce a mzda, Sv. 66, (2018) č. 11, s. 9-14

Příspěvek shrnuje aktuální pravidla pro zaměstnávání cizinců v ČR. Autor uvádí, že za cizince je dle zákona o zaměstnanosti považován pouze cizinec ze třetích států, tedy mimo občanů členských států EU, EHP, Švýcarska a jejich rodinných příslušníků. Zároveň zdůrazňuje, že zákonnost výkonu práce cizince je podmíněna existencí oprávnění vykonávat práci a zároveň oprávnění pobývat na území ČR. Dále charakterizuje nelegální zaměstnání a pokuty, které za ně hrozí, a blíže se zaměřuje na vysílání cizinců do ČR k poskytování služeb jako specifický případ nelegálního zaměstnávání. Poté představuje zaměstnaneckou kartu jako základní institut v oblasti zaměstnávání cizinců a věnuje se také výjimkám při zaměstnávání cizinců (volný vstup na trh práce, povolení k zaměstnání). - Poznámky. -- Problematiku cizinců z pohledu sociálního zabezpečení zpracovává článek v Práce a mzda č. 12/2018, s. 9-13.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Práce a mzda

Sv. 66, (2018) č. 11

Zaměstnávání cizinců ze třetích států na území České republiky (s. 9-14); Poskytnutí služebního automobilu zaměstnanci pro služební i soukromé účely (s. 20-25); Nařízení vlády o nových parametrech důchodového pojištění a zvýšení důchodů v roce 2019 (s. 26-27); Zdravotní pojištění - vliv nemoci u jednotlivých kategorií (s. 31-34); Audit personálních a manažerských rizik organizace (s. 35-40); Nejvyšší správní soud k otázce švarcsystému (s. 41-45); Kde ve světě stoupají mzdy nejvíce - růst mezd ve státech OECD v období 2011-2017 (s. 49-51); K uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění u zaměstnavatele při výpočtu zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti (s. 52-56).

Práce, mzdy, odvody bez chyb, pokut a penále [PaM]

Sv. 14, (2019) č. 1

Příjmy z darování, dědění a majetkového prospěchu (s. 7-8); Dávky nemocenského pojištění v r. 2019 - změna výpočtu (s. 9-13); Zaměstnávání cizinců (1.) (s. 14-16); Dovolená po dnech - navrhované změny zákoníku práce (s. 17-20); Agenturní zaměstnávání (s. 21-24); Judikatura - její význam pro praxi (s. 32-34); Odpovědnost za škodu v zaměstnání - nejnovější judikatura (s. 35-40); Roční zúčtování záloh na daň z příjmů a daňového zvýhodnění (s. 43-45); Zaměstnavatelé a zdravotní pojištění - plnění oznamovací povinnosti (s. 53-55); Přiznání k dani silniční (2.) (s. 58-60); Účetní závěrka příspěvkových organizací (s. 62-64); Závěr roku v příspěvkových organizacích (s. 65-67).

Právo

Miloslav Jindřich

Cesta k obnovení českého notářství : (prosinec 1989 až leden 1993)

Ad Notam, Sv. 24, (2018) č. 3, s. 31-36

V lednu 2018 uběhlo čtvrt století od obnovení českého notářství. Příspěvek stručně připomíná tradici novodobého notářství na území našeho státu a následně prostřednictvím vzpomínek účastníka dění přibližuje snahy o přeměnu státního notářství ve svobodné, nezávislé a samosprávné notářství po listopadu 1989. Dokumentuje profesní a politické projednávání obnovy federálního a českého notářství, vznik profesní samosprávy a legislativní vývoj oblasti do r. 1993. -- Viz také další příspěvky tematické přílohy věnované 25 letům obnoveného svobodného notářství v ČR.

Ondřej Křížek, Pavel Víšek

Company Law Package

Právní rádce, Sv. 26, (2018) č. 10, s. 62-63

V dubnu 2018 zveřejnila Evropské komise tzv. Company Law Package, tedy návrhy dvou směrnic na změnu směrnice č. 2017/1132/EU o některých aspektech práva obchodních společností. První návrh se zabývá využíváním digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností, druhý návrh přináší změny v oblasti přeshraničních přeměn, fúzí a rozdělení kapitálových společností. Změny mají mimo jiné za cíl nastavit jasný, předvídatelný a vhodný právní rámec, který podpoří podnikatelské a investiční prostředí v EU. Článek stručně seznamuje s obsahem návrhů směrnic a jejich účelem. - Poznámky. -- Viz také OR č. 7-8/2018, s. 227-240.

Jakub Drápal

Likvidační povaha pokuty ve správním trestání

Správní právo, Sv. 51, (2018) č. 7, s. 414-432

Majetkové poměry jsou jedním z faktorů, které mohou ovlivnit výši uložené pokuty. Autor přibližuje nález Ústavního soudu k likvidačním pokutám a poté rozebírá judikaturu správních soudů od r. 2010 do konce r. 2017 ve vztahu ke zjišťování majetkových poměrů vzhledem k možné likvidační povaze pokuty. Definuje, od jaké úrovně může být pokuta vůbec likvidační, kdy a jak je třeba zjišťovat majetkové poměry pachatele, kdo má důkazní břemeno při jejich zjišťování a co opodstatňovalo výroky správních soudů, že konkrétní pokuta byla likvidační. - Poznámky.

Nejvyšší soud České republiky: Povinnost věřitele posoudit úvěruschopnost spotřebitele

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 21, s. 757-758

Seznámení s rozsudkem Nejvyššího soudu ČR z 25.7.2018, sp. zn. 33 Cdo 2178/2018, ve věci povinnosti věřitele posoudit úvěruschopnost spotřebitele s odbornou péčí. Soud deklaroval, že věřitel nedostojí povinnosti postupovat s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázi dlužníků. V příspěvku je publikováno odůvodnění rozsudku.

Zbyněk Lubovský

Správní trestání na úseku zákona o provádění mezinárodních sankcí

Správní právo, Sv. 51, (2018) č. 7, s. 433-447

Autor upozorňuje na obsah zákona o provádění mezinárodních sankcí č. 69/2006 Sb. a na povinnosti subjektů práva při jeho aplikaci. Podrobněji se zaměřuje na správní trestání obsažené v části páté tohoto zákona i na konkurenční ustanovení předpisů trestního práva. Rozebírá porušení omezení nebo zákazu stanoveného tímto zákonem, porušení omezení nebo zákazu stanoveného v přímo použitelném předpise Evropského společenství, který určuje mezinárodní sankce (diplomatické sankce, zbrojní embarga, ekonomické sankce, ostatní typy sankcí) i nesplnění oznamovací povinnosti a nakládání s majetkem, na který se vztahuje mezinárodní sankce, v rozporu s ustanoveními zkoumaného zákona. Následně přibližuje správní tresty, jejich druhy a ukládání. - Poznámky.

Tereza Mimrová

Svěřenský fond jako způsob poskytování benefitů zaměstnancům

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 20, s. 696-702

Zaměstnanecké svěřenské fondy mohou pro řadu zaměstnavatelů představovat zajímavou alternativu bonusových programů pro zaměstnance. Díky své flexibilitě jsou značně variabilním nástrojem umožňujícím zaměstnavateli vkládat různý majetek, ze kterého správce rozděluje skupině osob vymezené zakladatelem předem určené plnění. Autorka představuje koncept zaměstnaneckých trustů, jakožto zvláštní formu diskrečních trustů, užívaný v zahraničí (Velká Británie, USA, Québec). Dále se zabývá základní charakteristikou a strukturou zaměstnaneckého svěřenského fondu v ČR, postavením jednotlivých zúčastněných osob a případnými překážkami, které by mohly využití svěřenského fondu pro účely poskytování benefitů zaměstnancům bránit. Shrnuje také výhody a nevýhody poskytování benefitů touto formou jak z hlediska zaměstnavatele, tak zaměstnance. - Poznámky.

David Hejč, Petr Havlan

Věcná příslušnost k rozhodování sporů z veřejnoprávních smluv : praktické otázky dualismu práva

Právní rozhledy, Sv. 26, (2018) č. 20, s. 710-714

Blíže k problematice věcné příslušnosti správních orgánů k rozhodování sporů z veřejnoprávních smluv v ČR. Autoři analyzují podmínky příslušnosti správních orgánů, charakterizují veřejnoprávní smlouvy i jejich specifické případy a posuzují vztah sporu k veřejnoprávní smlouvě. Rozebírají také otázky správního řízení sporného jako prostředku ochrany subjektivních práv. Uvádějí, že právní úprava obsažená ve správním řádu nijak necharakterizuje spory z veřejnoprávních smluv dle důvodu vzniku ani obsahu, ale pouze podle určení smluvních stran upravuje, jaké správní orgány o těchto sporech rozhodují. Vlivem změny v judikatuře došlo v této oblasti k rozšíření příslušnosti správních orgánů rozhodovat o nárocích, a to na úkor příslušnosti civilních soudů. V závěru autoři identifikují důsledky a přínosy této změny. - Poznámky.

Statistika. Demografie. Sociologie

Deutsche Bundesbank

Aktivitäten multinationaler Unternehmensgruppen und nationale Wirtschaftsstatistiken = Activities of multinational enterprise groups and national economics statistics

Aktivity nadnárodních podnikatelských skupin a národní hospodářské statistiky

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Jg. 70, (2018) Nr. 10, S. 67-81

Deutsche Bundesbank - Monthly report, Vol. 70, (2018) No. 10, p. 65-78

Činnost nadnárodních koncernů v rámci globalizované a na duševní vlastnictví stále více orientované ekonomiky staví jednotlivé národní hospodářské statistiky před nemalé výzvy. Exemplárním příkladem bylo v r. 2015 Irsko, kde restrukturalizace zde sídlících firem uměle (tzn. bez dopadů na faktickou výrobu a zaměstnanost v místě) navýšila národní HDP o více než 25 procent a HDP celé eurozóny o 0,4 procenta. V článku jsou vysvětleny principy evropského statistického standardu ESA 2010 vztahen k přeshraničním aktivitám nadnárodních podniků, jež vedly k tomuto zkreslení. Součástí příspěvku je také zvláštní kapitola věnovaná mezinárodním iniciativám, které mají za cíl včasné zohlednění transakcí těchto subjektů ve výstupech statistických úřadů a centrálních bank k makroekonomickému vývoji. - Poznámky -- Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Sara Lemos

The employment and earnings gaps between natives and immigrants in the UK between 1981 and 2006
Rozdíly v zaměstnanosti a výdělích u domácích obyvatel a přistěhovalců ve Velké Británii v období 1981-2006

Fiscal studies, Vol. 39, (2018) No. 3, p. 455-487

Velká Británie zažívá v posledních desetiletích podstatný nárůst přílivu imigrantů. Autorka zkoumá, jak se přistěhovalcům daří v oblasti zaměstnanosti, a které charakteristiky mají vliv na tento stav (např. pohlaví, země původu, doba od příchodu do země). Prostřednictvím panelových dat o více než 600.000 jedincích obsažených v databázi Lifetime Labour Market Database (LLMDB) odhaduje rozdíly v zaměstnanosti a výdělích mezi domácím britským obyvatelstvem a přistěhovalci v období 1981-2006. Věnuje se také odhadům rozdílů příjmů mezi domácími a imigranty napříč celým rozdělením pracovních příjmů. - Poznámky.

Účetnictví

Zita Drábková

Dlouhodobá hmotná aktiva - rozdíly ve vykazování a oceňování dle Mezinárodních standardů účetního výkaznictví a českých účetních předpisů

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 26, (2018) č. 14, s. 34-41

Příspěvek prezentuje vybrané aspekty vypovídací schopnosti při oceňování a vykazování dlouhodobých hmotných aktiv pro uživatele reportovaných účetních výkazů. Autorka porovnává přístup českých účetních předpisů a Mezinárodních standardů účetního výkaznictví (IFRS/IAS) a

představuje významné rozdíly ve vypovídací schopnosti těchto dvou účetních systémů. Zaměřuje se na rozdíly při oceňování aktiv v okamžiku pořízení aktiva, při opravě a údržbě majetku, u následných výdajů spojených s používáním daného aktiva, při ocenění k rozvahovému dni a při odpisování aktiv. Konstatuje, že přes obdobnou definici věrného a poctivého obrazu (zobrazení) v účetních systémech ČÚP a IFRS využívají tyto systémy v některých ohledech rozdílné metody oceňování a vykazování. -- První díl série článků věnujících se účetním rozdílům v podmínkách IFRS a ČÚP.

Patrick Velte, Paul Drews

Herausforderungen in der Wirtschaftsprüfung durch den Einsatz von Big-Data-Technologien : welche Impulse muss die Prüfungsforschung geben?

Výzvy pro audit v souvislosti s etablováním technologií napojených na velká data : jaké impulsy musí dát auditorský výzkum?

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 43, S. 2581-2585

Digitální revoluce nemění jen fungování podniků, ale zřejmě bude výrazně ovlivňovat i práci jejich auditorů. Článek se zaměřuje na možný přínos technologií agregujících a vyhodnocujících velkobjemová data (big data) pro auditorskou praxi. Autoři přitom zároveň poukazují i na rizika, která tyto technologie mohou pro auditorský proces a jeho kvalitu přinášet, a na základě dosud existující odborné literatury poskytují doporučení pro další výzkum dopadu nástupu velkých dat na auditorskou branži. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M10.

Martin Tettenborn, Matthias Höltnen

Zur Beschaffenheit des Goodwill : Implikationen für den Nutzungszeitraum

K charakteristice goodwillu : implikace pro časový úsek jeho užívání

Der Betrieb, Jg. 71, (2018) Nr. 42, S. 2513-2517

S účetní pozicí tzv. goodwillu, který zpravidla udává nepřenositelné či neoddělitelné nehmotné zdroje podniku, není spojena konkrétní lhůta její platnosti. Z účetního standardu IAS 36 lze sice vyvodit nutnost jeho přezkumu jednou ročně, případně při explicitních zjištěních o jeho možné změně. Podle autorů je však goodwill velmi heterogenní veličinou, která může podléhat různým vlivům. V článku jsou představeny její jednotlivé komponenty, jež jsou zasazovány do vzájemných vztahů a u nichž autoři také předpokládají rozdíly v jejich faktické trvanlivosti. - Poznámky. -- Shrnutí článku na s. M10.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Auditor

Sv. 25, (2018) č. 8

Jak na Bitcoin podle IFRS (s. 7-13); Popis software ApSoft Audit (s. 14); Rozhovor s Karlem Tesařem z firmy ApSoft prodávající software ApSoft Audit (s. 14-15); Popis software Auditorský spis (s. 15-17); Rozhovor s Pavlem Krátkým z firmy Ekonomické informační systémy, s.r.o. prodávající software Auditorský spis (s. 17-18); Popis software BMD Consult (s. 18-19); Rozhovor s Petrem Hanzalem z firmy BMD Systemhaus GesmbH prodávající software BMD Consult (s. 19); Popis software CaseWare Working Papers (s. 20-21); Popis software Datev - Audit complet (s. 22-23); Rozhovor s Robertem Pospíchálem z firmy DATEV.cz s.r.o. prodávající software Datev - Audit complet (s. 23-24); Popis software IDEA (s. 25); Rozhovor s Jaromírem Jiroudkem z firmy J + Consult spol. s.r.o. prodávající software IDEA (s. 26); Co je praní špinavých peněz? (s. 28-31).

Veřejná správa

Petr Fiala, Pavel Koukal

Aplikační problémy spojené s vysvětlením zadávací dokumentace

Veřejné zakázky, Sv. 2018, č. 3-4, s. 54-56

Pravidla pro uveřejňování informací a dokumentů v zadávacím řízení jsou stanovena zákonem o zadávání veřejných zakázek č. 134/2016 Sb. a vyhláškou č. 168/2016 Sb. Článek přibližuje právní základ institutu vysvětlení zadávací dokumentace (§ 98 ZZVZ), způsob uveřejňování vysvětlení i opravného oznámení. Autoři návazně identifikují základní sporné výkladové otázky v souvislosti s aplikací

institutu vysvětlení zadávací dokumentace, analyzují možné způsoby jejich řešení a doporučují, který způsob zvolit. Přiklání se k variantě, kdy zadavatel tentýž den odešle opravný formulář do Věstníku veřejných zakázek, případně i do Úředního věstníku EU, a uveřejní vysvětlení zadávací dokumentace na profilu zadavatele. - Poznámky.

Ondřej Ječný

Certifikované elektronické nástroje : možnosti a (ne)výhody

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 6, (2018) č. 6 (listopad), s. 43-47

V současné době jsou všichni zadavatelé povinni zadávat veškeré zakázky v režimu zákona o zadávání veřejných zakázek elektronicky. S tím se pojí problematika elektronických nástrojů (EN), jež dosud plnily funkci profilu zadavatele, nyní se však staly prostředkem k příjmu nabídek. EN jsou webové aplikace obecně dostupné a slučitelné s běžně užívanými informačními a komunikačními technologiemi. Článek upřesňuje používání elektronických nástrojů, prokazování splnění požadavků stanovených ZZVZ a rozebírá otázky certifikace EN. Představuje tři oblasti certifikace (funkcionalita EN, prostředí EN a soulad EN s § 17 - § 19 vyhlášky o uveřejňování formulářů pro účely ZZVZ a náležitostech profilu zadavatele). Poté se podrobněji věnuje jednotlivým kategoriím elektronických nástrojů podle jejich zaměření a konkrétní EN popisuje v přehledu.

Markéta Brtková, Aneta Boučková

Nenadálé, avšak řešitelné situace v projektu

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 6, (2018) č. 6 (listopad), s. 51-53

Bližší ke specifikům veřejných zakázek financovaných z prostředků EU zadávaných v rámci projektu se zaměřením na nenadálé, avšak řešitelné situace v projektu. Autorky přibližují určování skutečnosti, zda pořízení plnění je jedinou veřejnou zakázkou nebo několika samostatnými; plánování hodnoty veřejné zakázky a volbu režimu zadávání; specifické dodávky, jež jsou pořizovány nahodile podle aktuálních potřeb zadavatele a jež jsou vyjmuty z povinnosti sčítání; možnost zahájit nové zadávací řízení s obdobným předmětem plnění před ukončením stávajícího řízení. -- Volně navazuje na články o zakázkách zadávaných v rámci projektu z předchozích čísel.

Lenka Matochová, Marek Šimka

Podpis dodavatele v zadávacím řízení.(II.)

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 6, (2018) č. 6 (listopad), s. 6-12

Pohled na povinnost komunikovat v zadávacím řízení veřejných zakázek elektronicky se zaměřením na podepisování elektronických dokumentů dodavatelem. V této části autoři nejprve dokládají, že k platnosti elektronického právního jednání učiněného v elektronickém nástroji (EN) nebude potřeba, aby bylo opatřeno elektronickým podpisem dodavatele. Dále rozebírají podepisování v situaci, kdy původcem dokumentů v nabídce není dodavatel, nebo když jsou podávány a podepisovány jiné dokumenty, které doplňují nabídku. Zdůrazňují také pravidla podepisování stanovená zákonem č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, i požadavky na předložení originálu nebo kopie v digitální podobě a s nimi související potřebu elektronického podpisu.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu

Sv. 24, (2018) č. 11

Několik poznámek k dluhu obcí (s. 24-25); Co územním samosprávám přinesl školský program Ministerstva financí? (s. 25); Kde ušetřit: v organizacích není nutné škrtat, jen lépe hospodařit - informační a komunikační technologie (s. 29); Microsoft ocenil nejlepší řešení nejen pro veřejnou správu (s. 32); Jak na společensky odpovědné veřejné zadávání (s. 36); Politici musejí najít odvahu lidem vysvětlit, že masivní bytová výstavba je nutná - rozhovor s M. Ungerem (s. 52-53); Jsou darovací smlouvy žádané obcemi a městy od občanů v rozporu s dobrými mravy? (s. 60-61).

Moderní obec : odborný časopis pro veřejnou správu**Sv. 24, (2018) č. 12**

Územní samosprávy jsou nejlepšími hospodáři, ale stát jim příliš nepomáhá - názor předsedy Svazu měst a obcí (s. 6); V čem a jak pomůže rating obcí (s. 16-17); Blockchain nabízí decentralizovanou důvěru bez tradičních prostředníků (s. 20); Voda se stává nejvyšším veřejným zájmem (s. 36-37); Města potřebují chytré technologie (s. 40-41).

Obec & finance : odborné periodikum pro ekonomické otázky obcí a měst a regionů**Sv. 23, (2018) č. 5**

Financování přenesené působnosti v roce 2019 (s. 13); Vedení účetnictví obce a odpovědnost starosty (s. 14-15); Hospodaření krajských samospráv - vybrané charakteristiky v roce 2017 (s. 18-20); Nový způsob financování municipálních projektů (s. 25); Finanční kontrola (2) - úprava vnitřního řídicího a kontrolního systému v praxi organizací veřejné správy (s. 32); Obec a odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci (2) (s. 33); Návrh novely zákona o místních poplatcích - další výzvy pro sdílenou ekonomiku (s. 38-39); Obce a sociální podnikání (s. 46-47); Vláda navrhuje změny v oblasti dopravního plánování (s. 54-55).

Veřejná správa**Sv. 29, (2018) č. 23**

Poslední odpočinek pod korunami stromů - přírodní pohřebnictví (s. 2-5); Chytrá obec Hodonice: Pasportizace nám pomáhá s plánováním (s. 6-7); Od ledna se zvyšují odměny zastupitelů (s. 8-10); Registrační autorita základních registrů umožní jednodušší připojování agendových informačních systémů - RAZR (s. 13); Komu se nelení, tomu se zelení - soutěž Zelená stuha (s. 14-15); Odměňování členů zastupitelstev v novém volebním období (s. 16-20); Franz Schausberger: Vícerychlostní Evropa by znamenala rozpad EU - rozhovor s historikem (s. 22-24); Co je „uhlím a ocelí“ novodobé Evropské unie? (s. 25); Podřipské muzeum v Roudnici vystavuje mechanický Říp (s. 28-29); Ředitelka organizace podporující turismus (s. 30).

Veřejná správa**Sv. 29, (2018) č. 24**

„Ápékáčka“ se stala pro prevenci kriminality nepostradatelnými - asistenti prevence kriminality (s. 2-7); Staňte se Zastupitelem v kurzu a zvýšte si znalosti finančního řízení obcí (s. 8-9); Většinu územních anomálií obcí se podařilo vyřešit (s. 10-11); Program péče o prostředí města a obce na volební čtyři roky (s. 12-14); Služební hodnocení do třetice - státní služba (s. 15-18); Eva Bobková: Myslím, že zdvořilost se nikdy nemůže přežít (s. 20-23); Etiketa? Ve společnosti si nejsme rovni (s. 24-25); Migrace zůstává hlavním evropským tématem (s. 26-27); Ředitel ústavu etnologie (s. 28).

Veřejné finance. Rozpočet

Hartwig Löger ; rozhovor vedli Ruth Berschens a Hans-Peter Siebenhaar

"In Italien muss Vernunft einkehren"**"V Itálii musí zavládnout rozum"**

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 208 (29.10.2018), S. 6-7

Interview s rakouským ministrem financí H. Lögerem, který ve druhé polovině r. 2018 předsedá Radě ministrů financí EU (ECOFIN). Löger v rozhovoru vyjadřuje optimismus v jednáních s italskou vládou ohledně její rozpočtové politiky a podporuje zavedení tzv. digitální daně na obrat technologických firem v EU. Naopak dříve plánovanou široce pojatou daň z finančních transakcí považuje na unijní úrovni za mrtvý projekt a namísto něj by se přimlouval za zdanění obchodů s akciemi, jak je navrhováno ve výstupech z jednání německé a francouzské vlády v Mesebergu během června 2018. Ministr Löger rovněž trvá na stávající výši rakouského příspěvku do společného rozpočtu EU, který odpovídá 1 procentu HDP alpské republiky. -- K jednáním v EU k digitální dani viz článek na s. 7.

Autumn harvest : the budget**Podzimní sklizeň : rozpočet**

The Economist, Vol. 429, (2018) No. 9116, p. 31-32

Britský ministr financí Philip Hammond předložil na konci října návrh rozpočtu, jehož součástí jsou výrazné daňové škrtky a nárůst výdajů. Ministr zároveň zdůraznil, že éra úsporných opatření je u konce. Přesto by mělo dojít k poklesu poměru veřejného zadlužení k HDP. Příčinou jsou příznivější prognózy Úřadu pro rozpočtovou odpovědnost (Office for Budget Responsibility) oproti očekáváním o velikosti britské ekonomiky. Otázkou ale je, zda by se nečekané zdroje nedaly využít smysluplněji. Ukončení úsporných opatření je pravděpodobně motivováno spíše politicky než ekonomicky.

David Folkerts-Landau

Europe must cut a grand bargain with Italy**Evropa se musí blýsknout velkou dohodou s Itálií**

Financial Times, Vol. 2018, No. 39937 (13.11.2018), p. 11

Komentář hlavního ekonoma Deutsche Bank D. Folkerts-Landaua k možnému řešení sporu mezi Evropskou komisí a Itálií kolem rozpočtových plánů tamní vlády. Podle něj bude nové kolo dluhové krize eurozóny nevyhnutelné, zůstane-li EK vůči Itálii nekompromisní. Folkerts-Landau upozorňuje, že valná část italského zadlužení pochází z období před přijetím eura, přičemž od té doby Itálie vykazuje primární rozpočtové přebytky. To ale ještě neospravedlňuje případné, i prorůstovými cíly motivované, italské zadlužování, neboť vyšší deficity by italské půjčky prodražovaly a vedly do další spirály dluhů. Za dané situace, kdy není prosaditelná ani transferová unie, ani odpis pohledávek soukromých věřitelů, by proto bylo optimálním řešením snížení nákladů italské dluhové služby. To by se mohlo docílit půjčkami Evropského stabilizačního mechanismu (ESM), jež by Itálie splácela po dosažení vyššího růstu a produktivity. Snížením výdajů na dluhovou službu na polovinu by totiž Italové získali prostor pro zvýšení veřejných výdajů a investic až o 35 miliard eur ročně. – K hospodářským a fiskálním potížím Itálie a vládním rozpočtovým plánům viz FT č. 39938/2018 (15.11.2018), s. 2 a 19. -- Další článek k situaci v Itálii viz také The Economist, č. 9117/2018, s. 72.

Hana Marková

Integrace menšin z pohledu finančních výdajů státu

Daně a finance, Sv. 26, (2018) č. 3, s. 22-27

Národnostní menšina je tvořena občany ČR, které spojuje společné úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury. Příspěvek se věnuje problematice vytváření podmínek a financování integrace menšin z veřejných zdrojů v ČR. Autorka představuje možné zdroje financování na národní i evropské úrovni i podmínky a způsob poskytování dotací ze státního rozpočtu, které se řídí zákonem o rozpočtových pravidlech č. 218/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Upozorňuje, že pro oblast poskytování prostředků z veřejných zdrojů ve vztahu k národnostním menšinám je také nutné vycházet z nařízení vlády č. 98/2002 Sb. Uvádí též, že nesplnění účelu dotace je porušením rozpočtové kázně, a rozebírá otázku odvodu za porušení rozpočtové kázně. - Poznámky.

Gillian Tett

Investors start to fret about ballooning US public debt**Investory začíná trápit rostoucí veřejné zadlužení USA**

Financial Times, Vol. 2018, No. 39934 (9.11.2018), p. 9

Podle zjištění analytiků Deutsche Bank vydávají USA na dluhovou službu desetkrát více prostředků než ostatní země skupiny G7, denně se jedná o částku 1,43 miliardy dolarů. Pro autorku komentáře je tato skutečnost varující, protože její počátek tkví v období nízké úrokové hladiny. Bude-li normalizace měnové politiky pokračovat, bude se obsluha amerických závazků prodražovat ještě více. Autorka také upozorňuje na odhady amerického ministerstva financí ohledně výše deficitu plnění federálního rozpočtu za r. 2018, který by měl poprvé v historii země překročit hranici bilionu dolarů. Na tento vývoj hodlá ministr financí S. Mnuchin reagovat rovněž rekordní emisí dluhopisů za 83 miliard dolarů. Z nich však by mělo být 37 miliard splatných již za tři roky, což rizika pro americké veřejné finance příliš nesnižuje. Za vhodné řešení pro daňové poplatníky a investory komentář označuje vznik závazné strategie pro snižování zadlužení, kterou by mohl zpracovat nějaký nástupce někdejší mezistranické Simpson-Bowlesovy komise z prvního období prezidenta B. Obamy.

Alberto Alesina, Gualtiero Azzalini, Carlo Favero, Francesco Giavazzi, Armando Miano

Is it the "how" or "when" that matters in fiscal adjustments?

Je to "jak" nebo "kdy", na čem záleží při fiskálním přizpůsobování?

IMF Economic Review, Vol. 66, (2018) No. 1, p. 144-188

Na základě dat z 16 zemí OECD z let 1981-2014 autoři zkoumají dopady fiskálních přizpůsobování na produkt v závislosti na podílu výdajových škrťů a zvýšení daní obsažených v těchto přizpůsobeních a na fázích hospodářského cyklu, kdy byla příslušná opatření implementována. Ačkoliv hospodářský cyklus sehrává svou roli, složení úsporných balíčků mají robustnější dopad na produkt. Přizpůsobování založená na trvalých výdajových škrtech jsou výrazně méně nákladná ve smyslu dopadu na produkt než ta, jež jsou postavena na trvalých zvýšeních daní. Pokud centrální banka může stanovovat úrokové sazby (tj. země není součástí měnové unie), tlak na pokles produktu v důsledku fiskální konsolidace může být tlumen. - Poznámky.

Michal Lehuta

Rozpočet časov hojnosti, ktorý len málo myslí na budúcnosť : verejné financie

Trend, Sv. 28, (2018) č. 42, s. 24-25

Kritický příspěvek k rozpočtové politice současné slovenské vlády. Přináší charakteristiku kladů i záporů vládního návrhu státního rozpočtu na r. 2019, negativně hodnotí plné využívání zvýšených daňových příjmů na výdajovou politiku a schodkové hospodaření. Dalšími kritizovanými oblastmi jsou veřejné výdaje na zvyšování platů zaměstnanců veřejné správy spolu s navyšováním jejich počtu, netransparentní veřejné zakázky v sektoru obrany a nízké výdaje na vzdělávání i vědu a výzkum. Autor upozorňuje také na malý pokrok v implementaci opatření doporučených analytiky z projektu Hodnota za peníze ve většině sektorů. -- Viz také rozhovor se členem Rady pre rozpočtovú zodpovednosť na s. 26.

Norbert Häring

Wenn der Schuldenabbau ärmer macht : Haushaltspolitik

Když se splácením dluhů chudne : rozpočtová politika

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 213 (5.11.2018), S. 10

Mezinárodní měnový fond se ve svém říjnovém vydání pravidelného dokumentu Fiscal monitor věnuje otázce státního zadlužení. Kritizuje přitom jednostranné zaměřování se na vlastní výši dluhů bez zohlednění čisté hodnoty veřejného majetku. Argumentace MMF podle autora článku poskytuje podporu zastáncům tzv. zlatého pravidla, podle něž investiční výdaje mohou být financovány na dluh a spotřební výdaje z vlastních rozpočtových příjmů, jak činí i většina podniků. To však ale ještě neznamená, že by se tento postoj MMF zcela shodoval s pozicemi levicových, případně keynesiánských ekonomů, neboť MMF pracuje i se zápornou bilancí veřejného majetku, když k němu například připočítává závazky za penze státních zaměstnanců a naopak nezapočítává hodnotu nezastavěných pozemků. Na druhou stranu ale podle článku hraje otázka čistého majetku v případě státu poněkud jinou roli než u firem, protože stát nestojí v přímé konkurenci vůči jiným a zápornou majetkovou bilanci může řešit prostřednictvím daní.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Monatsbericht des BMF

Jg. 2018, Nr. 10

Moderní rozpočet pro Evropu - k návrhu Evropské komise pro víceletý finanční rámec EU na období 2021-2027 (s. 8-14); Boj s podvody na DPH - shrnutí německých národních a unijních priorit při eliminaci tohoto druhu daňového úniku (s. 15-19); Statistiky o zpracování námitek finančními úřady (s. 20-24); K aktuálnímu vývoji německé ekonomiky a veřejných rozpočtů do září 2018 (s. 25-60); Rekapitulace zasedání Euroskupiny a Rady ministrů financí EU (ECOFIN) z 1. a 2. října v Lucemburku (s. 61-63).

Životní prostředí

Ottmar Edenhofer; rozhovor vedli Silke Kersting a Klaus Stratmann

"Eine verlorene Dekade" : gescheiterte Klimapolitik

"Ztracená dekáda" : neúspěšná klimatická politika

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 202 (19.10.2018), S. 64-65

Rozhovor s hlavním ekonomem a designovaným ředitelem Postupimského institutu pro výzkum klimatických změn (PIK) O. Edenhoferem o německé vládní klimatické politice a otázkách dodržení jejích mezinárodních závazků. Edenhofer potvrzuje, že Německu do r. 2030 reálně hrozí náklady na nákup emisních povolenek ve výši až 60 miliard eur, pokud nedodrží své závazky v redukci emisí mimo systém obchodu s povolenkami (např. ve stavebnictví, dopravě nebo zemědělství). Používání těchto certifikátů by proto mělo být doplněno minimální cenou za emisi oxidu uhličitého, a to i na evropské úrovni. Rovněž bude pro dodržení hranice maximálního oteplení o 1,5 stupně Celsia dle Pařížské dohody OSN nezbytné nasadit technologie podzemního skladování uhlíkových emisí (technologie CCS). Alespoň v Německu však podle Edenhofera neprobíhá debata o této technologii zcela uspokojivě, když je CCS srovnávána se skladováním jaderného odpadu a zároveň nejsou reflektována její rizika. Ukončení provozu atomových elektráren považuje Edenhofer za správný krok, nikoliv však jeho provedení, kdy za neexistence ceny za uhlíkovou emisi došlo při současné podpoře obnovitelných zdrojů k renesanci uhelných elektráren a marginalizaci elektráren plynových. -- Kritická analýza bilance klimatické politiky německé vlády viz s. 56-63.

Životní úroveň

A hard place

Těžké časy

The Economist, Vol. 429, (2018) No. 9116, p. 72

V 90. letech se zdála propast mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi nepřekonatelná. Poté se díky světovému obchodu situace začala zlepšovat a podíl nejchudších osob na světě se snížil o více než 25 %. V současné době se zdá být situace opět méně růžová. Limity hospodářského rozvoje jsou zřejmé zejména u Afriky a Latinské Ameriky. Podíl extrémně chudých osob v Africe sice klesl z 54 % v r. 1981 na 41 % v r. 2015, vzhledem k růstu populace je však počet chudých osob v absolutních číslech vyšší. Jedním z diskutovaných řešení je industrializace a možný přesun výroby z Asie do Afriky kvůli levnější pracovní síle, ani ta však zřejmě nedokáže vyvážit náklady související s nedostatečnou infrastrukturou a nízkou produktivitou práce. Ke zlepšení situace v Africe je třeba posílit institucionální rámec a vzdělávání a nezavádět další překážky v migraci obyvatel a zahraničním obchodu.

Ivan Petrušek

Vnímání příjmových nerovností a preference ohledně rozdělení příjmů v České republice

Politická ekonomie, Sv. 66, (2018) č. 5, s. 550-568

Autor zkoumá, jak obyvatelé České republiky vnímají existující rozdělení příjmů ve společnosti, a analyzuje, v jaké společnosti by z hlediska distribuce příjmů chtěli ideálně žít. Nejprve předkládá teoretický pohled na vnímání rozdělení příjmů ve společnosti a představuje teoretický rámec preferování různých typů společností z hlediska distribuce příjmů. Dále popisuje realizované dotazníkové šetření percepce příjmových nerovností z r. 2016. Poté za použití získaných dat analyzuje vnímání rozdělení disponibilních příjmů v zemi i možné vzájemné odlišnosti klíčových socioekonomických skupin v jejich percepcích. Šetření ukázalo, že vnímání rozdělení příjmů v ČR nekopíruje vzorce vnímání doposud zjištěné v dalších zemích a že obyvatelé ČR nadhodnocují celkovou míru existujících příjmových nerovností. - Poznámky.

Ostatní

Anthony Giddens ; rozhovor vedli Alexander Demling a Carsten Volkery

"Die Sozialdemokraten brauchen einen neuen Namen"

"Sociální demokraté potřebují nové jméno"

Handelsblatt, Jg. 2018, Nr. 202 (19.10.2018), S. 74-75

Rozhovor se sociologem a někdejší poradcem britského premiéra T. Blaira A. Giddensem o kořenech krize evropských sociálnědemokratických stran. Samotná programová modernizace levicových stran v 90. letech, pro níž Giddens používal široce recipovaný termín "třetí cesta", podle něj tato uskupení nepoškodila. Příčiny jejich úpadku spíše spatřuje v globální finanční krizi, razantním nástupu inovací a akceleraci procesu globalizace, které znemožnily realizaci velké části sociálnědemokratických politik nebo je staví před nové výzvy. Tyto procesy však zároveň sociálním demokratům poskytují prostor, aby formulovali novou programovou nabídku pro voliče, ať už se jedná o reformy pracovního trhu v reakci na digitalizaci, dočasnou regulaci světové migrace nebo využití sociálních sítí k posílení demokracie. Svět totiž podle Giddense stojí minimálně před stejně dramatickou transformací jako po konci studené války.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 62, (2018) č. 46

Neposlušná koruna utíká prognózám - téma čísla (s. 12-15); Obměna rady končí. Jak Zeman změnil ČNB? - složení bankovní rady centrální banky (s. 16-17); Na krocení hypoték potřebuje ČNB zákon: rozhovor s viceguvernérem ČNB V. Tomšíkem, který po dvanácti letech končí ve funkci (s. 18-23); Chci osm tisíc nových bytů ročně: rozhovor s pražským primátorem Z. Hřibem (s. 26-31); První světová válka otevřela cestu dluhům, inflaci i plánování (s. 32-33); Firmy chtějí mít zaměstnance pod dohledem. "Šmírování" ale omezují zákony (s. 46-47).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 62, (2018) č. 47

Jak se mění spotřební chování české populace - téma čísla se zaměřuje na změny životního stylu a nákupních zvyklostí (s. 10-17); Dohoda na hliněných nohou. Tvrdý brexit je stále ve hře (s. 28-30); Místo masového oddlužení hrozí osobním bankrotům chaos - projednáváná novela insolvenčního zákona (s. 32-33); Soudní spory budou dražší. Stát chce lidem nařídít, aby si brali advokáty - návrh na povinné právní zastoupení (s. 44-45).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 62, (2018) č. 48

Proč jsou nízké mzdy? Chybí kapitál - téma čísla o tlaku na růst mezd a o prostoru na jejich zvyšování v ČR (s. 10-19); Rozpočet, který zapomněl na budoucnost - návrh státního rozpočtu na r. 2019 (s. 28-29); Stát zbytečně přefukuje ekonomiku - rozhovor se členem Národní rozpočtové rady Janem Pavlem (s. 30-31); Česko čeká platební revoluce. Převod peněz z účtu na účet bude za pár vteřin - okamžité platby v mezibankovních převodech peněz (s. 32-34); EU chce férovější e-tržiště, přinutí srovnávače zveřejnit pravidla řazení nabídek (s. 44-45); Elektřina a plyn příští rok podraží, alternativou bude dřevo (s. 14-15 samostatné příl. Energie).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 62, (2018) č. 49

Investice 2018: ztráty akcií i bondů - téma čísla o výsledcích investičního zhodnocení peněz v r. 2018 (s. 12-19); Kanál nemá peníze, povolení ani vodu. Navíc by zbořil stovku domů - kanál Dunaj-Odra-Labe (s. 30-31); Česko ruský plyn nepotřebuje: rozhovor s Václavem Bartuškou, zvláštním velvyslancem ČR pro otázky energetické bezpečnosti (s. 32-34); Méně poradců, více informací. Nový zákon změnil trh s pojištěním - zákon o distribuci pojištění a zajištění (s. 46-47).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 46**

Jak platí české podniky - téma čísla přináší srovnání mezd v jednotlivých odvětvích (s. 10-15); Neověřiš, nevymůžeš: Nejvyšší soud určil, jakou odpovědnost nesou za nesplácené dluhy poskytovatelé půjček (s. 22-23); Velká pojišťovací loupež: pojišťovny prohrávají spory o životní pojištění, v sázce jsou miliony smluv a desítky miliard korun - investiční životní pojištění v ČR (s. 24-26); Umělá nafta požírá emise: německá firma s ČEZ v zádech vyrábí syntetický diesel - e-ropa (s. 28); Londýnský masakr evropskou pilou: jednání o brexitu jdou do finále. Britská vláda dosud nezískala v Bruselu skoro nic (s. 38-39); Česko je jedno z nejlepších míst k životu - rozhovor s bankéřem Gabrielem Eichlerem (s. 42-45).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 47**

Soud se postavil proti Rakousku: průlomové rozhodnutí více zpřístupní pracovní trh v Rakousku (s. 20); Dluhy k nezaplacení: ekonomická konjunktura má na svědomí jedinečný fenomén. Nesmírně vyšponovala ceny nesplácených bankovních úvěrů - ceny pohledávek (s. 26-27); Zahřeje, ale prodraží se: dodávky tepelné energie z velkých uhelných zdrojů zdražují - teplárenství (s. 34-35); Zpomalujeme, jaký div: vnější vlivy mohou Česko ovlivnit nesrovnatelně víc než velké země - komentář M. Zámečnicka ke zpomalení růstu (s. 46); Čtyři modernizace po čtyřiceti letech - makroekonomický pohled na Čínu (s. 48-49); Právníci & byznys: které advokátní kanceláře zaměstnávají nejvíce právníků, které mají největší tržby a které jsou nejvýkonnější (s. IV-V příl. Lawyers & Business).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 48**

Zrození k chudobě: predispozice zůstat chudým spolu se školským systémem představuje nebezpečný koktejl - statistika OECD o ČR (s. 28); Černý týden: akciové trhy po celém světě zažily znovu turbulence a vymazaly své celoroční zisky (s. 29) a komentář na s. 49; Dnes budme ještě veselí: z hospodaření státu během let zmizela starost o prosperitu a bezpečí. Místo toho musí čím dál více zbývat na platy státních zaměstnanců - výdajové položky státního rozpočtu (s. 30-31); Velký úklid: největší české banky hodlají propustit půldruhého tisíce bankovních úředníků (s. 34-35); Nevalná hromada akcionářů - ČEZ (s. 40-41); Bolí to a bude bolet ještě mnohem víc: za brexit zaplatí Velká Británie dlouhodobým výrazně zpomaleným růstem. Hraje se jen o to, kolik to bude - pohled M. Zámečnicka (s. 52-53).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 49**

Jádro se vrací do hry: návrh klimatické strategie EU do roku 2050 počítá s téměř úplným odklonem od spalování uhlí i plynu. Potěší naopak příznivce štěpení atomu (s. 18); Cena za brexit: odchod z Evropské unie bude stát Británii 100 miliard liber ročně (s. 18); Drahé malé vodovody: stát chce zredukovat počet téměř deseti tisíc subjektů hospodařících v tuzemském vodárenství (s. 24-25); My vám to spočítáme: kontrola příliš vysokých kompenzací pro solární a další elektrárny se mění v byrokraticky náročný proces s cílem někoho nachytat (s. 26-27); Jak se krotí drak: ve válce Spojených států s Čínou se (zatím) nestřílí. Konflikt nejasných kontur však již intenzivně běží (s. 36-38); Divadlo Za kanálem: teprve až bude brexit hotov, začne skutečné účtování. Brusel bude chtít všem ukázat, že opustit Unii se nevyplatí (s. 44-46).

Euro : ekonomický týdeník**Sv. 2018, č. 50**

Bejvávalo, bejvávalo dobře: na začátku 20. století se sociální demokracie stala masovou stranou a "ekonomickou velmocí", která si z příspěvků sta tisíc členů koupila Lidový dům (s. 26-27) a související příspěvek na s. 22-25; Konflikt, kam se podíváš: Andrej Babiš není ve střetu zájmů jen kvůli zemědělským dotacím. Jeho firmy těží v podstatě z každého druhého rozhodnutí vlády (s. 28-29); Jedna rána, mnoho much: nové kolo protiiránských sankcí je v přímém rozporu se zájmy Washingtonu (s. 32-34); Až dojdou peníze, začneme myslet? Vysoký růst mezd, který právě zažíváme, vyžaduje podstatný obrát v inovačním tempu českých firem, jinak brzy skončí - pohled M. Zámečnicka (s. 46-47).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 215 (7.11.2018)**

Odpočty na inovace se zjednoduší: firmy netuší, co čekat od úředníků. To je odrazuje od investic do výzkumu - daňové odpočty na výzkum (s. 1); Pět let od intervencí ČNB - vývoj kurzu koruny a dvoutýdenní repo sazby za období 2013-2018 (s. 2) a související komentář na s. 12; Češi se učí využívat "právo na výmaz". Google a Seznam už skryly desetitisíce odkazů - právo být zapomenut dle GDPR (s. 3); EU neumí zamezit úniku daní: složité finanční nástroje umožňují i přes přísnější regulaci firmám vyhybat se placení daní (s. 8); V digitální době bankám mnohem snáze roste konkurence (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 219 (13.11.2018)**

Princip "jeden dlužník- jeden exekutor" nahraje dravcům na trhu - chystaná novela exekučního řádu a odmítnutí principu teritoriality (s. 4) a související komentář R. Pelikána na s. 12; Brexit posouvá EU blíž k Paříži: odchod Británie z EU mění hospodářskou politiku Evropy. Bude více francouzská, domnívá se britský bankéř ve službách švýcarské UBS (s. 6); Obrana demokracie: co ohrožuje demokracii a jak ji zachránit? - názory světových politiků, významných aktivistů a novinářů v jedenácti esejích (přil. World Review); Z českého venkova mizí farmáři. Stárnou a nemají následovníky (s. 1 speciální přil. Mladé zemědělství) a další příspěvky přil. na s. 2-6.

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 224 (20.11.2018)**

Vláda nové daně letos nestihne: Parlament do konce roku zřejmě neschválí daňový balíček (s. 1) a související komentář na s. 9; Záhada slabé koruny: exportéři i eurové úvěry (s. 9); Těžký úkol pro ČNB: končící viceguvernér ČNB Mojmir Hampl říká v bilančním rozhovoru, že centrální banka musí svoji práci lépe vysvětlovat veřejnosti (s. 10-11) a komentář na s. 9; Investičních pojistek i jejich prodejců ubude - důsledek nového zákona o distribuci pojištění (s. 12); Česko plánuje, za co utratí evropské dotace po roce 2020 (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 225 (21.11.2018)**

Koruna je dole. Doplácí i na léta umělého oslabování - co brání růstu kurzu české měny (s. 1); Nejnížší mzdy se zvednou o 1 150 korun - nárůst minimální mzdy v ČR na 13 500 korun (s. 5); Italský rozpočet i brexit. Evropský šéf MMF varuje před riziky krize ekonomiky EU (s. 8); Podvody ve jménu Deutsche Bank - komentář k aféře s praním peněz (s. 9).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 226 (22.11.2018)**

Bitcoinová bublina splaskla. Účet je 250 miliard dolarů: v krizi jsou všechny kryptoměny (s. 1); VŠE o ...vývoji českého exportu (s. 5); Brusel proti italským populistům. Hrozí jim pokutou kvůli rozpočtu - deficit státního rozpočtu (s. 7); Ekonomika naráží na limity. Česko s montovnami výrazněji neporoste (přil. Kam kráčíš, Česko s. 1-2); Zákon na hypotéky drhne: plán ČNB, jak získat silnější páku k regulaci hypotečního trhu, se komplikuje (s. 14) a související komentář na s. 8.

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 230 (28.11.2018)**

Stát nabídne lidem dluhopisy Republika - státní spořicí reinvestiční dluhopisy pro domácnosti (s. 5) a související komentář na s. 9; Návrat zaměstnanců do dozorčích rad: třetinu členů kontrolních orgánů velkých akciových společností budou volit zaměstnanci - novela přinášející povinnost zajistit účast zaměstnanců v dozorčích radách a.s. (s. 16); Omezení daňové optimalizace stát o rok odkládá - odložené schvalování daňového balíčku 2019 (s. 16).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 231 (29.11.2018)**

Vládní čtvrt' vyjde na 10 miliard. Babiš žádá Prahu o pomoc: premiér trvá na úřednickém areálu (s. 1) a související článek na s. 2 a komentář na s. 10; Řeckým bankám se stále nedaří (s. 3); Češi stárnou, reforma penzí chybí (s. 4); Eurofondy na inovace leží ladem. Půjdou do regionů - čerpání peněz z evropských fondů v ČR (s. 11); VŠE o ...změnách při poskytování hypoték (s. 15).

Hospodářské noviny**Sv. 62, (2018) č. 234 (4.12.2018)**

Vyšší daně chtějí od Googlu a spol. také Češi: Česko podpoří daň pro on-line obry - dodatečné zdanění technologických firem s velkým obratem ve výši 3 % (s. 1) a související komentář na s. 9; Češi žijí déle, dětí přibývá - infografika o prodlužování života (s. 2); Historický rozkol v OPEC. Katar se trhnul, kvůli plynu (s. 8); "Zemanova" ČNB je kompletní: centrální banku vedou lidé spjatí s guvernérem Jiřím Rusnokem. Prezident Zeman bankovní radu "zpestřil" i o poradce premiéra - složení bankovní rady ČNB (s. 12); Koruna kvůli spekulantům dále oslabí (s. 15).

Unes - účetnictví neziskového sektoru**Sv. 16, (2018) č. 11**

Účetní závěrka u veřejně prospěšných poplatníků (s. 8-10); Místní šetření podle daňového řádu (s. 11-15).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Provoz ICT
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	52
Ekonomické vědy. Ekonomie	53
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	53
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	54
Informatika. Počítače	54
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	55
Obchod. Cíla. Mezinárodní finance	55
Podnik a podnikání.....	56
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	57
Právo.....	57
Statistika. Demografie. Sociologie.....	59
Veřejná správa.....	59
Veřejné finance. Rozpočet	60
Ostatní	60

Daně

28990IX

Jan Schwaller, Magdaléna Vyškovská

Archivnictví a spisová služba. Zdaňování členů statutárních a jiných orgánů - daňových nerezidentů

Praha : Svaz účetních České republiky, 2018, 64 stran

První příspěvek je věnován správě dokumentů v organizaci a spisové službě. Popisuje se v něm, jak nakládat s dokumenty (též s účetními dokumenty), jak je ukládat (elektronizace) a kdy je vyřazovat. Také jsou uvedeny povinnosti, které v této souvislosti ukládá vybraným podnikatelským subjektům archivní zákon, popř. evropská legislativa. Druhý příspěvek se zaměřuje na daňové téma, a to správné zdanění příjmu člena statutárního či jiného orgánu obchodní korporace - daňových nerezidentů. Následují odborná stanoviska k těmto dotazům: identifikovaná osoba a uplatňování DPH, osoba společník- jednatel v s.r.o. a jeho pracovněprávní vztah, stanovení DPH u servisní práce na tepelných čerpadlech a kotlích. - Obálkový podnázev: účetnictví, daně, mzdy, pojištění. - ISBN: 978-80-87367-91-9 (brožováno)

29188

Magdaléna Vyškovská

Cizinci a daně : zdaňování všech druhů příjmů fyzických osob - cizích státních příslušníků v ČR : zaměstnání, podnikání, příjmy členů statutárních orgánů, pronájem, kapitálové příjmy, ostatní příjmy, sociální zabezpečení v EU

Praha : Wolters Kluwer, 2018, 239 stran

V úvodní kapitole jsou popsány hlavní principy zdaňování fyzických osob v ČR. Následuje přehledný výklad nejčastějších situací týkajících se zdaňování cizinců v ČR, ať jsou daňovými rezidenty, či nerezidenty. Jejich situace je nejprve rozebrána z pohledu pracovního, cizineckého, občanského a obchodního práva, následně pak z pohledu zákona o daních z příjmů a smluv o zamezení dvojího zdanění. Rovněž jsou popsány procesní povinnosti podle daňového řádu. Závěrečná kapitola se věnuje sociálnímu zabezpečení v EU, EHP a Švýcarsku. Výklad doprovázejí názorné příklady z praxe. Legislativa uvedená v publikaci je ke dni 1.5.2018. - Vydání páté - Pokračování podnázvu. - ISBN: 978-80-7598-029-8 (brožováno)

29198

Slavomíra Svátková

Česká daňová soustava 2018 : cvičebnice

V Praze : 1. VOX, 2018, 114 stran : ilustrace +1 CD-ROM + řešení příkladů (22 stran) + tabulka s údaji (4 nečíslované strany)

Studijní komplet je zaměřen prakticky a skládá se ze čtyř částí. První část tvoří výuková prezentace s problematikou daní v jednoduchých schématech či strukturovaném textu. Druhou část tvoří cvičebnice s příklady pro praktické procvičení získaných informací ve třech kategoriích obtížnosti. Údaje k výpočtům daní a pojistného obsahuje samostatná tabulka se sazbami daní a pojistného včetně vyměřovacích základů pojistného. Řešení příkladů včetně správných postupů obsahuje samostatná brožura. Všechny části studijního kompletu jsou zpracovány ke stavu platnému k 1.7.2018. - CD-ROM s výukovou prezentací. - ISBN: 978-80-87480-64-9 (kroužková vazba)

29196

Jana Procházková, Věra Engelmannová, Martin Mikuš

Komentář k majetkovým daním a dani silniční s příklady : daň z nemovitých věcí, daň z nabytí nemovitých věcí, daň silniční

Bohuňovice : Oswald, 2018, 312 stran

Komentář k dani z nemovitých věcí (právní stav uvedený v publikaci je k 31.12.2017), dani z nabytí nemovitých věcí a dani silniční (u obou daní právní stav k 1.1.2018) včetně příkladů. - 3. aktualizované a rozšířené vydání - ISBN: 978-80-88128-21-2 (brožováno)

29182

Jaroslav Kobík, Alena Kohoutková

Oblíbené omyly daňových subjektů a správců daně a jejich možná řešení - po třetí

Praha : Wolters Kluwer, 2018, 156 stran

Případy 11 častých či zajímavých situací při správě daní a popis způsobů, jak problémové situace vyřešit při dodržení všech elementárních zásad vymezujících správu daní. U každého případu je popsána problémová situace, právní úprava, následují názory spoluautorů k této věci a související judikatura, návrh řešení nejen daňového subjektu nebo správce daně, ale mnohdy i obecné řešení dalšího postupu. Jsou řešeny např. tyto případy: prodloužení lhůty pro vyjádření v odvolacím řízení, vady řízení způsobené správcem daně a jejich důsledky pro stanovení daně, problémová situace - svědek či znalec, k čemu slouží předvolání, nezákonný postup úřední osoby, odlišnosti správy místních poplatků aj. - Vydání první - ISBN: 978-80-7598-126-4 (brožováno)

Ekonomické vědy. Ekonomie

29166

Manuel Castells, Sarah Banet-Weiser, Sviatlana Hlebik, Giorgos Kallis, Sarah Pink, Kirsten Seale, Lisa J. Servon, Lana Swartz, Angelos Varvarousis

Another economy is possible : culture and economy in a time of crises**Jiná ekonomika je možná : kultura a hospodářství v časech krize**

Cambridge : Polity Press, 2017, xii, 226 stran : tabulky, grafy

Vlády a finanční elity v celém západním světě reagovaly na finanční krizi z roku 2008 tím, že se pokoušely obnovit obvyklé obchodní podmínky. Avšak hospodářské, sociální a lidské škody způsobené krizí vedly k novému přehodnocení nevyhnutelnosti brát nespoutaný kapitalismus jako fakt života. V Evropě a ve Spojených státech se objevila řada ekonomických postupů a organizací, které upřednostnily alternativní hodnoty: hodnotu života nad hodnotu peněz; účinnou spolupráci nad bezohlednou soutěží; sociální odpovědnost podniků a zodpovědnou regulaci vlád nad krátkodobé spekulativní strategie, které přivedly ekonomiku na pokraj katastrofy. Tato kniha zkoumá rozkvět nových inovativních experimentů v organizaci práce a života, které vznikly v důsledku finanční krize: družstva, sítě směnného obchodu, etické bankovníctví, komunitní měny, časové bankovníctví, solidární sítě, sdílení zboží, nepeněžní transakce atd., experimenty, které připravily cestu pro vznik sdílené ekonomiky ve všech oblastech činnosti orientované na uspokojení lidských potřeb. Další inovace zahrnovaly tvorbu kryptografických virtuálních měn, symbolizovaných bitcoinem, která spojila libertariánský, podnikatelský duch s informačními technologiemi a poskytla alternativu k standardním formám měny. Na základě interkulturní analýzy alternativních ekonomických postupů se v této knize rozvíjí důležitý teoretický argument: že ekonomika, jako lidská praxe, je formována kulturou a že rozmanitost kultur, jak se ukázalo v době krize, znamená možnost různých ekonomik v závislosti na hodnotách a mocenských vztazích, které definují ekonomické instituce. - ISBN: 978-1-5095-1721-3 (brožováno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

29189

Iveta Palečková

Performance measurement in banking : empirical application to Central and Eastern Europe**Měření výkonu v bankovníctví : empirická aplikace pro střední a východní Evropu**

[Průhonice] : Professional Publishing, 2018, 189 stran : ilustrace

Monografie si klade za cíl odhadnout efektivnost a rentabilitu v bankovních sektorech v zemích střední a východní Evropy a prezentovat hlavní vývojové trendy v bankovníctví s důrazem na období globální krize a jejich následných efektů. Práce dále zkoumá výkonnost komerčních bank v souvislosti s příslušností k finanční skupině, velikosti banky a stupněm kapitalizace a likvidity. Přináší tedy ucelený pohled na výkonnost bank v zemích střední a východní Evropy. - První vydání - ISBN: 978-80-88260-13-4 (brožováno)

29210

Roman Vybíral a kolektiv

Praktikum finančního práva

Plzeň : Čeněk, 2018, 191 stran

Učebnice obsahuje úlohy z oblasti finančního práva a finanční vědy. V rámci řešených úloh by měli studenti pochopit základní postupy vztahující se k této problematice. Na dalších úlohách a kontrolních otázkách si otestují nabyté znalosti z oblasti finančního práva. Jednotlivé kapitoly jsou zaměřeny na okruhy měnového a devizového práva, na bankovní právo, pojišťovací právo a právo kapitálového trhu, na rozpočtové právo, poplatkové právo a celní právo, na obecné otázky daňového práva, na správu daní a jednotlivé druhy daní i daň z hazardních her. - 2. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7380-736-8 (brožováno)

29200

edited by Paul Mercier and Francesco Papadia

The concrete euro : implementing monetary policy in the euro area**Pevné euro : provádění peněžní politiky v eurozóně**

New York : Oxford University Press, 2014, xxix, 373 stran : tabulky, grafy, vzorce

Rámec pro zavedení měnové politiky v eurozóně byl zaveden v roce 1999. Autoři knihy, kteří se účastnili vytvoření a zavádění tohoto rámce, zkoumají jeho teoretické a historické základy, jak se v praxi vyvíjel a jakým problémům bude v budoucnu pravděpodobně čelit. Postupy provádění měnové politiky byly v minulosti výsadou úzké skupiny odborníků, ale současné globální krize způsobily, že se téma dostalo do středu veřejného zájmu. Tato kniha se zabývá všemi aspekty provádění měnové politiky, se zvláštním důrazem na Evropskou centrální banku a euro. Umožňuje informovanější zhodnocení a lepší porozumění výjimečnému vývoji, který způsobily finanční krize. - ISBN: 978-0-19-871364-7 (brožováno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

29195

Hynek Beran, Vladimír Wagner, Václav Pačes (eds.)

Česká energetika na křižovatce

V Praze : Management Press, 2018, 230 stran : ilustrace (některé barevné)

Tato publikace navazuje na titul z roku 2014 "Perspektivy české energetiky" (sign. 27720). Zatímco obsahem první publikace byl návrh energetické politiky ČR (posléze i schválený vládou), tato publikace se věnuje budoucnosti energetiky v ČR, zejména v souvislosti s vývojem trhu s elektřinou v EU. Odborníci upozorňují na rizika, která vyplývají jednak z toho, že se již schválený scénář rozvoje strategického oboru nerealizuje a jednak ze změn politických priorit v sousedních zemích i v EU (např. uzavření jaderných elektráren). Názvy jednotlivých kapitol: Kdy je soustava stabilní a energetika soběstačná; Nové události od roku 2012, na které musíme reagovat; Export elektřiny; Obnovitelné zdroje energie a jejich možnosti v ČR; Jaderná energetika; Úspory energie; Skladování energie; BAT a BREF a jaký mají vliv na uzavírání elektráren; Možné scénáře vývoje energetiky v Česku; Sociální a ekonomický rozměr; Průmyslová revoluce a její možnosti; Doporučení, závěry; Globální kontext (autor kapitoly Václav Cílek). - 1. vydání - ISBN: 978-80-7261-560-5 (brožováno)

Informatika. Počítače

29192

Nicholas Carr ; přeložila Jaroslava Přerovská

Nebezpečná mělčina : jak internet mění náš mozek : analýza stavu lidské psychiky v době digitální

V Praze : Dauphin, 2017, 315 stran

Jak nové technologie mění způsob lidského myšlení a jednání? Autor uznává, že internet přinesl celou řadu pozitivních aspektů, ale vybral si daň v podobě poskytování roztržitých informací, neschopnosti vnímat kontext, rozumět obsahu, soustředit se nebo informace hlouběji zpracovávat. Ke změně nedochází pouze na mentální úrovni, ale i v samotné struktuře lidského mozku. Historicko-

vědecké důkazy prokazují, že změna struktury mozku je reakcí na zkušenosti. Oproti tištěnému textu, který vybízí ke koncentraci a hlubokému zamyšlení, umožňuje internet rychlé a roztěkané vyhledávání informací z mnoha zdrojů. Díky němu jsou lidé rychlí a výkonní, texty dokážou zběžně prolétnout a vybrat jen potřebné informace, ale ztrácejí schopnost koncentrace, rozjímání a reflexe. - ISBN: 978-80-7272-780-3 (brožováno)

29194

Marek Laurenčík

Programování v Excelu 2013 a 2016 : záznam, úprava a programování maker

Praha : Grada, 2018, 208 stran : ilustrace

Příručka programování v jazyku Visual Basic for Application (VBA) v tabulkovém kalkulátoru MS Excel 2016. Popisované programovací postupy jsou použitelné i v předchozích verzích Excelu (2013, 2010 a 2007), ale také v aktuální verzi 2019. Příručka obsahuje tato témata: tvorba maker pomocí záznamu, základy jazyka VBA a tvorba vlastních funkcí, práce s buňkami, listy a sešity, využití událostí, pokročilé programovací techniky, práce s grafy a kontingenčními tabulkami, analýza a kontrola dat, práce se soubory a vnějšími daty, tvorba uživatelských dialogových oken, využívání grafických prvků na listu, tvorba vlastních ovládacích prvků a doplňků a komunikace Excelu s dalšími aplikacemi MS Office. Tvorba maker a kódu VBA v Excelu 2016 je popsána od úplného začátku. - První vydání - ISBN: 978-80-271-0895-4 (brožováno)

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

29211

Petr Fiala, Ondřej Krutílek, Markéta Pitrová

Evropská unie

Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2018, 990 stran : ilustrace

Komplexní publikace o EU. Historie evropského integračního procesu, vývoj evropské integrace, instituce a současná podoba EU, oblasti a způsoby jejího působení. Výklad je kombinací politologické analýzy a množství informací, které formou srozumitelného a přehledně členěného textu publikace nabízí. - 3. aktualizované, rozšířené a doplněné vydání - ISBN: 978-80-7325-450-6 (brožováno)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

29212

Vladimír Balaš, Pavel Šturma

Nové mezinárodní dohody na ochranu investic

Praha : Wolters Kluwer, 2018, 153 stran

Tématem monografie je nejnovější vývoj v mezinárodních dohodách, které se plně nebo zčásti zabývají ochranou investic, včetně řešení sporů z nich. To vše je zasazené do kontextu širších a aktuálních problémů mezinárodního investičního práva. Autoři analyzovali nové dohody o ochraně investic (popř. volném obchodu a investicích) a zaměřili se přitom nejen na dohody či návrhy dohod mezi EU a třetími zeměmi, ale i na další dohody, včetně srovnání s novými vzorovými dvoustrannými dohodami některých států. Práce je rozčleněna do kapitol: Vývoj mezinárodněprávní ochrany investic; Nové komplexní dohody o obchodu a investicích a EU; Nové dohody uzavírané EU (rozbor, srovnání); Vyvlastnění a kompenzace za vyvlastněný majetek investorů; Mechanismus řešení sporů mezi investorem a státem - systém řešení investičních sporů mezi investory a státy (zkratka ISDS); Další procesní aspekty; ISDS z pohledu práva EU ve světle judikatury Soudního dvora EU. Právní stav publikace je k 31.5.2018. - Vydání první - ISBN: 978-80-7598-100-4 (brožováno)

Podnik a podnikání

29193

Klára Hurychová, Michal Sýkora

Compliance programy (nejen) v České republice

Praha : Wolters Kluwer, 2018, xv, 287 stran

Práce se zabývá problematikou compliance programů (tj. dostát zákonným i etickým požadavkům), respektive otázkou ochrany právnické osoby před možným vznikem její občanské, správní či trestní odpovědnosti. Zavedení compliance programu společnosti může být nejen prostředkem zvýšení kvality vlastní činnosti a konkurenční výhodou, ale také může ovlivnit případnou odpovědnost společnosti za porušení zákona. V úvodu je popsán vývoj pravidel compliance. Následuje výklad významu z pohledu právní úpravy trestní odpovědnosti právnických osob v ČR, výklad tvorby a implementace compliance programu a fungování a popis specifických oblastí (protikorupční opatření, ochrana osobních údajů, zadávání veřejných zakázek, praní špinavých peněz aj.). Závěrečné kapitoly se zabývají corporate governance a specifiky v koncernových vztazích. Publikace reflektuje právní stav k prosinci 2017. - Vydání první - Přehled souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7552-667-0 (brožováno)

29197

Miloš Mařík a kolektiv

Metody oceňování podniku pro pokročilé : hlubší pohled na vybrané problémy

Praha: Ekopress 2018, 548 stran : tabulky, grafy, vzorce

Výklad disciplíny ocenění podniku a především hlubší pohled na výnosové metody. V úvodu je popsána metoda diskontovaných peněžních toků, tedy základní varianty metody DCF, včetně podrobnějšího rozboru metody ekonomické přidané hodnoty a problémů s ní spojených (varianty metody EVA). Druhá část publikace se zaměřuje na kapitálovou strukturu a hodnotu podniku (teorie vlivu zadlužení). Následuje rozbor vzájemných vztahů mezi hlavními výnosovými metodami, kterými jsou různé varianty metody DCF, metoda EVA a také metoda kapitalizovaných čistých výnosů. Pozornost je dále věnována i metodám odhadu diskontní míry včetně základních principů. Poslední část knihy se zabývá oceňováním specifických typů podniků, tedy oceňováním koncernů a podniků s omezenou perspektivou včetně diskontů a premií při oceňování podniku. - 2. upravené vydání - Internetová podpora ke knize na adrese uvedené v publikaci obsahuje soubory Excelu s řešením příkladů. - ISBN: 978-80-87865-42-2 (brožováno)

29183

Zdeněk Morávek, Danuše Prokúpková

Příspěvkové organizace 2018-2019

Praha : Wolters Kluwer, 2018, xviii, 301 stran : 325 s. : tabulky

Podrobné vysvětlení daňové a účetní problematiky příspěvkových organizací, doplněné o konkrétní příklady a poznatky z praxe. Publikace zohledňuje změny právních předpisů, které nabyly platnosti a účinnosti pro rok 2018 a seznamuje s relevantní judikaturou. Část věnovaná daním je rozdělena na kapitoly podle jednotlivých daní, se kterými je možné se u příspěvkových organizací setkat: daň z nabytí nemovitých věcí, daň z nemovitých věcí, daň z příjmů, daň z přidané hodnoty a daň silniční. Následuje výklad z účetní oblasti. Popsány jsou zásady a principy finančního účetnictví a právní regulace včetně účetních standardů. Na ně navazují účetní případy a účetní souvztažnosti, které obvykle přicházejí v úvahu u příspěvkových organizací podle účtových tříd 0-6 a účtové třídy 9. - 4. vydání - ISBN: 978-80-7598-086-1 (brožováno)

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

29168

David Graeber

Bullshit jobs : a theory**Nesmyslná zaměstnání : teorie**

[London] : Allen Lane the Penguin Press, 2018, xxv, 333 stran

Trápí vás, že vaše zaměstnání je zbytečné, nesmyslné, nebo dokonce škodlivé? Kniha britského antropologa hledá příčiny tohoto stále častějšího symptomu a táže se, jak je možné, že navzdory technologickému pokroku nejsou vyspělé státy schopny zajistit, aby jejich obyvatelstvo netrávilo v práci víc než tři až čtyři hodiny denně. John Maynard Keynes v roce 1930 předpověděl, že na konci století bude technologie tak vyspělá, že země jako Velká Británie nebo Spojené státy dosáhnou patnáctihodinového pracovního týdne. Podle všeho měl pravdu. Technologicky jsme toho docela dobře schopni, a přesto k tomu nedošlo. Technologie je mobilizována především k tomu, aby se povedlo přijít na způsob, jak nás všechny donutit pracovat ještě více. A k tomu bylo třeba vytvořit druhy zaměstnání, které jsou ve skutečnosti k ničemu. Celé zástupy lidí, hlavně v Evropě a v Severní Americe, stráví svůj pracovní život prováděním úkolů, o nichž tuší, že nejsou ve skutečnosti vůbec k ničemu potřebné. Morální a duchovní zkáza, která v této situaci vzniká, je ohromná. Je to jizva na naší kolektivní duši. Přitom se jí ale téměř nikdo ani nezabývá. - Poznámky. - ISBN: 978-0-241-26388-4 (vázáno)

29215

Geoff Colvin ; přeložila Alena Breuerová

Lidé jsou podceňováni : co ani nejchytřejší počítače nikdy nebudou umět

Praha : Management Press, 2016, 231 stran

Existují důkazy o tom, že technický pokrok má podíl na stále rostoucí nezaměstnanosti a pomalém růstu mezd. Počítače dnes už dokážou nahradit nejen nekvalifikované pracovníky, ale je jen otázkou času, kdy zastoupí takové profese jako jsou právníci, překladatelé či lékaři. Ale tato budoucnost není nevyhnutelná. Zásadní skutečnost, kterou je třeba pochopit, je fakt, že se mění sama podstata práce a mění se dovednosti, kterých si ekonomika cení. Podobné historické posuny lidstvo již zažilo – tím nejznámějším byla průmyslová revoluce. Pokaždé ti, kteří onen posun nerozpoznali nebo se s ním odmítli smířit, odpadli. Ale ti, kteří jej přijali za svůj, získali přinejmenším šanci na daleko lepší život. A totéž se děje i tentokrát. - Vydání 1. - ISBN: 978-80-7261-402-8 (brožováno)

Právo

29167

editors Alexander J. Bělohávek, Naděžda Rozehnalová

Czech (& Central European) yearbook of arbitration. Volume VIII (2018), Arbitral awards and remedies**Česká (& středoevropská) ročenka rozhodčího řízení. Díl VIII (2018), Rozhodčí nálezy a opravné prostředky**

Hague : Lex Lata, 2018, xvi, 494 stran

Ročenka sdružuje odborné články, knižní recenze a zajímavé odkazy zaměřené na mezinárodní právo veřejné, mezinárodní právo soukromé, právo EU, politologii a ústavní právo s nadnárodním přesahem. Tato publikace je věnována tématu rozhodčích nálezů a opravných prostředků. Obsahuje tyto články: Jak konečný je konečný: vzdání se práva na zrušení rozhodčího nálezu ve vnitrostátních předpisech a praxi národních soudů; Charakter a podstata institutu zrušení rozhodčího nálezu na pozadí mezinárodních standardů; Opravné prostředky po vydání rozhodčího nálezu v rozhodčím řízení ICSID: z pohledu zájmů smluvního státu; Institut "anti-suit injunctions" vydávaný rozhodčími soudy v právu Evropské unie - případy West tankers & Gazprom; Opravné prostředky proti rozhodčímu nálezu v některých civilněprávních jurisdikcích; Rozhodčí nálezy: hmotněprávní náležitosti, právní účinky a optimální prostředky nápravy; Vykonat, či nevykonat: to je to, oč tu běží: rozhodčí nálezy zrušené ve státě sídla rozhodčího řízení; Standard odůvodnění rozhodčích nálezů; Platnost rozhodčí smlouvy a účinky res iudicata v případě rozděleného řízení; Rozhodnutí infra petita jako důvod pro zrušení

rozhodčích nálezů; Přípustnost evropského příkazu k obstavení účtů v případě rozhodčí doložky; Rozhodčí nález a jeho přezkum; Vybrané aspekty výhrady veřejného pořádku v Newyorské úmluvě z roku 1958; Právní polemika ohledně námitek proti samostatným nálezcům týkajícím se pravomoci rozhodců; Rušení rozhodčích nálezů v investičních sporech mezi státy a zahraničními investory; Propagace rozhodčího řízení ze strany OECD coby dalšího nástroje řešení sporů v oblasti mezinárodního zdanění. - Poznámky. - ISBN: 978-90-824603-8-4 (vázáno)

29216

Radim Polčák a kol.

Právo informačních technologií

Praha : Wolters Kluwer, 2018, 640 stran

Nejdůležitější témata současného práva informačních technologií. S výjimkou úvodní kapitoly, která se věnuje pojmu a metodě práva informačních technologií, je výklad v dalších kapitolách zaměřen na místní působnost práva na internetu, odpovědnost poskytovatelů služeb informační společnosti, na práva k datům a softwaru, elektronické dokumenty, doménová jména, data veřejného sektoru, na ochranu soukromí a osobních údajů, regulaci elektronických komunikací a v závěru také na kyberbezpečnost a kyberkriminalitu. Každá kapitola je rozčleněna na obecný popis pojmu a rozbor regulatorního problému, popis jeho vývoje, systematický výklad právní úpravy, partikulární výklad jednotlivých dílčích otázek a shrnutí závěrů z jednotlivých podkapitol. - Vydání první - ISBN: 978-80-7598-045-8 (vázáno)

29213

Jan Hrabák

Správní řád s výkladovými poznámkami a vybranou judikaturou

Praha : Wolters Kluwer, 2018, 460 stran

Znění zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších zákonů (nejnověji zák. č. 225/2017 Sb.). Toto vydání obsahuje v úvodu vybrané pasáže z důvodové zprávy, výkladové poznámky a vybranou judikaturu. Právní stav publikace je k 1.5.2018. - 5. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-7598-134-9 (brožováno)

29191

Jiří Spáčil a kolektiv

Věcná práva : Věcná práva, katastr nemovitostí a správa cizího majetku

V Praze : C.H. Beck, 2018, xxix, 301 stran

Učebnice poskytuje celkový pohled do problematiky věcných práv. Je rozdělena do tří částí. V první se podává výklad tradičních věcných práv (držba a její ochrana, vlastnické právo a jeho modifikace, věcná práva k věci cizí). Samostatné kapitoly jsou věnovány pojmu "věc" a soukromoprávní problematice staveb. Druhá část se zabývá katastrem nemovitostí a třetí část správou cizího majetku (svěřenské fondy). Výklad je doplněn praktickými případy, upozorněním na sporné otázky i odkazy na významnou judikaturu. - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-711-8 (vázáno)

29187

Jan Dědič, Jana Guričová, Josef Kříž, Jan Lasák, Jakub Porod

Zákon o státním podniku : komentář

Praha : Wolters Kluwer, 2018, 213 stran

Komentované znění zák. č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších zákonů. Nabízí ucelený výklad, který reaguje i na poslední velkou novelu zákona z roku 2017. Zákon upravuje postavení a právní poměry státního podniku, který představuje zvláštní právnickou osobu na pomezí veřejného a soukromého práva. Autoři využili své bohaté zkušenosti s výkladem a aplikací obchodního práva a přinášejí podrobný, místy i kritický komentář k právní úpravě. Citují také aktuální judikaturu vztahující se k obchodním korporacím. - Vydání první - ISBN: 978-80-7598-084-7 (brožováno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29000/1281

Obce, kraje, hl. m. Praha, úředníci obcí a krajů, obecní policie : redakční uzávěrka 17.9.2018

29000/1284

Silniční doprava. Pozemní komunikace. Veřejné služby v přepravě cestujících. Dráhy : redakční uzávěrka 1.10.2018

29000/1285

Technické podmínky provozu na pozemních komunikacích. Pohonné hmoty : registrace a vyřazování vozidel, technické prohlídky a měření emisí, technická způsobilost vozidel, provozování stanic STK a stanic měření emisí, zákon o pohonných hmotách a vyhlášky : redakční uzávěrka 8.10.2018

Statistika. Demografie. Sociologie

29186

Richard Hindls, Markéta Arltová, Stanislava Hronová, Ivana Mlá, Luboš Merek, Iva Pecáková, Hana Řezanková

Statistika v ekonomii

Praha : Professional Publishing, 2018, 395 stran : tabulky, vzorce

Správný chod ekonomiky je nemyslitelný bez kvalitní informační soustavy, ve které mimořádná role přísluší statistice, která je mnohovrstevným oborem s celou řadou speciálních nástrojů a technik. Publikace předních českých autorů přináší vše potřebné pro pochopení principů statistiky a její praktické aplikace v denní praxi. Výklad je rozčleněn do částí: Popisná statistika; Pravděpodobnost (diskrétní rozdělení, spojitá rozdělení, limitní věty atd.); Analýza dat z výběrových šetření; Analýza závislostí (dvourozměrné třídění dat, regresní a korelační analýza atd.); Časové řady; Metody statistického srovnávání (indexy, měření inflace atd.). - První vydání - ISBN: 978-80-88260-09-7 (vázáno)

29185

Iva Pecáková

Statistika v terénních průzkumech

Praha : Professional Publishing, 2018, 254 stran : tabulky, vzorce

Publikace se zabývá pořizováním a především vyhodnocováním dat ve výzkumech trhu a veřejného mínění z pohledu statistika. Její obsah je rozčleněn do těchto částí: Terénní průzkumy; Pořizování dat (výběrové postupy, metody sběru dat); Rozsah výběru a kritéria jeho volby (intervalový odhad, testování hypotéz); Statistické zpracování primárních dat (jednorozměrné, dvourozměrné a vícerozměrné třídění a popis, míry intenzity závislosti dvou veličin); Zobecnování z výběru na populaci (odhady, testy hypotéz); Srovnání dvou nebo více populací (nezávislé a závislé výběry); Ověřování a modelování závislostí v kontingenčních tabulkách; Metody vícerozměrné statistiky (redukce rozměru úlohy vzhledem k počtu proměnných, obecný a zobecněný lineární model, klasifikační metody a další metody vícerozměrné statistiky). - Třetí, přepracované vydání - ISBN: 978-80-88260-10-3 (brožováno)

Veřejná správa

29190

Jaroslava Pospíšilová, Eva Krulichová a kol.

Jak se žije Čechům v současné Evropě?

Praha : Sociologický ústav Akademi věd ČR, 2018, 170 stran : tabulky, grafy

Současná společnost je proměnlivá, orientovaná na individuální zájmy a globalizovaná. Současná Evropská unie se stala velmi nesořadným uskupením, které jen těžko nachází shodu při řešení komplexních problémů. Důsledkem jsou rostoucí protievropské nálady, které představují živnou půdu pro novou vlnu populismu a nacionalismu. S ohledem na události, kterým musí česká společnost v posledních letech čelit, kladou autorky otázku, jak se žije Čechům v současné Evropě? Snaží se

zachytit hodnoty a postoje obyvatel ČR v porovnání s lidmi žijícími v dalších evropských státech. Konkrétně hledají odpovědi na otázky: čeho si Češi váží a jaké hodnoty preferují, co potřebují ke štěstí, cítí se v bezpečí a jak vnímají mezinárodní migraci, je česká demokracie v krizi, chápou Češi demokratické hodnoty a jaká je vzájemná důvěra ve společnosti? Odpovědi autorky hledají v datech European Social Survey, jehož výzkumu se ČR poprvé zúčastnila v roce 2002. Na základě dostupných údajů v závěru konstatují, že Češi svůj život v současné Evropě nevidí příliš pozitivně. - Vydání 1. - ISBN: 978-80-200-2855-6 (Academia ; brožováno)

Veřejné finance. Rozpočet

29181 Pouze prezenčně

Ministerstvo financí

Dokumentace k návrhu zákona o státním rozpočtu České republiky na rok 2019 : pro jednání Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Praha : Ministerstvo financí ČR, 2018 (září), 9 částí : tabulky

Dokumentace k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2019 se skládá z těchto částí: Vládní návrh zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2019; Střednědobý výhled státního rozpočtu ČR na léta 2020 a 2021. Další části materiálu jsou označeny písmeny A až G. Část A Makroekonomický rámec a fiskální politika; Část B Zpráva ke státnímu rozpočtu ČR na rok 2019; Část C Tabulková část; Část D Struktura příjmů a výdajů kapitol státního rozpočtu podle druhů a odvětví; Část E Struktura výdajů vedených v informačním systému programového financování EDS/SMVS podle kapitol státního rozpočtu; Část F Zpráva o očekávaném vývoji státních finančních aktiv a pasiv; Část G Rozpočty územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad regionů soudržnosti. - Čj. MF-15 115/2018/1104-60. - (brožováno)

Ostatní

29214

Emma Ledden ; překlad Eva Křápková

Úspěšná prezentace : získejte si své publikum krok za krokem

Praha : Grada, 2018, 168 stran : ilustrace

Postup, jak vytvořit špičkovou prezentaci orientovanou na posluchače. Nový přístup k vytváření prezentací, při kterém jsou i složité věci podávány jednoduše a stručně. Více z obsahu: popis nesprávného postupu, pravidla prezentace orientované na posluchače, faktor komunikace, vytvoření prezentace a vystoupení před posluchači. - První české vydání - ISBN: 978-80-247-2912-1 (brožováno)

Odbor Provoz ICT Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfc.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>